

ایران‌داک

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

گزارش عملکرد
۱۳۹۸

وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری
پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران
(ایرانداک)

گزارش عملکرد

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)

۱۳۹۸

بهار ۱۳۹۹

پژوهش

- همکاری ۳۱ استاد با پشتیبانی پنج واحد معاونت پژوهش برای انتشار هشت کتاب، ۶۰ مقاله در نشریه‌های ملی و جهانی، نه مقاله در همایش‌های ملی، و نه مقاله در همایش‌های جهانی، و راهنمایی و مشاوره ۲۴ پارسا؛
- پایان نه طرح پژوهشی تقاضامحور و ۱۷ طرح پژوهشی سازمانی و کار روی شش طرح پژوهشی تقاضامحور و ۲۲ طرح پژوهشی سازمانی؛
- افزودن یک تفاهم‌نامه تازه به ۲۱ تفاهم‌نامه پیشین؛
- برگزاری هفتمین همایش ملی مدیران فناوری اطلاعات و ۲۰ رویداد علمی دیگر.

آموزش

- برگزاری ۱۲۵ دوره آموزشی برای ۱۲۰۷ تن، دربردارنده ۹۹۷ دانشجو، ۱۸۶ همکار ایرانداک، و ۲۴ عضو هیئت علمی، مدیر، و کارشناس سازمان‌ها؛
- پذیرش ۲۷ دانشجوی دکتری در رشته‌های مدیریت فناوری اطلاعات، مهندسی فناوری اطلاعات، و علم اطلاعات و دانش‌شناسی از سال ۱۳۹۰ تاکنون؛
- شرکت ۱۷۳ کارمند ایرانداک در ۳۳ دوره آموزشی ایرانداک.

همکاری و هماهنگی

- نام‌نویسی بیش از ۵۰۹۶ نفر و ۱۸۸ سازمان در سامانه ساعت؛
- فعالیت ۲۸۶ کتابخانه و ۴۴۲۸ دانشجو در طرح غدیر و ۱۶۴ کتابخانه در طرح امین؛
- طراحی و راه‌اندازی سامانه آمار کتابخانه‌ها (آک)؛
- برگزاری پنجمین مجمع عمومی سالانه و ۱۱ نشست دبیرخانه شورای تأمین منابع علمی؛
- عضویت ایرانداک در مجمع جهانی سازمان‌های تحقیقات صنعتی و فناوری، ترم‌نت، ایفلا، انجمن علمی مدیریت اطلاعات ایران، انجمن ایرانی مطالعات جامعه اطلاعاتی، و انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران؛

مدیریت اطلاعات علم و فناوری

- نگهداری و بروزرسانی پایگاه «گنج» با ۱۲۵۴۱۹۷ رکورد، ۳۰۰ هزار و ۱۰۵ گزیر، ۱۵۱۰۳۲۰ بازدید سالانه، و ۷۵۱۶۷ کاوش روزانه؛
- ثبت ۱۶۶ پارسا، ۱۱۶ پیشنهاد و ۲ پارسای خارج از کشور در روز در سامانه ملی «ثبت»؛
- همکاری ۴۵۲ مؤسسه آموزش عالی با ایرانداک برای ساخت آرشيو ملی پارسا؛
- پاسخ‌گویی نزدیک به ۱۵۸ هزار درخواست پیشینه پژوهش؛
- نگهداری و بروزرسانی ۱۶ اصطلاح‌نامه تخصصی با ۱۴۹ هزار اصطلاح؛
- پدیدآوری ارزش افزوده و تحلیل اطلاعات و ساخت و بروزرسانی ده‌ها پایگاه، سامانه، و داشبورد اطلاعاتی.

پشتیبانی از سیاست‌گذاری علم و فناوری

- نگهداری و بروزرسانی «صندوقچه پژوهش و فناوری» با داشبوردهای پارسا، پارساگر، طرح‌های پژوهشی، و همانندجو؛
- نگهداری و بروزرسانی پایگاه وب منابع اطلاعات شاخص‌های پایش و ارزیابی علم، فناوری، و نوآوری (شاخص) با نزدیک به ۸۵۰ شاخص؛
- نگهداری و بروزرسانی پایگاه وب جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان (نما) با نزدیک به ۹۰ شاخص؛
- میزبانی دبیرخانه شورای تأمین منابع علمی وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری؛
- پشتیبانی دبیرخانه سامانه ملی مدیریت اطلاعات تحقیقاتی (سمات)؛

فهرست نوشته‌ها

سرفصل‌ها	برگ‌شمار
فهرست نوشته‌ها.....	۷
فهرست نمودارها.....	۱۰
پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران در یک نگاه.....	۱۳
۱. پژوهش.....	۱۷
۱-۱. سازمان پژوهش.....	۱۷
۲-۱. نیروی انسانی.....	۱۹
۳-۱. دستاوردهای پژوهشی.....	۲۰
۱-۳-۱. کتاب.....	۲۲
۲-۳-۱. مقاله نشریه.....	۳۵
۳-۳-۱. مقاله همایش.....	۳۶
۴-۳-۱. طرح پژوهشی.....	۳۶
۵-۳-۱. رساله‌های دانشجویان دکتری.....	۶۹
۶-۳-۱. راهنمایی و مشاوره دانشجویان.....	۷۱
۷-۳-۱. پژوهش‌نامه پردازش و مدیریت اطلاعات.....	۷۲
۴-۱. رویدادهای علمی.....	۷۳
۱-۴-۱. سخنرانی‌های علمی.....	۷۳
۲-۴-۱. همایش ملی «مدیران فناوری اطلاعات».....	۷۴
۵-۱. آیین‌نامه‌ها و تفاهم‌نامه‌ها.....	۸۵
۱-۵-۱. آیین‌نامه‌های اجرایی.....	۸۵
۲-۵-۱. تفاهم‌نامه‌ها.....	۸۶
۶-۱. منابع اطلاعاتی پشتیبان پژوهش.....	۸۸
۷-۱. شورای پژوهش.....	۸۹
۸-۱. هیئت اجرایی جذب اعضای هیئت علمی.....	۹۰

۹۲	۹-۱. خدمات‌های دانش‌بنیان.....
۹۶	۱۰-۱. جایزه‌ها.....
۹۶	۱۱-۱. نوآوری.....
۱۰۵	۱۲-۱. سامانه‌های پشتیبان پژوهش.....
۱۰۹	۱۳-۱. اخلاق و درستی پژوهش.....
۱۱۳	۲. مدیریت اطلاعات علم و فناوری.....
۱۱۴	۱-۲. ثبت و فراهم‌آوری اطلاعات.....
۱۲۱	۲-۲. سازمان‌دهی اطلاعات.....
۱۲۱	۲-۲-۱. واژه‌نامه‌ها.....
۱۲۲	۲-۲-۲. توصیف‌گرهای ایرانداک.....
۱۲۲	۲-۲-۳. اصطلاح‌نامه‌ها.....
۱۲۳	۲-۲-۴. فهرست‌های مستند نام‌های ایرانداک (نام‌ها).....
۱۲۵	۲-۳. اشاعه اطلاعات.....
۱۲۵	۲-۳-۱. پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج).....
۱۲۶	۲-۳-۲. دروازه اطلاعات علمی، پژوهشی، و فناوریانه ایران.....
۱۲۷	۲-۴. مدیریت عرضه و تقاضای پژوهش.....
۱۲۷	۲-۴-۱. سامانه پیشینه پژوهش.....
۱۲۸	۲-۴-۲. سامانه عرضه و تقاضای پژوهش (ساعت).....
۱۳۱	۳. آموزش.....
۱۳۲	۳-۱. دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت تخصصی.....
۱۳۶	۳-۲. عملکرد دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت تخصصی.....
۱۳۸	۳-۳. تحصیلات تکمیلی.....
۱۴۱	۴. همکاری و هماهنگی.....
۱۴۲	۴-۱. همکاری و هماهنگی در اساس‌نامه ایرانداک.....
۱۴۳	۴-۲. خدمات ایرانداک در زمینه همکاری و هماهنگی.....

- ۳-۴. شورای تأمین منابع علمی وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری..... ۱۴۸
- ۴-۴. عضویت‌ها..... ۱۵۱
- ۵-۴. تفاهم‌نامه‌ها..... ۱۵۲
۵. پشتیبانی از سیاست‌گذاری علم و فناوری..... ۱۵۷
- ۱-۵. خدمات ایرانداک برای پشتیبانی از سیاست‌گذاری علم و فناوری..... ۱۵۸

فهرست نمودارها

برگ‌شمار

سرفصل‌ها

- نمودار ۱-۱. ویژگی‌ها و نقش‌های کلیدی ایرانداک ۱۴
- نمودار ۱-۱. سازمان پژوهش پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران ۱۸
- نمودار ۲-۱. آمار پژوهشگران پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران ۱۹
- نمودار ۳-۱. آمار دستاوردهای پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران ۲۱
- نمودار ۴-۱. دستاوردهای پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران: کتاب ۲۲
- نمودار ۵-۱. دستاوردهای پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران: مقاله نشریه ۳۵
- نمودار ۶-۱. دستاوردهای پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران: مقاله همایش ۳۶
- نمودار ۷-۱. دستاوردهای پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران: طرح پژوهشی ۳۷
- نمودار ۸-۱. دستاوردهای پژوهشی ایرانداک: رساله‌های دکتری ۷۰
- نمودار ۹-۱. دستاوردهای پژوهشی ایرانداک: راهنمایی و مشاوره به دانشجویان ۷۱
- نمودار ۱۰-۱. آیین‌نامه‌های اجرایی مصوب در پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران ۸۶
- نمودار ۱۱-۱. نهادهای دارای تفاهم‌نامه با پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران ۸۸
- نمودار ۱۲-۱. منابع اطلاعاتی پشتیبان پژوهش در پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران ۸۹
- نمودار ۱۳-۱. عملکرد شورای پژوهش پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران ۹۰
- نمودار ۱۴-۱. عملکرد هیئت اجرایی جذب اعضای هیئت علمی ایرانداک ۹۲
- نمودار ۱۵-۱. خدمات‌های دانش‌بنیان ایرانداک: پژوهش و فناوری ۹۳
- نمودار ۱۶-۱. خدمات‌های دانش‌بنیان ایرانداک: اطلاعات و فناوری اطلاعات ۹۴
- نمودار ۱۷-۱. خدمات‌های دانش‌بنیان ایرانداک: مشاوره و مدیریت ۹۵
- نمودار ۱۸-۱. جایزه‌های گرفته‌شده ایرانداک در سال ۱۳۹۸ ۹۶
- نمودار ۱-۲. روند ثبت پارسا و پیشنهاد در سامانه ثبت ایرانداک ۱۱۵
- نمودار ۲-۲. اندازه مشارکت مؤسسه‌ها در سامانه ثبت ایرانداک ۱۱۶
- نمودار ۳-۲. فراوانی ثبت پارسای گروه‌های گوناگون موضوعی تا پایان ۱۳۹۸ ۱۱۷
- نمودار ۴-۲. فراوانی ثبت پارسای گروه‌های گوناگون موضوعی در سال ۱۳۹۸ ۱۱۸
- نمودار ۵-۲. ۱۰ مؤسسه نخست از دیدگاه ثبت بیشترین پارسا در سامانه ثبت ایرانداک ۱۱۹

- نمودار ۲-۶. ۱۰ مؤسسه نخست از دیدگاه ثبت بیشترین پیشنهاد در سامانه ثبت ایرانداک ۱۱۹
- نمودار ۲-۷. ۱۰ رشته نخست از دیدگاه ثبت بیشترین پارسا در سامانه ثبت ایرانداک ۱۲۰
- نمودار ۲-۸. ۱۰ رشته نخست از دیدگاه ثبت بیشترین پیشنهاد در سامانه ثبت ایرانداک ۱۲۰
- نمودار ۲-۹. واژه‌نامه‌های ایرانداک و شمار واژه‌های آنها ۱۲۲
- نمودار ۲-۱۰. اصطلاح‌نامه‌های ایرانداک و شمار واژه‌های آنها ۱۲۳
- نمودار ۳-۱. دوره‌های برگزار شده با فراوانی بیش از ۱۰ از سال ۱۳۸۵ تا پایان سال ۱۳۹۸ در ایرانداک ۱۳۴
- نمودار ۴-۱. نقش‌ها و وظیفه‌های ایرانداک در پیوند با همکاری و هماهنگی در اساس نامه ۱۴۲
- نمودار ۴-۲. انجمن‌ها و نهادهایی که ایرانداک عضویت آن‌ها را دارد ۱۵۲

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران در یک نگاه

«پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)» بر پایه گاه‌شمار و همچنین نخستین سند در این زمینه، در یکم مهر سال ۱۳۴۷ خورشیدی با نام فارسی «مرکز اسناد ایران» در برابر نام انگلیسی «Iranian Documentation Center» پایه‌گذاری شد و پیش از نام کنونی، با نام «مرکز مدارک علمی ایران» در سال ۱۳۵۰، «مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران» در سال ۱۳۷۰، و «پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران» در سال ۱۳۸۴ نیز خوانده شد. پژوهشگاه با نام کوتاه «ایرانداک» شناخته می‌شود. «داک»، کوتاه‌نوشت «doc» در «documentation» و در زبان فارسی به معنای «تکیه‌گاه» و «چوبی است که دیوار و در را بر آن محکم سازند». نام نمادین ایرانداک، «گنج دانش» است و شعار آن، «به از گنج دانش به گیتی کجاست».

ایرانداک با تاریخی ۵۰ ساله، اکنون سه پژوهشکده با زمینه پژوهش و آموزش و معاونت «اطلاعرسانی علم و فناوری ایران» با زمینه کاری مدیریت اطلاعات علمی و فناوریانه دارد. از سال ۱۳۸۸ نیز نقش سرپرستی و مدیریت سامانه «مدیریت اطلاعات تحقیقاتی» (سمات ملی) از سوی دبیر شورای عالی عتف به ایرانداک سپرده شده است. افزون بر این، دبیرخانه شورای تأمین منابع علمی نیز در

ایرانداک جای دارد. ایرانداک کارهای کلیدی خود را با همکاری و همراهی بیش از ۱۵۰ عضو هیئت علمی و کارشناس به انجام می‌رساند.

ایرانداک دارای پایگاه داده‌ای با بیش از یک میلیون رکورد از مدارک علمی و فنی کشور است و به شکل رسمی، کار ثبت اطلاعات پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و رساله‌های دکترا (پارسا) و پیشنهادها را انجام می‌دهد. هماهنگی اشتراک منابع در کشور از خدمات اطلاعاتی دیگر ایرانداک است. ایرانداک در «شبکه اطلاع‌رسانی آسیا و اقیانوس آرام» («آپین») عضویت دارد و نماینده ایران در این شبکه است. ایرانداک ویژگی‌ها و نقش‌هایی دارد که آن را از دیگر سازمان‌های ملی و جهانی همانندش متفاوت می‌سازند. شماری از این ویژگی‌ها در نمودار ۱-۱ آمده‌اند.

تجربه‌ای ۴۰ ساله و پیشگامی در زمینه مدیریت اطلاعات علمی و اطلاع‌رسانی

نهادهی متخصص در پژوهش‌های حوزه فناوری اطلاعات و مدیریت اطلاعات علمی

پرداختن به زمینه‌های تازه از علوم و فناوری اطلاعات

تنها نهاد پدیدآور ابزارهای تخصصی سازمان‌دهی اطلاعات همانند اصطلاح‌نامه‌ها

تنها نهاد پیش‌برنده طرح‌های اشتراک منابع اطلاعاتی در کشور

نماینده ویژه وزارت عتف در علوم و فناوری اطلاعات

واسپارگاه و آرشیو ملی پایان‌نامه‌ها و رساله‌های مؤسسه‌های آموزش عالی کشور

دارای نقش ملی برای ثبت و سازمان‌دهی پیشنهادها و پژوهشی آموزش عالی

دارای نمانام ملی و جهانی

جای پدید آمدن دبیرش (دکوماناسیون) در دهه ۱۳۴۰ در ایران

دارای گنجینه بی‌همتای اطلاعات علمی ایران

نمودار ۱-۱. ویژگی‌ها و نقش‌های کلیدی ایرانداک

بر پایه تازه‌ترین ویرایش رتبه‌بندی نهادهای پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری، پژوهشگاه دارای امتیاز A در میان پژوهشگاه‌های کشور است.

□ همکاری ۳۱ استاد با پشتیبانی پنج واحد معاونت پژوهش برای انتشار ۸ کتاب، ۶۰ مقاله در نشریه‌های ملی و جهانی، ۸ مقاله در همایش‌های ملی، و ۸ مقاله در همایش‌های جهانی، و راهنمایی و مشاوره ۲۴ پارسا؛

□ پایان ۸ طرح پژوهشی تقاضامحور و ۱۷ طرح پژوهشی سازمانی و کار روی شش طرح پژوهشی تقاضامحور و ۲۲ طرح پژوهشی سازمانی؛

□ افزودن یک تفاهم‌نامه تازه به ۲۱ تفاهم‌نامه پیشین؛

□ هفتمین همایش ملی مدیران فناوری اطلاعات و ۲۰ رویداد علمی دیگر.

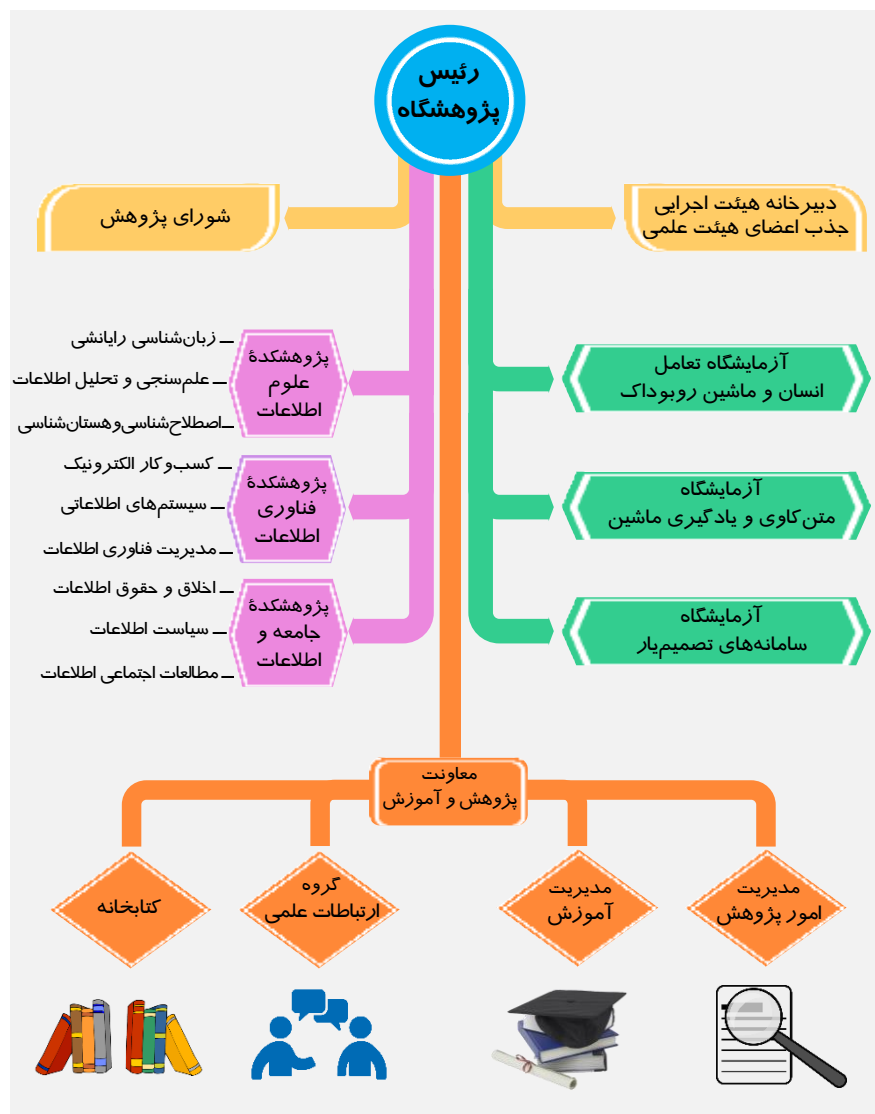

۱. پژوهش

ده‌ها عضو هیئت علمی و پژوهشگر پژوهش را در پژوهشکده‌ها و آزمایشگاه‌های ایرانداک به انجام می‌رسانند. دستاورد این کار، انجام صدها طرح پژوهشی است که در گزارش، کتاب، مقاله نشریه، مقاله همایش، سخنرانی، و میزگرد نیز ارائه می‌شوند. پژوهش‌نامه پردازش و مدیریت اطلاعات که تنها نشریه برگزیده ملی در سال ۱۳۹۴ است و انتشار آن به سال ۱۳۵۱ بازمی‌گردد، از دیگر دستاوردهای پژوهش در ایرانداک است. برگزاری همایش سالانه مدیران فناوری اطلاعات با ارائه آخرین دستاوردهای فناوری اطلاعات کشور و جایزه ملی فناوری اطلاعات برتر (فاب) از دیگر خدمات پژوهشی ایرانداک به شمار می‌رود. بسیاری از خدمات پژوهشی ایرانداک نیز از سال ۱۳۵۰ به این سو، به جامعه علمی کشور داده شده‌اند.

۱-۱. سازمان پژوهش

سازمان پژوهش ایرانداک دربردارنده دو بازوی اجرایی، سه پژوهشکده و نه گروه پژوهشی، سه آزمایشگاه، و یک معاونت با چهار بخش برای مدیریت امور پژوهشی و آموزشی است. در نمودار ۱-۱ سازمان پژوهشی ایرانداک نشان داده شده است.

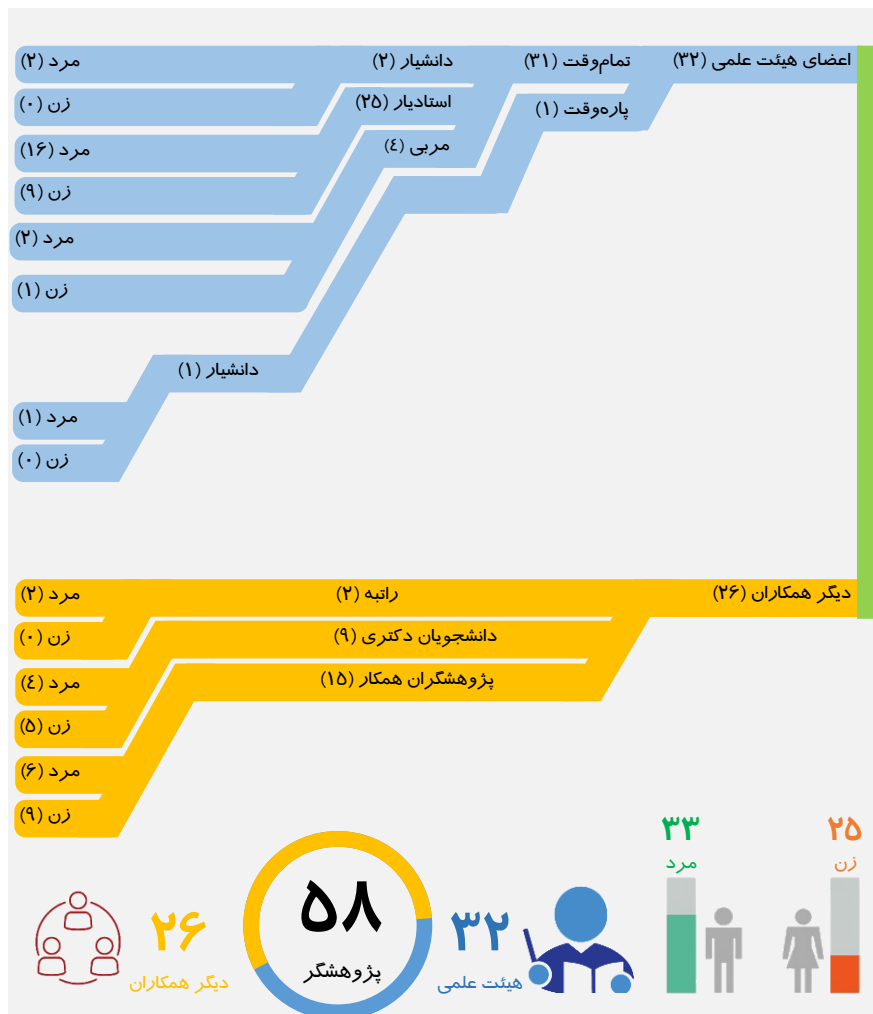

نمودار ۱-۱. سازمان پژوهش پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

۲-۱. نیروی انسانی

روی هم رفته، ۵۸ پژوهشگر در ایرانداک کار پژوهش را پیش می‌برند. در نمودار ۱-۲ آماری از پژوهشگران ایرانداک آمده است.

نمودار ۱-۲. آمار پژوهشگران پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

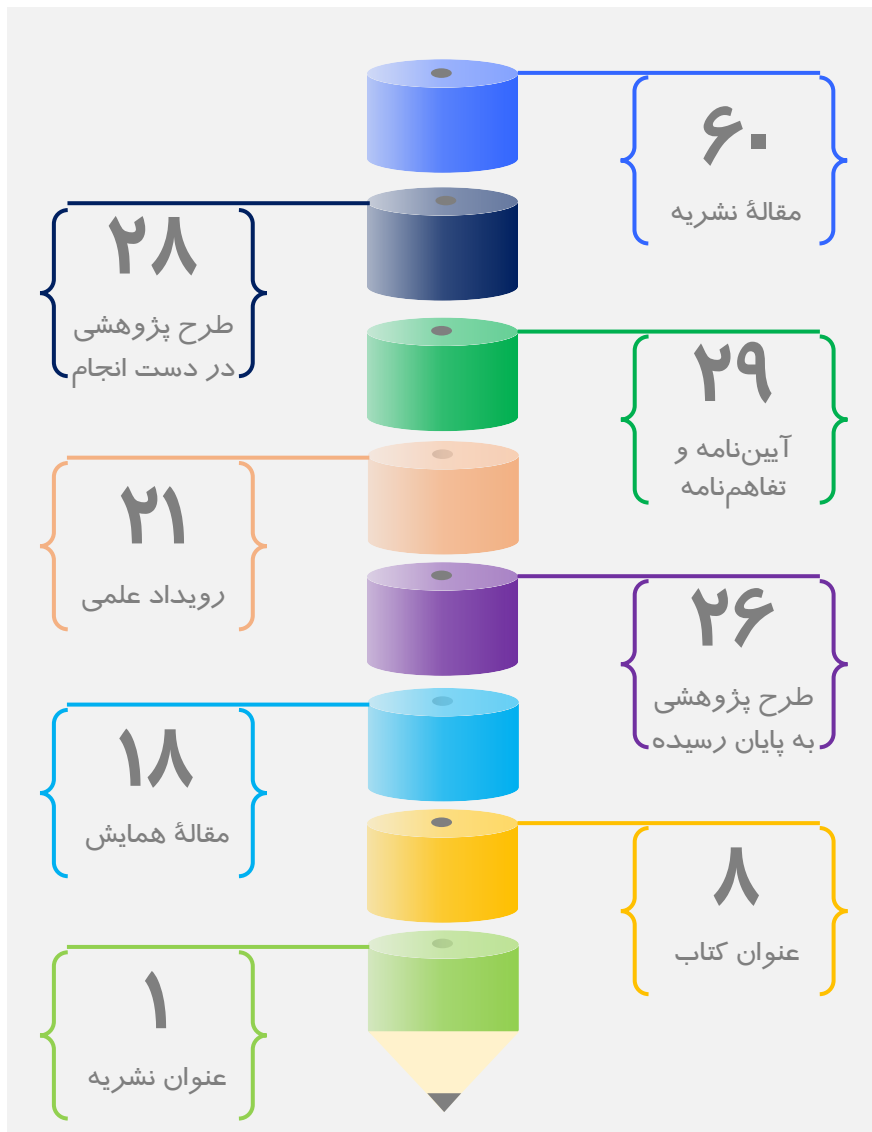
پژوهشگران نقش کلیدی در شناسایی و پاسخ‌گویی به چالش‌های روز و نیاز جامعه دارند. بر پایه نمودار ۱-۲، پژوهشگران شاغل در ایرانداک دربردارنده اعضای هیئت علمی تمام‌وقت و پاره‌وقت، پژوهشگران راتبه، پژوهشگران همکار، و دانشجویان دکتری هستند.

۳-۱. دستاوردهای پژوهشی

کوشش‌های پژوهشگران ایرانداک در انجام پژوهش، آثار گوناگونی را پدید آورده است. نمودار ۱-۳ آماری از دستاوردهای پژوهشی ایرانداک را در سال ۱۳۹۸ نشان می‌دهد. ایرانداک سال‌هاست که یکی از نشریه‌های پرآوازه و با کیفیت کشور را مدیریت و منتشر می‌کند. این نشریه با نام «پژوهش‌نامه پردازش و مدیریت اطلاعات» در برخی از نمایه‌های سرشناس جهانی نیز نمایه می‌شود. پژوهشگران ایرانداک هشت کتاب را در سال ۱۳۹۸ نوشتند. برخی از این کتاب‌ها با همکاری ناشران غیردولتی منتشر شدند. همچنین استادان و دیگر همکاران پژوهشی ایرانداک در ۱۸ همایش علمی ملی و جهانی مشارکت و یافته‌های پژوهشی خود را ارائه کردند.

در سال ۱۳۹۸، گزارش پایانی ۲۶ طرح پژوهشی منتشر شد و ۲۸ طرح دیگر نیز در دست انجام بودند. روی‌هم‌رفته، ۲۱ رویداد علمی، دربردارنده سخنرانی، نشست، و همایش در ایرانداک یا با همکاری آن برگزار شدند. هشت آیین‌نامه اجرایی تازه در پیوند با پژوهش در ایرانداک تصویب و یک تفاهم‌نامه تازه نیز با نهادهای گوناگون امضا و به ۲۱ تفاهم‌نامه پیشین پژوهشگاه افزوده شدند.

سرانجام، همکاران پژوهشی ایرانداک توانستند ۶۰ مقاله را در نشریه‌های علمی منتشر کنند. از این شمار، ۴۳ مقاله در نمایه‌نامه «آی. اس. سی»، ۲۹ مقاله در نمایه‌نامه «اسکوپوس»، و ۸ مقاله در نمایه‌نامه «وب آو ساینس» با وابستگی سازمانی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) در نشریه‌های تخصصی جای گرفتند و تازه‌ترین یافته‌های پژوهشی ایرانداک را به آگاهی دانشگاهیان و صنعتگران ایران و جهان رساندند.

نمودار ۱-۳. آمار دستاورهای پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

۱-۳-۱. کتاب

کتاب از رایج‌ترین دستاوردهای پژوهشی در زمینه‌های گوناگون علمی است. ایرانداک از نخستین سال پیدایشش تاکنون بیش از ۱۲۰ عنوان کتاب در علوم اطلاعات و اطلاع‌رسانی، مهندسی فناوری اطلاعات، مدیریت فناوری اطلاعات، و زمینه‌هایی از این دست منتشر کرده و یافته‌های پژوهشی‌اش را برای همگان دسترس‌پذیر ساخته است. در سال ۱۳۹۸ نیز همانند سال‌های پیش، پژوهشگران ایرانداک کتاب‌هایی را به رشته نگارش درآوردند. انتشار هشت عنوان کتاب دستاورد این کوشش‌ها بوده است. پنج عنوان از این کتاب‌ها را ایرانداک و سه عنوان دیگر را دیگر ناشران منتشر کردند. نام این کتاب‌ها در نمودار ۱-۴ آمده است.

نمودار ۱-۴. دستاوردهای پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران: کتاب

مدل‌ها و روش‌های مدیریت کیفیت داده: نگرشی کاربردی بر داده‌های علم و فناوری

پدیدآور(ان)	محمدجواد ارشادی محمد مهدی ارشادی
سال انتشار	۱۳۹۸
ویژگی(ها)	۱۸۴ برگ
ناشر(ان)	ایرانداک چاپار
شابک	۹۷۸۶۲۲۹۵۲۸۲۲۸

خلاصه

با توجه به ضرورت بررسی ابعاد مختلف پایگاه‌های داده و چگونگی روند تولید آن‌ها، کتاب (مدل‌ها و تکنیک‌های مدیریت کیفیت داده) تنظیم شده است. در این کتاب تلاش می‌شود تا با بررسی معیارهای داده و مدل‌های مدیریت کیفیت داده، پاسخی مناسب برای رفع تناقضات و ناسازگاری‌های پایگاه‌های داده بیان گردد. برای این منظور، در ابتدا به بررسی مفاهیم کنترل و مدیریت کیفیت پرداخته می‌شود و چگونگی استفاده از آن‌ها در بررسی کیفیت داده‌ها بیان می‌گردد. سپس مبانی کیفیت داده و اطلاعات مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد تا روش‌ها، مراحل، گام‌ها، استراتژی‌ها و تکنیک‌های مرتبط با ابعاد

مختلف کیفیت داده مشخص شود. سپس مدل‌های مختلف مدیریت کیفیت داده تعریف و بررسی می‌شوند؛ هریک از مدل‌های بررسی شده دارای ویژگی‌ها و کاربردهای خاصی هستند که موجب سهولت در استفاده از آن‌ها می‌شود. در فصل آخر به کاربرد مفاهیم کیفیت داده در علم و فناوری پرداخته می‌شود و پس از بررسی روند ثبت پایان‌نامه‌ها در سامانه ثبت، روند جدیدی برای آن پیشنهاد می‌گردد تا مشکلات مدل قبلی برطرف گردد. همچنین بتوان از سایر مزایای بالقوه داده‌های ثبت‌شده در این پایگاه داده، به طور مناسب استفاده کرد.

دستاوردهای ششمین همایش ملی مدیران فناوری اطلاعات

پدیدآور(ان)	مرضیه زرین بال
	پرویز شهریاری
	[و دیگران]
سال انتشار	۱۳۹۸
ویژگی(ها)	۲۹۷ برگ
ناشر(ان)	ایرانداک
	انجمن کتابداری...
شابک	۹۷۸۶۲۲۹۵۲۸۲۴۲

خلاصه

ششمین همایش ملی مدیران فناوری اطلاعات در دی ماه سال ۱۳۹۷ به پستوانه تجربه ۵۰ سال فعالیت پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) با رویکرد میان رشته‌ای و با شعار «کسب و کار داده محور در خدمت جامعه» به منظور آشنایی و تبادل دیدگاه‌ها، دستاوردها و تجربه‌های فرهنگی، مدیریتی و فناوریانه حاصل از به کارگیری فناوری اطلاعات برگزار شد.

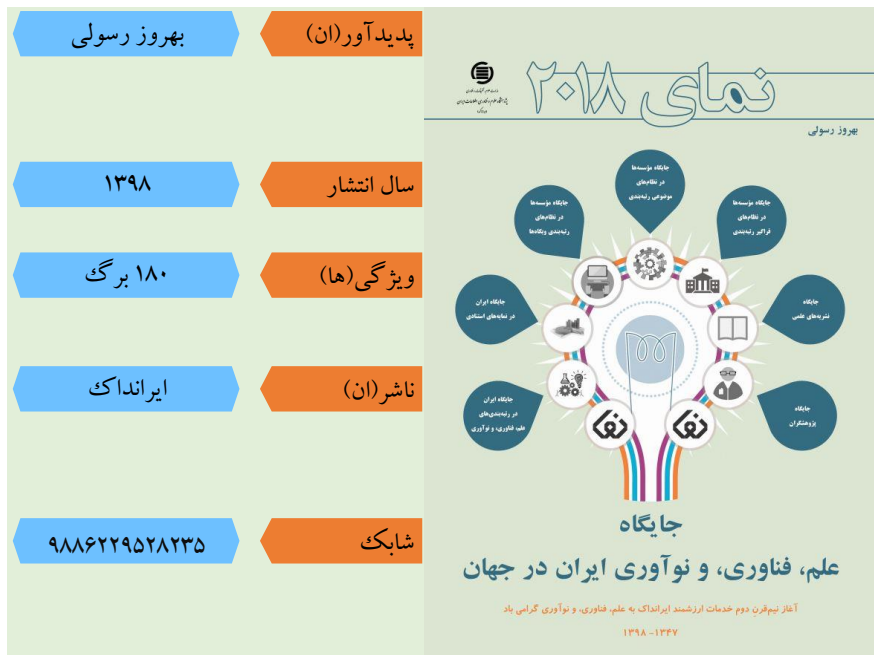
این همایش در ۴ دی ماه ۱۳۹۷ در سالن همایش‌های صدا و سیما و با حضور گسترده استادان، محققان، کارشناسان و مدیران حوزه فناوری اطلاعات برگزار شد. در این همایش، بیش از ۸۰۰ تن از متخصصان

حضور یافتند و ۵ سخنرانی کلیدی، ۱۷ دستاورد برگزیده و ۵ نشست تخصصی ارائه گردید. همچنین در روز برگزاری همایش، نمایشگاه تخصصی با حضور ۲۸ شرکت و سازمان جهت بازدید شرکت‌کنندگان در همایش دایر بود. معرفی دستاوردهای برگزیده در قالب محصولات و مقالات در حوزه‌های مختلف علوم و فناوری اطلاعات و برقراری ارتباط و پیوندکاری میان صاحب‌نظران و محققان علوم و مهندسی، علوم انسانی و اجتماعی، سیاست‌گذاری و مدیریت در حوزه فناوری اطلاعات و زمینه‌های مرتبط از جمله مهم‌ترین اهداف این همایش بود.

نمای ۲۰۱۸: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان

خلاصه

مدیران، سیاست‌گذاران، و پژوهشگران علم، فناوری، و نوآوری می‌توانند با «نما» به گزارش نزدیک به ۹۰ شاخص جهانی دسترسی یابند و از آنها در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری و پژوهش بهره‌برند. افزون بر این، در «نما» جایگاه ایران میان کشورهای منطقه و جهان گزارش می‌شود. از آنجایی که داده‌های تاریخی در برنامه‌ریزی‌ها کاربرد بسیاری دارند، روند جایگاه کشور در هر شاخص در چند سال گذشته نیز آمده است. «نما» با گرد آوردن شاخص‌های گوناگون در کنار هم ابزاری برای کاربران می‌سازد که با آمیختن آنها دریافت بهتری وضع موجود و روندها پیدا کنند.

آمار کتابخانه‌ها: سال تحصیلی ۱۳۹۶-۹۷

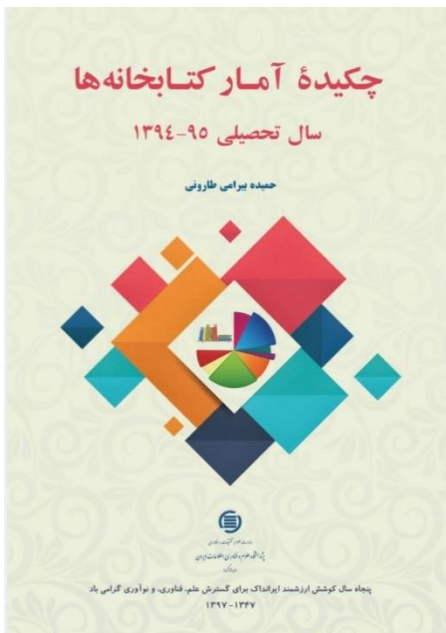
خلاصه

آمار کتابخانه‌ها سال تحصیلی ۱۳۹۶-۹۷ وضعیت کتابخانه‌ها را بر پایه استاندارد NISO Z39.7 نشان می‌دهد. این استاندارد برای نخستین بار در سال ۱۹۶۸ منتشر، بار دیگر در سال ۱۹۷۴ سفارش، و در سال‌های ۱۹۸۳، ۱۹۹۵، و ۲۰۰۴ ویرایش شد. بازبینی ۲۰۱۳ چهارمین ویرایش این استاندارد است. بر این پایه، آمار کتابخانه‌ها سال تحصیلی ۱۳۹۶-۹۷، مجموعه، نیروی انسانی، زیرساخت، اعتبارات، و خدمات را برای ۱۷۷ کتابخانه زیر پوشش سامانه آمار کتابخانه‌ها (آک) توصیف می‌کند. از این شمار، ۱۶۵ کتابخانه زیر پوشش وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری؛ و ۱۲ کتابخانه زیر پوشش سازمان‌های دیگر هستند. مدل ارائه آمار کتابخانه‌ها نیز از کتاب ARL Statistics گرفته شده است، که آمار کتابخانه‌های دانشگاهی و غیردانشگاهی عضو انجمن کتابخانه‌های پژوهشی را در هر سال تحصیلی با پیشینه‌ای بیش از ۱۰۰ سال منتشر می‌کند.

چکیده آمار کتابخانه‌ها: سال تحصیلی ۱۳۹۶-۹۷

پدیدآور(ان)	حمیده بیرامی طارونی
سال انتشار	۱۳۹۸
ویژگی(ها)	۶۶ برگ
ناشر(ان)	ایراندک
شابک	۹۷۸۶۲۲۹۵۲۸۲۶۶

خلاصه

چکیده آمار کتابخانه‌ها سال تحصیلی ۱۳۹۶-۹۷ وضعیت کتابخانه‌ها را بر پایه استاندارد NISO Z39.7 نشان می‌دهد. این استاندارد برای نخستین بار در سال ۱۹۶۸ منتشر، بار دیگر در سال ۱۹۷۴ سفارش، و در سال‌های ۱۹۸۳، ۱۹۹۵، و ۲۰۰۴ ویرایش شد. بازمینی ۲۰۱۳ چهارمین ویرایش این استاندارد است. بر این پایه، چکیده آمار کتابخانه‌ها سال تحصیلی ۱۳۹۶-۹۷، مجموعه، نیروی انسانی، زیرساخت، اعتبارات، و خدمات را برای ۱۷۷ کتابخانه زیر پوشش سامانه آمار کتابخانه‌ها (آک) توصیف می‌کند. از این شمار، ۱۶۵ کتابخانه زیر پوشش وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری؛ و ۱۲ کتابخانه زیر پوشش سازمان‌های دیگر هستند. مدل ارائه چکیده آمار کتابخانه‌ها نیز از کتاب ARL

Statistics گرفته شده است که آمار کتابخانه‌های دانشگاهی و غیردانشگاهی عضو انجمن کتابخانه‌های پژوهشی را در هر سال تحصیلی با پیشینه‌ای بیش از ۱۰۰ سال منتشر می‌کند.

تاریخ حقوق ایران: ماده‌ها و هخامنشیان

پدیدآور(ان)	صفر بیگزاده آروق
سال انتشار	۱۳۹۸
ویژگی(ها)	۱۱۴ برگ
ناشر(ان)	ایرانداک
شابک	۹۷۸۶۰۰۲۰۶۳۴۵

خلاصه

کتاب پیش‌رو نخستین کتابی است که یکسره درباره تاریخ حقوق ایران پیش از اسلام نوشته شده و امید است راهگشای پژوهش‌های پردامنه و ژرف دوستداران حقوق و تاریخ پرمایه ایران پیش از اسلام باشد. آنچه در این کتاب گنجانده شده، بخش نخست از تاریخ حقوق ایران است که دوره «ماده» و «هخامنشان» را در بر می‌گیرد. گفته‌های مربوط به این دو دوره، بیشتر بر سنگ‌نوشته‌ها و آثار تاریخ‌نویسان یونانی و متن‌های غیر ایرانی استوار بوده و کوشش شده است با بازنمایی آنچه در این باره نگارش یافته، چهره این بخش از تاریخ حقوق ایران بازنمایی شود.

سرقت علمی و قوانین و مقررات حاکم بر آن در ایران (بررسی وضع موجود و ارائه راهکار)

پدیدآور(ان)	صفر بیگزاده آروق
سال انتشار	۱۳۹۸
ویژگی(ها)	۹۶ برگ
ناشر(ان)	انتشارات حقوق یار
شابک	۹۷۸۶۲۲۶۰۱۵۶۷۷

سرقت علمی و قوانین و مقررات حاکم بر آن در ایران

(بررسی وضع موجود و ارائه راهکار)

تألیف
دکتر صفر بیگزاده
وکیل پایه یک دادگستری
استادیار پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران
(ایرنداک)

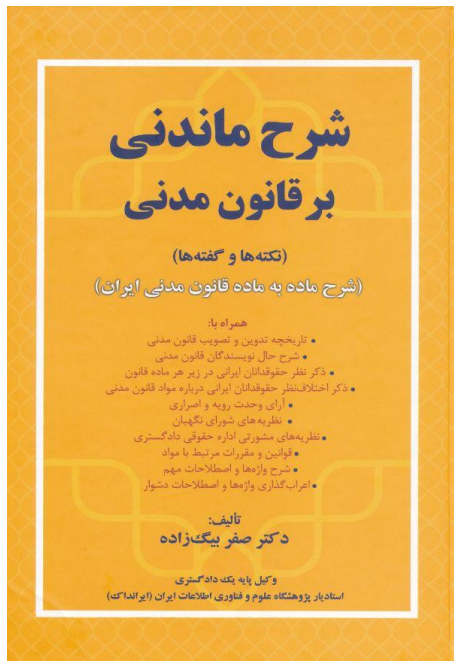
خلاصه

موضوع این کتاب، «بررسی سرقت علمی» و به تعبیر دیگر «سرقت یافته علمی» از نگاه قوانین و مقررات ایران است. از این رو، در آغاز مفهوم سرقت علمی بیان گردیده و پس از آن، مفاهیم نزدیک با آن بازخوانی شده است. آنگاه با ذکر دسته‌بندی‌های گوناگون که در متون مربوط از «سرقت یافته علمی» به چشم می‌خورد، به ترتیب، «موضوع سرقت یافته علمی»، «آنچه سرقت یافته علمی به حساب نمی‌آید»، «راه‌های پیشگیری از سرقت علمی»، «راهکار قانونگذار ایران برای پیشگیری از سرقت یافته علمی» و «سرقت علمی در مقررات دانشگاهی» مورد بررسی قرار گرفته و سرانجام در کنار جمع‌بندی مطالب، برخی راهکارها برای کاهش میزان سرقت یافته علمی بیان شده است.

شرح ماندنی بر قانون مدنی: نکته‌ها و گفته‌ها - شرح ماده به ماده قانون مدنی

پدیدآور(ان)	صفر بیگزاده آروق
سال انتشار	۱۳۹۸
ویژگی(ها)	۱۱۰۰ برگ
ناشر(ان)	کلک صبا
شابک	۹۷۸۶۰۰۶۵۴۲۲۱۸

خلاصه

این کتاب مشتمل است بر شرح ماده به ماده ۱۳۳۵ ماده قانون مدنی ایران به این شکل که در زیر هر ماده، این موارد آمده است: متن ماده‌های نسخ شده و اصلاحی/ ذکر اختلافات حقوقدانان ایرانی درباره هریک از مواد مواد قانون مدنی/ نظریه‌های مرتبط شورای نگهبان با قانون مدنی/ آرای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور/ آرای اصراری شعب دیوان عالی کشور/ نظریه‌های مشورتی اداره حقوقی دادگستری/ قوانین و مقررات مرتبط با مواد قانون مدنی/ مواد مرتبط از کنوانسیون بین‌المللی بیع کالا/ شرح واژه‌ها و اصطلاحات مهم در زیر هریک از مواد قانون مدنی/ اعراب‌گذاری واژه‌ها و اصطلاحات دشوار.

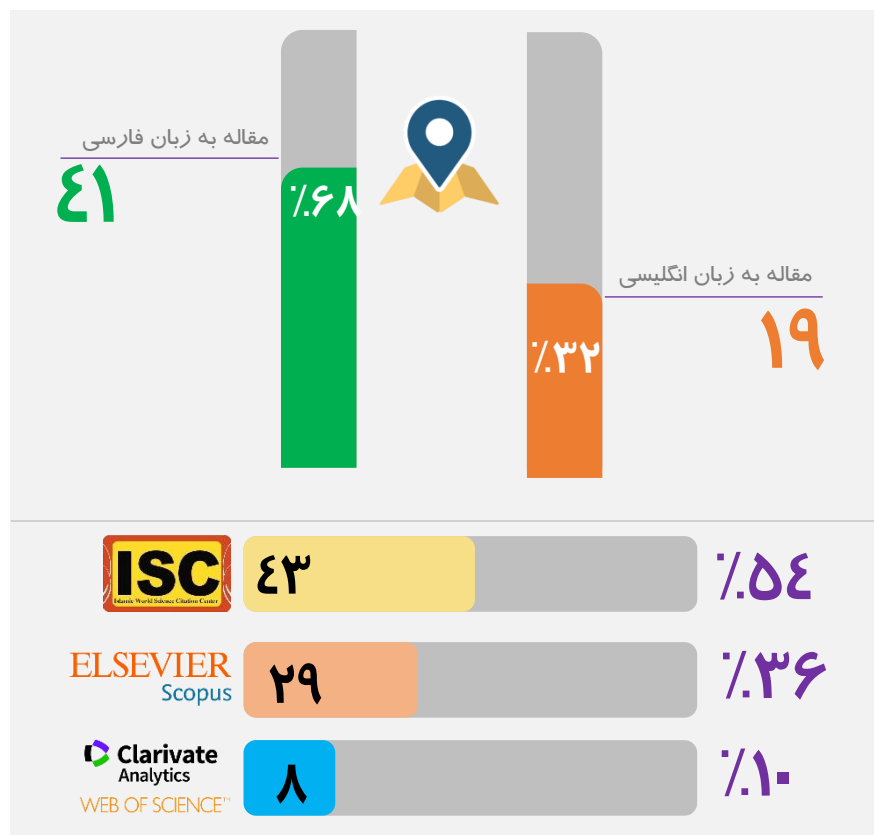

افزون بر این در آغاز کتاب: تاریخچه تدوین و تصویب قانون مدنی / شرح حال نویسندگان جلد نخست، دوم و سوم قانون مدنی / و شرح حال شارحان بزرگ قانون مدنی (دکتر سید حسن امامی، دکتر جعفری لنگرودی و ...) آورده شده است.

۱-۳-۲. مقاله نشریه

بخشی دیگر از یافته‌های پژوهشی پژوهشگران ایرانداک در نشریه‌های علمی و تخصصی منتشر شده‌اند. در سال ۱۳۹۸، روی هم رفته، ۶۰ مقاله با وابستگی سازمانی «پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)» در نشریه‌های گوناگون چاپ شدند. آنها تازه‌ترین یافته‌های پژوهشی را به زبان‌های فارسی و انگلیسی در نشریه‌های ایرانی و جهانی به آگاهی هم‌ترازان، حرفه‌مندان، و دیگران رسانده‌اند. آماری از آنها در نمودار ۵-۱ آمده است.

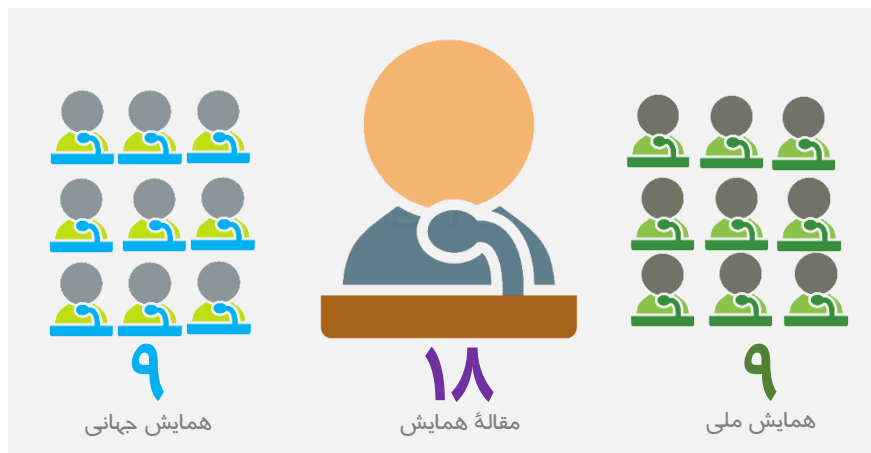

نمودار ۵-۱. دستاوردهای پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران: مقاله نشریه

۱-۳-۳. مقاله همایش

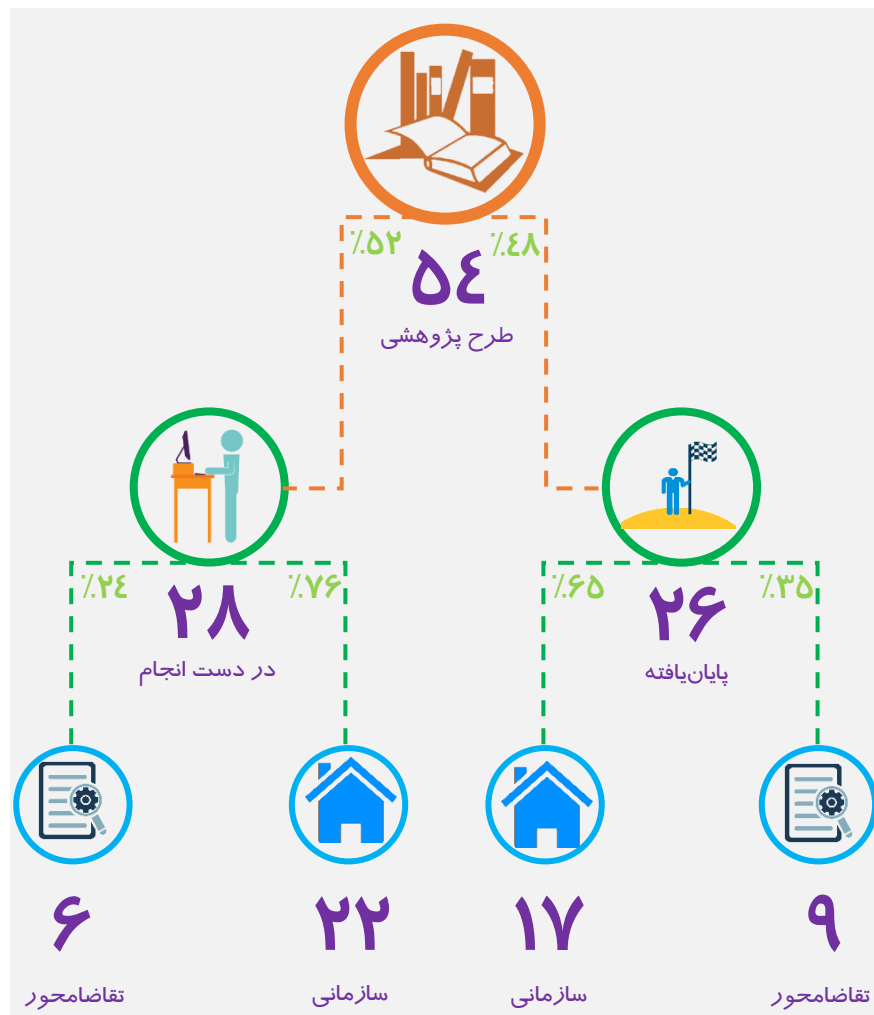
همایش‌های علمی و تخصصی فضایی را برای هم‌رسانی ایده‌ها و یافته‌های پژوهشگران با یکدیگر و بستری را برای گفت‌وگو پیرامون موضوع‌های تخصصی روز فراهم می‌سازد. برای روزآمدی درباره چالش‌های تازه، پژوهشگران ایرانداک در سال ۱۳۹۸ در ۱۸ همایش ملی و جهانی شرکت کردند و به هم‌رسانی و هم‌اندیشی ایده‌های خود و هم‌ترازان پرداختند. نمودار ۱-۶ آماری از این همایش‌ها را نشان می‌دهد.

نمودار ۱-۶. دستاوردهای پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران: مقاله همایش

۱-۳-۴. طرح پژوهشی

شناسایی چالش‌های پژوهشی تازه و پرس‌وجو درباره آنها یکی از کارهای استادان و دیگر پژوهشگران ایرانداک برای پاسخ‌گویی به نیازهای جامعه و گروه‌های هدف و هم‌راستا با هدف‌های ایرانداک است. پژوهشگران پیشنهاد‌های پژوهشی خود را برای بررسی به شورای پژوهشی ایرانداک می‌فرستند و پس از تصویب، در چارچوب زمانی روشن به انجام طرح می‌پردازند. بخشی از طرح‌های پژوهشی، سازمانی و در چارچوب وظیفه استادان و شماری دیگر برای کارفرماهای بیرون از ایرانداک و تقاضامحور هستند. آماری از طرح‌های پژوهشی ایرانداک در نمودار ۱-۷ آمده است.

نمودار ۱-۷. دستاوردهای پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران: طرح پژوهشی

بر پایه نمودار ۱-۷، پژوهشگران ایرانداک در بیش‌برد ۵۴ طرح پژوهشی نقش داشته‌اند. از این شمار، گزارش پایانی ۲۶ طرح (۴۸ درصد) منتشر شد که نه طرح از آنها تقاضامحور بودند (۳۵ درصد). از سوی دیگر، ۲۸ طرح پژوهشی (۵۲ درصد) دربردارنده شش طرح تقاضامحور (۲۴ درصد) نیز در سال ۱۳۹۸ پیشرفت داشته‌اند. در ادامه، نام طرح‌های پژوهشی به همراه چکیده‌ای از آنها آمده است.

طرح‌های پژوهشی پایان یافته

توسعه و روزآمدسازی اصطلاح‌نامه‌های ایرانداک

توسعه علم و فناوری، تولید واژه‌های جدید، افزایش انتشارات علمی، واژه‌هایی که توسط کاربران وارد نظام سازماندهی اطلاعات می‌شود، و تغییراتی که در روابط بین مفاهیم و موضوعات ایجاد می‌شود از مجموعه دلایل روزآمدسازی اصطلاح‌نامه‌ها هستند. در این پژوهش، افزایش کمی، ویرایش و توسعه روابط معنایی میان واژه‌های اصطلاح‌نامه‌های علمی و فنی تدوین شده در پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)، صورت گرفته است. فرایند روزآمدسازی و توسعه، شامل مراحل مرور ادبیات و تهیه منابع، طراحی و بررسی نقشه‌های مفهومی، ترجمه واژگان، تعیین روابط معنایی، یکسان‌سازی و آپایش روابط و خطایابی، تولید خروجی‌های اصطلاح‌نامه‌ای، ویرایش، و انتشار است. طی این فرایند، تعداد ۹۰ هزار واژه به مجموعه واژه‌های قبلی افزوده شدند و روابط معنایی میان اصطلاحات توسعه و بهبود یافته است. همچنین در این پروژه، ویرسوی اصطلاح‌نامه‌های روزآمد شده، طراحی و اجرا شد و هم‌اکنون از طریق وبگاه ایرانداک قابل دسترسی است. این وبگاه می‌تواند راهنمای مناسبی برای کاربران و نمایه‌سازان در سازماندهی و بازیابی اطلاعات باشد.

طراحی مدل کسب و کار پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)

ایجاد و توسعه ارزش‌ها و تأثیرات اجتماعی در کنار تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی، از مهمترین اهداف موسسات پژوهشی در ایران است. مدل کسب و کار در واقع می‌تواند به عنوان یک ابزار، برای این موسسه‌ها ایجاد درک عمیق‌تر از جنبه‌های کسب و کاری آنها را به منظور دستیابی به این دو هدف مهم فراهم کند. با این توصیف، هدف اصلی این پژوهش طراحی و بازآرایی مدل کسب و کار پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) است. بدین منظور اجرای گام‌های زیر در این پژوهش طرح‌ریزی شده است: ۱- شناسایی لایه‌های اصلی کسب و کار ایرانداک از طریق تحلیل و نگاشت ذی‌نفعان، ۲- شناسایی پیکربندی غالب ارزش‌آفرین ایرانداک، و ۳- طراحی ساختار مدل کسب و کار ایرانداک مبتنی بر یک چارچوب مدل کسب و کار و اعتباریابی آن. دربخش اول چارچوب پایه طبقه‌بندی ذی‌نفعان مبتنی بر دو نظریه «شناسایی و برتری ذی‌نفعان» و «شبکه تأثیرات ذی‌نفعان» توسعه داده شد. این چارچوب توسعه‌یافته مبتنی بر چهار معیار اصلی مشروعیت، قدرت، فوریت و فراوانی ارتباط ذی‌نفعان بود. در گام دوم اقدام به شناسایی دسته‌های ذی‌نفع ایرانداک مبتنی بر سه گام زیر مشخص شد و در نتیجه این اقدامات فهرستی از ۵۵ دسته ذی‌نفع ایرانداک شناسایی و ارائه و در طبقات هشت‌گانه دسته‌بندی شد. در بخش دوم پس از بررسی و تحلیل ساختارهای پایه پیکربندی ارزش، میزان انطباق وضعیت کنونی و وضعیت ایده‌آل فعالیت‌های ایرانداک

با هر کدام از این پیکربندی‌های ارزش پایه مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج نشان دادند که در حال حاضر ایراندک بیشترین انطباق را به ترتیب با پیکربندی‌های زنجیره ارزش، شبکه ارزش و فروشگاه ارزش، و در وضعیت ایده‌آل باید بیشترین انطباق را به ترتیب با پیکربندی‌های شبکه ارزش، فروشگاه ارزش و زنجیره ارزش داشته باشد. در بخش سوم ابتدا بر اساس مقایسه انجام شده بر روی مدل‌های کسب و کار در سطح اول متامدل و بر پایه یک تحلیل تکمیلی، چارچوب پایه منتخب ارائه شد. این چارچوب شامل نه جز بوم کسب و کار شامل بخش‌های مشتریان، ارزش‌های کلیدی، کانال‌ها، ارتباط با مشتری، جریان‌های درآمدی، فعالیت‌های کلیدی، منابع کلیدی، مشارکت‌های کلیدی و ساختار هزینه است که در آن بر انطباق با سطح راهبردی پژوهشگاه و ساختار توزیع شده پایین به بالای آن مبتنی بر محصولات، خدمات و واحدهای ایراندک تأکید شده و توسعه یافته است. همچنین به منظور اعتباریابی، ساختار مدل پایه در سه مورد نمونه منتخب یعنی واحد آموزش ایراندک و سامانه‌های نما و دانش ایران پیاده‌سازی شد که نشان از اعتبار این ساختار پایه دارد. همچنین در این ساختار پایه، سعی شده است برخی ایرادهای گرفته شده به بوم کسب و کار «استرالدور» از جمله ارزش کم در نظر گرفته شده برای راهبردی، و سطوح متفاوت جزئیات در اجزای مدل با طراحی و توسعه گزینه‌ها و آئتم‌های مرتبط در همه اجزا، برطرف شود. از اصلی‌ترین کاربردهای نتایج این پژوهش، در صورت بکارگیری مدل ارائه شده می‌توان به ایجاد درک عمیق سطح سیاست‌گذار و مدیریتی ایراندک به منظور انتقال راهبردها به سطوح عملیاتی و همچنین ارتقای سطح پژوهشگاه در ارزش آفرینی تجاری برای مشتریان و سطح درآمدها و در بلندمدت ارتقای سطح ارزش آفرینی اجتماعی آن اشاره کرد.

ایجاد پایگاه داده از تصاویر موجود در پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج) بر اساس یک روش هوشمند

در اسناد و مقالات علمی، تصاویر، حاوی اطلاعات مهمی هستند و در بسیاری از موارد با بررسی آنها به تنهایی می‌توان به ایده اصلی و یا نتایج مهم مقاله علمی پی‌برد، بدون اینکه لازم باشد کل سند را مطالعه کرد. به همین دلیل بسیاری از موتورهای جستجوگر مستندات علمی به دنبال فراهم کردن امکان بازیابی اطلاعات از تصاویر در پایگاه اطلاعاتی خود هستند، به طوری که کاربر با وارد کردن یک جستجو، علاوه بر متن مقالات بتواند به تصاویری هم که به آن جستجو مربوط می‌شود، دسترسی پیدا کند. هم اکنون در پایگاه اطلاعاتی گنج، که حاوی حجم زیادی از مستندات علمی و پایان‌نامه‌ها و رساله‌های فارسی کشور است، امکان جستجو بر اساس یک عبارت متنی پرس‌وجو و بازیابی و نمایش نتایج جستجو در قالب فرادهای متنی (عنوان، چکیده، پدیدآور، سال انتشار)، وجود دارد. لیکن در حال حاضر اطلاعات از تصاویر موجود در اسناد گنج بازیابی نمی‌شود. قدم اول برای بازیابی اطلاعات از تصاویر ایجاد پایگاه داده تصاویر از اسناد است. در این طرح سیستمی خودکار برای ایجاد پایگاه داده از تصاویر موجود در مدارک علمی فارسی در مقیاس بزرگ ارائه می‌شود. سیستم پیشنهادی بخش‌های مختلفی دارد. در مرحله اول باید تصاویر و توضیح متنی آن‌ها استخراج گردد. به طور کلی دو رویکرد برای استخراج تصاویر و توضیح متنی آن‌ها از فایل وجود دارد. در رویکرد اول فایل به تصویر تبدیل می‌شود و از تکنیک‌های پردازش تصویر برای استخراج اطلاعات گرافیکی استفاده می‌شود. رویکرد دوم بر اساس پردازش ساختار و آرایش خود فایل است. از آنجایی که روش دوم از لحاظ سرعت و قابلیت مقیاس‌پذیری برای استفاده در موتورهای جستجو مناسب‌تر است، تمرکز این طرح بر روی روش دوم است. بر این اساس برای استخراج تصاویر و توضیح متنی آن‌ها یک روش ساختار محور معرفی می‌شود که مبتنی بر چیدمان و

آرایش فایل ورد سند است. بدین ترتیب مجموعه‌ای از تصاویر به همراه توضیحات و اطلاعات مربوط به آن‌ها به دست می‌آید که باید در یک پایگاه داده تصاویر با ساختاری مشخص ذخیره گردند. سپس این اطلاعات برای بازیابی و استفاده‌های آتی در یک موتور جستجو نمایه خواهند شد. در ادامه، روش پیشنهادی در یک مطالعه موردی در پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج) به کار گرفته شد. روش پیشنهادی که با پردازش ساختار و آرایش فایل ورد تصاویر و زیرنویس آن‌ها را استخراج می‌کند در زبان برنامه‌نویسی پایتون پیاده‌سازی شد. استخراج تصاویر از فایل پی.دی.اف هم پیاده‌سازی و بررسی شد. تعداد ۱۵۰ سند علمی به تصادف از پایگاه گنج انتخاب شده و هر دو فایل پی دی اف و ورد آن‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. استخراج اطلاعات متنی از فایل پی.دی.اف در زبان فارسی با چالش‌های زیادی روبه‌رو است و نمی‌تواند خروجی مناسبی در این زمینه حاصل کند. از طرف دیگر میزان تصاویر نويز توليد شده از فایل پی.دی.اف بسیار زیاد است که از کاربست‌پذیری آن در شرایط واقعی می‌کاهد. از این رو روش پیشنهادی به عنوان گزینه‌ای مناسب برای استخراج تصاویر و توضیحات آن‌ها از اسناد علمی فارسی موجود در گنج و ایجاد پایگاه داده از آن‌ها پیشنهاد می‌شود.

بررسی موتور جست‌وجوی گنج به منظور بهبود بازیابی اطلاعات در زبان فارسی

بازیابی اطلاعات به معنای یافتن محتوایی با طبیعت غیرساخت‌یافته (معمولاً متن) از مجموعه‌هایی به منظور برآورده ساختن نیاز(های) اطلاعاتی کاربران است. با بهره‌گیری از روش‌های بازیابی اطلاعات موجود در ادبیات پلتفرم‌های متن‌باز متعددی طراحی شده‌اند. کتابخانه آپاچی لوسن و موتور جست‌وجوی آپاچی سولر از این نوع پلتفرم‌ها هستند. سامانه گنج نیز به منظور جست‌وجو در اسناد و مدارک ذخیره شده در پایگاه داده خود، از این کتابخانه و موتور جست‌وجو به عنوان هسته اصلی فرآیند بازیابی اطلاعات استفاده می‌کند. علی‌رغم کاربردهای گسترده، سولر دارای کاستی‌هایی بوده، تاکنون نیز هیچ‌گونه پژوهشی در زمینه شناسایی و واکاوی این کتابخانه و موتور جست‌وجو در پژوهشگاه انجام نشده و تنها عملکرد رابط کاربری آن و مشکلات موجود بررسی شده است. لذا علی‌رغم ضرورت بررسی کارایی رابط کاربری گنج، تازمانی که هسته اصلی آن (خصوصاً با تمرکز بر زبان فارسی) بررسی و اصلاح نشود نمی‌توان انتظار داشت عملکرد سامانه مطلوب باشد. لذا ضروری است تا با بررسی محدودیت‌ها و مشکلات موجود در روش‌های مورد استفاده در موتور جست‌وجوی آپاچی سولر (از منظر بازیابی اطلاعات) دیدگاهی کلان نسبت به آن در پژوهشگاه ایجاد شده تا از این طریق بتوان پیشنهادهایی به منظور ارتقا عملکرد هسته اصلی فرآیند بازیابی اطلاعات سامانه گنج ارائه داد. بر این اساس، طرح پژوهشی با عنوان «بررسی موتور جست‌وجوی گنج به منظور بهبود بازیابی اطلاعات در زبان فارسی» پیشنهاد شد. در این طرح دانش فنی درمورد این موتور جست‌وجو و روش‌های مورد استفاده آن کسب شده و راهکارهایی به منظور ارتقای نتایج بازیابی در زبان فارسی و در سامانه گنج ارائه شد. راهکارهای پیشنهاد شده در قالب دو دسته راهکارهای نیازمند پژوهش و راهکارهای فنی و عملیاتی دسته‌بندی شدند.

طراحی و پیاده‌سازی سامانه پوخت ارزیابی رضایت کاربران پایگاه اطلاعات علمی ایران «سامانه گنج»

امروزه با توجه به رشد فراوان صفحات وب و استفاده بسیار کاربران از موتورهای جست‌وجو به منظور بازیابی اطلاعات از وب، ارزیابی موتورهای جست‌وجو مورد توجه قرار گرفته است. از طرفی کاربران یکی از مهمترین عوامل در ارزیابی کارایی

سامانه‌های بازیابی اطلاعات هستند. زیرا که یکی از رسالت‌های مهم هر سامانه بازیابی اطلاعات ارائه بهترین خدمات به کاربران می‌باشد. توجه به ارزیابی کیفیت خدمات ارائه شده به کاربران، باعث افزایش رضایت و علاقه‌مندی آنان به استفاده از سامانه‌های بازیابی اطلاعاتی می‌گردد. در سال‌های اخیر، ارزیابی موتورهای جست‌وجو در کشور ما نیز بسیار مورد توجه قرار گرفته است و محققان سعی دارند با ارزیابی موتورهای جست‌وجوی بومی، عملکرد آن‌ها را بهینه نمایند. در این میان سامانه گنج پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات با برخورداری از ۹۵۰ هزار مدرک علمی که امکان جست‌وجو برای پژوهشگران را در پایان‌نامه‌ها، نشریات علمی داخلی، مقالات، همایش‌ها، طرح‌های پژوهشی و گزارش‌های دولتی فراهم می‌کند، نیازمند ارزیابی می‌باشد. در این پژوهش، شاخص‌هایی جهت ارزیابی رضایت کاربران سامانه گنج، استخراج و شاخص‌های طراحی شده در قالب یک پرسشنامه و از طریق یک سامانه برخط در اختیار کاربران قرار گرفتند. در مرحله نخست اجرای طرح پایش نظرات کاربران، داده‌هایی از ۱۵۶ نفر در مدت کمتر از یک ماه بدست آمد. یافته‌ها نشان می‌دهد که اکثر شرکت‌کنندگان در نظر سنجی مرد و اغلب افراد دارای آخرین مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد یا دکترا هستند که این نشان‌دهنده استفاده اکثریت دانشجویان و اعضای هیات علمی است. همچنین برطبق آمار به دست آمده برای گروه‌های آموزشی، اکثریت کاربران سامانه گنج افراد گروه علوم انسانی و پس از آن فنی و مهندسی‌ها هستند. همچنین هدف ۹۰ درصد افراد، پژوهش است و جالب توجه است که اکثر افراد معرفی دوستان، همکاران و استادان را نحوه چگونگی آشنایی با سامانه اعلام کرده‌اند و تنها ۲ درصد از افراد تبلیغات را عنوان کرده‌اند. ۳۶ درصد از افراد اعلام کرده‌اند هفته‌ای چندبار به سامانه مراجعه می‌کنند. ۲ درصد از افراد سه ماه یک بار یا سالی چندبار به سامانه مراجعه می‌کنند. به طور کلی، اکثر افرادی که به سامانه گنج مراجعه می‌کنند به صورت هفتگی به آن رجوع دارند. به طور کلی، یافته‌ها نشان می‌دهد که کیفیت سامانه گنج از لحاظ کاربردپذیری بالاتر از بُعد اطلاعات و از لحاظ بُعد اطلاعات بهتر از تعامل با سرویس است. از لحاظ کارکردن با سامانه گنج و ظاهر آن، کاربران رضایت بیشتری را نسبت به نتایج جست‌وجوی سامانه گنج دارند. برای افزایش رضایت کاربران در هر بُعد می‌توان اقداماتی انجام داد. در بُعد قابلیت با افزودن امکاناتی مثل فیلترینگ در منوی جست‌وجوی پیشرفته، بُعد اطلاعات با افزایش کیفیت اطلاعات بارگذاری شده و در بُعد تعامل خدمات، تمرکز بر افزودن جاذبه‌های بصری می‌تواند جز اقدامات سازنده و راهگشا در این زمینه باشد.

پروسی میزان دانش و استفاده کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی وابسته به وزارت عتف و بهداشت، درمان، و آموزش پزشکی شهر تهران از دگر سنجی

در سال‌های اخیر شکل تازه‌ای از سنجه‌های ارزیابی پژوهش و پژوهشگران با نام دگر سنجی طرح شده که به دنبال ردگیری توجه رسانه‌ای، بازدید، داندود، و غیره درباره آثار دانشگاهی است. از نهادهای کلیدی که باید از این سنجه‌های نوظهور آگاهی داشته باشند کتابخانه‌های دانشگاهی هستند که به پژوهشگران خدمات سنجش پژوهش ارائه می‌دهند. هدف از این پژوهش آگاهی از میزان آمادگی این کتابخانه‌ها برای ارائه این خدمات تازه است. در این راستا، برای دستیابی به اهداف پژوهش از روش پیمایشی بهره‌برداری شده است. جامعه آماری این پژوهش کتابداران شاغل در کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های وزارت عتف و بهداشت شهر تهران (شامل ۱۰۵ نفر) بود. اطلاعات لازم با یک پرسشنامه محقق‌ساخته،

دربردارنده سه بخش و ۲۰ گویه گردآوری شد. یافته‌ها نشان می‌دهد که دانش و استفاده کتابداران برای پاسخگویی به درخواست کاربران کافی نیست و آمادگی این نهادها برای خدمت‌رسانی در زمینه دگرسنجه‌ها پایین است. هم‌چنین، هیچ تفاوت معناداری میان دانش و استفاده کتابداران دو وزارت از ابزارهای دگرسنجی نیست. افزون بر این، بیش‌تر کتابداران نیازمند کارگاهی آموزشی برای یادگیری استفاده از سنجه‌های دگرسنجی هستند. این اولین پژوهشی است که به دنبال آگاهی از میزان آشنایی و استفاده کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی ایران از سنجه‌های دگرسنجی است. مدیران کتابخانه‌های دانشگاهی برای زیست‌پذیری و مرتبط ماندن با جامعه خود نیازمند بکارگیری خدمات تازه برای کاربران هستند. یافته‌های این پژوهش می‌تواند زنگ خطری برای کتابخانه‌های دانشگاهی باشد تا سریع‌تر در زمینه کسب آگاهی و مهارت‌آموزی ابزارها و روش‌های تازه اقدام کنند.

برنامه‌ریزی استراتژیک تبلیغات برای ارتقای ارزش ویژه برند پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)

ایجاد تصویر منحصر به فرد در ذهن مخاطب- مشتری از جمله دغدغه‌های بزرگ سازمان‌ها است. معمولاً سازمان‌های فعال در یک حوزه، به دلیل تاکید بر کارکردهای مشابه، تصویر منحصر به فرد خود در ذهن مخاطب- مشتریان را از دست می‌دهند. از جمله این سازمان‌ها، مراکز پژوهشی هستند که در سال‌های اخیر به دلیل تاکید بر ارائه خدمات مشابه که توسط طیف گسترده‌ای از این سازمان‌ها ارائه می‌شود، مزیت رقابتی خود را از دست داده و در پی آن توانسته‌اند دست به ایجاد تصویر منحصر به فرد در ذهن مخاطب بزنند. برند سازی یکی از مهمترین مسیرهای منحصر به فرد شدن سازمان، در محیط فعالیت خود است. ایجاد تمایز و خلق برند قدرتمند از سوی مراکز پژوهشی در محیط رقابتی کنونی ضروری است.

ارزش ویژه برند مفهومی است که در این رابطه در راستای ایجاد و ارزیابی برند سازمان مفهوم سازی می‌شود و قابل استناد به اسم برند است. مراکز پژوهشی مانند پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) که از این پس در این پیشنهادیه ایرانداک خوانده می‌شود، به دلیل تمرکز بر ویژگی‌های کارکردی و عملکردی، تمایز خود را در میان رقبا از دست داده‌اند. این مراکز نیاز به آشکارسازی ویژگی‌های غیر ملموس خود در قالب برند دارند که بر اساس آن بتوانند در محیط برای خود جایگاه سازی کنند و منابع بیشتری از محیط جذب کنند. از این رو پژوهشگاه ایرانداک نیازمند ارتقای ارزش ویژه برند بوده تا بتواند با متمایز سازی خود از طریق برند، جایگاه بهتری را در میان پژوهشگاه‌های رقیب بدست آورد.

استراتژی تبلیغات مناسب در سازمان از مهمترین عوامل ارتقای ارزش ویژه برند محسوب می‌شود. تعیین اهداف ارتباطی سازمان و برنامه‌ریزی برای رسیدن به آنها تحت عنوان استراتژی تبلیغات، حلال مشکلات ارتباطی و برند سازی در محیط برای سازمان‌ها است. استراتژی‌های تبلیغاتی اثربخش می‌تواند باعث ارتقای ارزش برند این مرکز پژوهشی شده و تمایز دلخواه نسبت به رقبا را برای آن به همراه آورد. از این رو این پژوهش به دنبال تدوین استراتژی تبلیغات ایرانداک به منظور ارتقای ارزش ویژه برند آن است.

این پژوهش در دو مرحله انجام خواهد شد. مرحله اول، شناخت اولین بعد از ارزش ویژه برند ایرانداک، یعنی نوع تداعی که از برند ایرانداک در ذهن مخاطب- مشتریان آن شکل گرفته است، می‌باشد. این پژوهش در مرحله اول به ترسیم شبکه‌ای از تداعی‌های برند ایرانداک با استفاده از فن «نقشه مفهوم برند»، به منظور شناخت تداعی‌های برند ایرانداک در

ذهن مخاطب- مشتریان آن می‌پردازد. در مرحله بعد، بر اساس نوع تداعی موجود از برند ایرانداک، برنامه استراتژیک تبلیغات را با استفاده از ادغام دو مدل پوستیر و پژو به منظور ارتقای ارزش ویژه برند ایرانداک تدوین خواهد کرد.

اندازه‌گیری و تحلیل شاخص‌های کیفیت داده در فرایند ثبت پایان‌نامه/رساله‌های دانش‌آموختگان داخل کشور

امروزه سطح کیفیت داده و اطلاعات به عنوان یکی از مهم‌ترین شاخص‌های کلیدی عملکرد در سازمان‌ها محسوب می‌گردد. این دسته از شاخص‌ها به ویژه در سازمان‌هایی که برپایه داده و راهکارهای فناوری اطلاعات شکل گرفته‌اند حیاتی‌تر جلوه می‌کنند. پایش و اندازه‌گیری شاخص‌های کیفیت داده‌ها از یک سو به شناخت وضعیت موجود عملکرد سازمان در حوزه تولید و پردازش داده کمک می‌کند و از سوی دیگر به تصمیم‌گیری مدیران ارشد به منظور تعیین اقدامات اثربخش در راستای راهبردهای سازمان کمک شایانی خواهد کرد. در طرح پژوهشی حاضر شاخص‌های کیفیت داده در سامانه ثبت پار ساها تدوین شده و این شاخص‌ها در بازه‌های زمانی مناسب اندازه‌گیری و تحلیل شد. به منظور تحلیل در ست و مناسب شاخص‌ها نمودارهای کنترل که برپایه دانش کنترل کیفیت آماری توسعه یافته شده‌اند به کار گرفته شد. جنبه‌های مختلف کیفیت داده مانند دقت، صحت، به‌روز بودن و کامل بودن تعیین شده و اندازه‌گیری شد. نمودارهای چندمتغیره T_2 ، میانگین-دامنه، تعداد نقص و تعداد نقص در واحد به منظور تحلیل شاخص‌های کیفیت داده مورد استفاده قرار گرفت. سامانه ثبت پایان‌نامه/رساله که به تازگی ارتقاء یافته است در قالب این پژوهش به عنوان مورد مطالعه مورد بررسی قرار گرفت. همچنین در انتها بهبودهایی که از جنبه‌های مختلف کمی و کیفی در این سامانه نسبت به سامانه ثبت قدیم صورت گرفته است معرفی و تحلیل گردید.

پیشنهاد و ارائه یک چارچوب اخلاقی هنجاری برای حمایت از مالکیت فکری در نظام علم، فناوری و نوآوری

در نظام‌های حقوقی جهان، از زمان پیدایش موضوع مالکیت فکری بیش از دو قرن می‌گذرد. امروزه، درباره تفسیر، قلمرو، و توجیه نظام مالکیت فکری، خصوصاً در مواجهه با چالش‌هایی اخلاقی که این نظام برای منافع عمومی جامعه به وجود می‌آورد، مباحث بسیاری مطرح می‌شود. پرسش اصلی این است که چگونه می‌توان میان حمایت از مالکیت فکری دستاوردهای علمی و فناوری برای پدیدآورندگان و صاحبان این حقوق از سویی، و از سوی دیگر دسترسی جامعه به منافع عمومی این دستاوردها توازن و تعادلی برقرار نمود؟ به نظر می‌رسد برای پاسخ به این پرسش دو راهبرد کلان می‌توان اتخاذ کرد. در راهبرد اول به نحوی پیشینی و فارغ از اراده دولت‌ها در اجرای قوانین، برای توجیه اخلاقی نظام مالکیت فکری به دنبال استدلال‌هایی اخلاقی برای مشروعیت بخشیدن به این نظام هستیم. و در راهبرد دوم به نحوی پسینی و در مرحله اجرای نظام مالکیت فکری به دنبال شناسایی ظرفیت‌های اخلاقی قوانین جاری در این نظام هستیم.

این طرح پژوهشی در چارچوب پژوهش‌های اسنادی و مبتنی بر مطالعات کتابخانه‌ای است و چهار هدف اصلی را دنبال می‌کند: ابتدا جایگاه مطالعات اخلاقی در نظام مالکیت فکری بررسی می‌گردد. سپس با رویکردی اخلاقی نظریه‌های مطرح در نظام مالکیت فکری نقد و بررسی می‌شود. در ادامه به بررسی اخلاقی مالکیت فکری در حمایت از نظام علم، فناوری و نوآوری برای برقراری توازن میان این نظام حقوقی و منافع عمومی جامعه پرداخته می‌شود. در نهایت با اتخاذ دو راهبرد، ابتدا

به معرفی نظریه تکثرگرایی برای توجیه اخلاقی نظام مالکیت فکری و سپس با معرفی استثنائاتی بر نظام فعلی حقوق مالکیت فکری به ارائه چارچوبی هنجاری برای امکان تحقق اخلاقی نظام مالکیت فکری در حمایت از توسعه علم، فناوری و نوآوری خواهیم پرداخت.

شناسایی حوزه‌های موضوعی سیاست اطلاعات علمی و فناوریانه و بررسی نقش پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرنداک) در حوزه‌های موضوعی مرتبط

در سال‌های اخیر به ویژه از ابتدای قرن ۲۱ میلادی، ظهور جامعه پسا صنعتی و دانش‌بنیان، رشد میزان دانش کدگذاری شده و راحتی اشاعه آن، پارادایم‌های جدید نوآوری در اقتصاد جهانی و تاکید بر نقش R&D، همچنین ظهور مسائل جدید مربوط به اطلاعات نظیر حفظ حریم خصوصی پایگاه‌های داده، مالکیت فکری، حق دسترسی، دیجیتال‌سازی محتوا و مبادلات غیرقانونی آن‌ها و ... سبب شده سیاست اطلاعات علمی و فناوریانه از اهمیت بیشتری برخوردار و فشار برای توسعه آن دوچندان شود. سیاست اطلاعات یک بخش پذیرفته شده از حوزه مطالعات اطلاعات است و با وجود اهمیتی که دارد، تلاش‌ها و اقدامات در رابطه با آن، در بسیاری از کشورها و از جمله ایران به جای اینکه سیستماتیک باشد جزئی و پراکنده، و هنوز در مرحله توسعه مبانی نظری و مفهومی است. اولین قدم برای توسعه و تدوین یک سیاست اطلاعات علمی و فناوریانه، شناخت دقیق نسبت به حوزه‌های موضوعی است که ذیل آن باید مطرح گردد. به همین دلیل تحقیق حاضر، با بکارگیری یک روش کیفی، با عنوان روش فراترکیب، به دنبال ارائه طبقه‌بندی جامع و یکپارچه‌ای از حوزه‌های موضوعی سیاست اطلاعات علمی و فناوریانه است. بر اساس نتایج به دست آمده حوزه‌های موضوعی اصلی سیاست اطلاعات علمی و فناوریانه عبارتند از: منابع انسانی و مهارت (شامل سواد اطلاعاتی، پژوهش در علوم اطلاعات، آموزش و پرورش متخصص اطلاعات)؛ قوانین و مقررات (شامل حقوق مالکیت فکری، حفاظت از داده‌ها و حریم خصوصی، دسترسی به اطلاعات علمی و فناوریانه)؛ تقویت زیرساخت‌های اطلاعاتی (شامل اثربخشی سیستم‌های اطلاعات، گسترش و توانمندسازی نهادهای اطلاعات علمی و فناوریانه)؛ گسترش ارتباطات ملی، منطقه‌ای و جهانی (شامل دسترسی جهانی، شبکه‌سازی، مشارکت بخش عمومی و خصوصی)؛ بخش اطلاعات (شامل فرآهم‌آوری و مجموعه‌سازی اطلاعات علمی و فناوریانه، گسترش و توانمندسازی خدمات اطلاعات علمی و فناوریانه، مدیریت کیفیت اطلاعات علمی و فناوریانه، پردازش و تحلیل اطلاعات علمی و فناوریانه)؛ بازارهای اطلاعاتی (عرضه و تقاضای کالاها و خدمات اطلاعاتی، قیمت‌گذاری کالاها و خدمات اطلاعاتی). علاوه بر این، از طریق تحلیل اسناد بالادستی علم و فناوری کشور نظیر سیاست‌های کلی نظام در دوره چشم‌انداز، سیاست‌های کلی علم و فناوری ابلاغی مقام معظم رهبری، سیاست‌های کلی قانون برنامه ششم توسعه ج.ا.ا. ابلاغی مقام معظم رهبری، قانون برنامه ششم توسعه ج.ا.ا. نقشه جامع علمی کشور، و سند تحول راهبردی علم و فناوری کشور، جایگاه هریک از حوزه‌های موضوعی مذکور در این اسناد مشخص شد. در نهایت برپایه اسناد کلان علم و فناوری کشور، اساس‌نامه ایرنداک، برنامه استراتژیک ایرنداک، و دیدگاه متخصصان ایرنداک، نقش ایرنداک در هر یک از حوزه‌های موضوعی سیاست ملی اطلاعات علمی و فناوریانه تبیین شد.

طراحی چارچوب ارزیابی جایزه فناوری اطلاعات برتر در همایش ملی مدیران فناوری اطلاعات

یکی از مهم ترین خدمات پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) در حوزه برگزاری رویدادهای علمی، همایش ملی مدیران فناوری اطلاعات است. این همایش که تا سال ۹۸، هفت دوره از آن گذشته است، به دستاوردهای حوزه فناوری اطلاعات در قالب مقاله، ایده و محصول می پردازد. بی شک مهم ترین مزیت رقابتی این همایش نسبت به سایر همایش های مشابه، بررسی محصولات فناوری اطلاعات در قالب جایزه فناوری اطلاعات برتر (فاب) است که در سه سطح طلایی، نقره ای و برنزی به محصولات برتر اهدا می شود. از سوی دیگر به منظور ارزیابی این محصولات از همایش چهارم دو محور فرهنگی - اجتماعی و سیاستی - مدیریتی افزون بر محور نوآوری - فناوری اضافه شدند. یکی از مسائلی که نیاز است در ارزیابی دقیق تر این محصولات مورد بررسی قرار گیرد، طراحی چارچوب ارزیابی جایزه فاب است، به طوری که در ابتدا محصولات فناوری اطلاعات طبقه بندی شوند و در مرحله بعد اهمیت معیارها و زیرمعیارها در تمامی طبقه ها تعیین گردد و در نهایت ارزیابی محصولات انجام گیرد. بنابراین در این پژوهش در مرحله نخست محصولات فناوری اطلاعات با توجه به نوع مشتریان محصول (دولت، بنگاه و مشتریان نهایی) طبقه بندی می گردد و در مرحله بعد با معیارها و زیرمعیارهای هر طبقه مشخص می گردد. اهمیت معیارهای اصلی با استفاده از روش تجزیه و تحلیل سلسله مراتبی با توجه به نوع مشتریان محصول در جلسه گروه کانونی تعیین شده است و وزن زیرمعیارها در جلسه گروه کانونی تخصصی با استفاده از روش مجموع وزن دهی تعیین شده است. بنابراین محصولات به نه گروه تقسیم می شوند که پس از دریافت امتیاز داوران، ارزیابی جایزه فاب نهایی می گردد.

تکمیل، توسعه و دو زبانه سازی اصطلاحنامه آیین دادرسی مدنی ایران

انجام این طرح پژوهشی از آن رو انجام می شود که در حوزه حقوق ایران و به ویژه حقوق خصوصی و آیین دادرسی مدنی هنوز هیچ اصطلاحنامه ای تدوین یا منتشر نشده است و به نظر می رسد اقدام به این امر از سه نظر با مشکل مواجه است: ۱) دست اندرکاران تدوین اصطلاحنامه ها معمولاً اشرافی به ماهیات و مفاهیم در رشته حقوق ندارند و در بخش آیین دادرسی مدنی که خاصاً با دادگاه ها و نحوه رسیدگی مربوط است رسیدن به مفهوم و آژدها و اصطلاحات مستلزم حضور در دادگاه ها به عنوان وکیل دادگستری، قاضی یا اصحاب دادگاه است که در بسیاری از عالمان اصطلاحنامه سازی این امر محقق نیست. ۲) حقوقدانانی که در دادگاه ها ورود و خروج دارند به علت های مختلف علاقه ای به مطالعات میان رشته ای به ویژه از نوع اصطلاحنامه سازی ندارند. ۳) به دست دادن برابر انگلیسی بسیاری از اصطلاحات آیین دادرسی برای آن ها که حقوق خوانده اند و دستی بر زبان انگلیسی ندارند، از سویی و برای آنان که زبان دانند، اما بر دانش حقوق اشراف ندارند، از سوی دیگر، هم سخت است و هم ناشدنی. جمع این سه مشکل آن است که رغبتی به نوشتن اصطلاحنامه حقوق در بخش آیین دادرسی مدنی نباشد. در این پژوهش اصطلاحنامه آیین دادرسی مدنی ایران بر اساس قانون آیین دادرسی مدنی دادگاه های عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۹ طراحی و تدوین شده و برای هر اصطلاح، برابر انگلیسی آن نیز درج شده است. برای سازماندهی این اصطلاحنامه از نرم افزار «تراروس بیلدر» بهره برداری شد. مخاطبان این اصطلاحنامه، افزون بر کتابداران، فرهنگ نویسندگان، اصطلاحنامه سازان و حقوقدانان، همه مترجمان رسمی و دیگر مترجمانی هستند که با متون حقوقی سروکار دارند.

امکان‌سنجی ساخت پیکره زبانی از داده‌های علمی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)

پیکره‌های زبانی و واکاوی پیکره بنیاد زبان در زبان‌شناسی پیکره‌ای نقشی کلیدی دارند. ساخت پیکره‌ها کاری پیچیده، زمان‌بر، دارای گام‌های گوناگون، و میان‌رشته‌است. بنابراین برای کارایی و اثربخشی در ساخت آن‌ها نیاز است که پیش از آغاز کار، امکان‌سنجی انجام شود. امکان‌سنجی؛ گام‌ها، هزینه‌ها، نیروی انسانی، حقوق مادی و معنوی، و مانند آن‌ها را برای یک پروژه، بررسی و به مدیریت پروژه کمک می‌کند تا آن را با آمادگی و آینده‌نگری بیشتری به سرانجام برساند. از آنجایی که مدلی برای امکان‌سنجی ساخت پیکره‌ی متنی همچون گونه‌ای از پیکره‌ها در پژوهش‌های پیشین نبود، این پژوهش در پی ساخت چنین مدلی انجام شد. برای این کار، پس از بررسی پژوهش‌های پیشین، شاخص‌های کلی ساخت پیکره‌های زبانی استخراج شد. سپس، فرآیند ساخت پیکره به تفصیل مورد بررسی قرار گرفت. پس از بررسی پژوهش‌های پیشین در زمینه امکان‌سنجی، بر پایه اطلاعات به دست آمده از مطالعات امکان‌سنجی، بررسی شاخص‌های ساخت پیکره و فرآیند ساخت پیکره، ابعاد و مؤلفه‌های امکان‌سنجی ساخت پیکره استخراج شد و مدلی کلی برای ساخت پیکره پیشنهاد شد. سپس با روش دلفی و در دو دور اعتباریابی، مدل پایانی به دست آمد. این مدل دارای هفت بُعد فنی، اقتصادی، زمان‌بندی، قانونی، حقوقی، عملیاتی، تأمین مالی، و بازاریابی و روی هم رفته ۳۳ مؤلفه است. این مدل و کاربرد آن در پروژه‌های ساخت پیکره‌ی متنی می‌تواند کمک بزرگی برای پژوهشگران و سازمان‌ها باشد. سپس در آخرین مرحله از پژوهش، مدل امکان‌سنجی ساخت پیکره در پنلی متشکل از متخصصان موضوعی و اجرایی در ایرانداک به شور گذاشته و اعتباریابی شد و مدل پایانی برای ساخت پیکره از داده‌های علمی ایرانداک به دست آمد و در پایان، امکان‌سنجی ساخت پیکره از داده‌های ایرانداک نیز انجام شد و چگونگی پرداختن به ابعاد و مؤلفه‌های مدل مشخص شد.

ارزیابی تأثیر پژوهش با رویکرد آلت‌متریکس: (مطالعه موردی: منتخبی از تولیدات علمی ایران نمایه‌شده در پایگاه اسکوپوس)

با توجه به رشد روزافزون استفاده از وب اجتماعی و ابزارهای آن به عنوان بستر انتشار برونادهای پژوهشی و ارتباطات علمی، ضرورت ارزیابی و داوری کیفیت آن دسته از پژوهش‌های علمی که از طریق این بستر منتشر می‌شوند، بیش از پیش وجود دارد. در پژوهش حاضر که یک مطالعه کاربردی است و با هدف اصلی بکارگیری شاخص‌های جایگزین (آلتمتریکس) به عنوان راه حلی برای بررسی اثرگذاری فعالیت‌های پژوهشی در رسانه‌های اجتماعی انجام شده است. جامعه پژوهش عبارت است از مقاله‌های منتشر شده پژوهشگران ایرانی در حوزه‌های موضوعی علوم کامپیوتر و علوم اجتماعی که در بازه زمانی ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸ در پایگاه استنادی اسکوپوس نمایه شده‌اند و به دلیل دارا بودن شناساگر شی دیجیتال (DOI)، امکان رصد فعالیت آلتمتریک آنها وجود دارد. به منظور بررسی حضور و میزان انتشار برونادهای پژوهشی در رسانه‌های اجتماعی و نیز سنجش میزان تأثیر آنها، از اطلاعات برخی از مهم‌ترین ارائه‌دهندگان خدمات آلتمتریکس از قبیل آلتمتریکس اکسپلورر و پلام آنالیتیکس استفاده شد. مقالات پژوهشگران ایرانی در حوزه علوم اجتماعی حدود ۱۲ درصد و در حوزه علوم کامپیوتر تنها حدود چهار درصد از مجموع مقالات بازایی شده را تشکیل می‌دهد. مهم‌ترین رسانه‌های اجتماعی منتشرکننده مقالات پژوهشگران ایرانی در هر یک از دو حوزه موضوعی فوق به ترتیب عبارتند از: مندلی، توییتر و فیسبوک. با توجه به پایین بودن میزان تأثیر همبستگی و دو متغیر همکاری علمی پژوهشگران و میزان تأثیر تولیدات علمی، به نظر می‌رسد افزایش تعداد نویسندگان مقالات در دو حوزه موضوعی فوق، تأثیر قابل توجهی در نمره آلتمتریک این مقالات ندارد. نتایج آزمون همبستگی وجود رابطه آماری معنادار و ضعیفی را میان دو متغیر دسترسی آزاد مجلات و میزان تأثیر علمی مقالات (نمره آلتمتریک) در حوزه علوم اجتماعی نشان می‌دهد؛ در حالی که در حوزه علوم کامپیوتر رابطه آماری معنی‌دار بین دو متغیر فوق مشاهده نشد. همچنین با توجه به وجود همبستگی بین دو متغیر کیفیت مجلات منتشرکننده مقالات و عملکرد آلتمتریک آنها در هر دو حوزه موضوعی مورد مطالعه می‌توان نتیجه گرفت مقالات منتشر شده در مجلات با شاخص‌های کیفیت بالاتر، دارای نمره آلتمتریک بیشتری بوده و از میزان حضور بیشتری در رسانه‌های اجتماعی برخوردار هستند.

بررسی اخلاق داوری در مجله‌های علمی ایران: مطالعه موردی تدوین موانع اخلاق داوری در پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات

داوری پژوهش‌ها و برونادهای آنها، به ویژه مقاله‌های علمی، گونه‌ای رفتار علمی است که برای بررسی دقیق، عالمانه و منصفانه یک اثر یا فعالیت علمی یا پژوهشی اهمیت بسیار زیادی دارد. این فرایند ذهنی، دربرگیرنده تلاش برای بررسی اصالت، ارزش، اثرگذاری، نوآورانه بودن و به طور کلی اهمیت یک اثر یا فعالیت پژوهشی است. افزون بر این، این فعالیت علمی یکی از اجزای جدایی‌ناپذیر اخلاق نشر علمی نیز محسوب می‌شود و داوران همراه با نویسندگان، سردبیران و ویراستاران از مهم‌ترین اجزای نشر علمی، به ویژه نشر مقاله‌های علمی در نظر گرفته می‌شوند. با توجه به نقش نظام ارزیابی و داوری در کیفیت محتوای مقاله‌ها و حیات علمی این مجله‌ها، و در نتیجه سلامت نشر علمی، توجه به اصول اخلاقی انتشار و رهنمودهای تهیه شده برای داوران و هم‌ترازخوانان، سردبیران و نویسندگان اهمیت بسیار زیادی دارد. با این حال، به نظر می‌رسد لازم است نگاهی نظام‌مند و تحلیلی نسبت به رهنمودهای اخلاقی ارائه شده در مجله‌های علمی پژوهشی در میان پژوهش‌های علمی وجود داشته باشد. «پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات» به عنوان یکی از باسابقه‌ترین مجله‌های حوزه علوم و فناوری اطلاعات است و در

اساس‌نامه مجله اشاره‌ای کلی به معیارهای «کوپ» صورت پذیرفته اما مراعاته یا منشور اخلاقی برای داوری این مجله تدوین نشده است. پژوهش حاضر درصدد بررسی اخلاق داوری در مجله‌های علمی پژوهشی در ایران بود و به طور ویژه به تدوین مراعاته داوری در این مجله پرداخت. این پژوهش با استخراج و بررسی رهنمودهای اخلاق داوری آغاز و با پل خبرگان این مؤلفه‌ها ارزیابی شدند. سپس بیانیه‌های اخلاقی مجله‌های وزارت عتف تحلیل محتوای کیفی شدند. در ادامه، با بررسی فرایند داوری، اسناد داوری این مجله تحلیل محتوا شدند. یافته‌های این بخش در بحث گروهی متمرکز که در بخش روش‌شناسی به آن اشاره می‌شود، مورد بحث و بررسی قرار گرفت. این پژوهش به صورت موردپژوهی و با روش یا رویکرد آمیخته و چند روشی از نوع متوالی اکتشافی و به ترتیب کیفی غیرپایه، و کیفی پایه و کمی غیرپایه به صورت موازی انجام شد. بخش کیفی غیرپایه دربرگیرنده دو مرحله تحلیل محتوای کیفی برای رهنمودهای اخلاق داوری با تأکید بر «کوپ» و بیانیه‌های اخلاق داوری مجله‌های وزارت عتف بود. بخش کیفی پایه نیز دربرگیرنده تحلیل محتوای کیفی اسناد داوری «پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات» و بحث گروهی متمرکز بود. بخش کمی غیرپایه نیز دربرگیرنده پل خبرگان برای اعتباریابی مؤلفه‌ها و بررسی دیدگاه داوران با پرسشنامه محقق‌ساخته بود که هر یک از دو مرحله آن به صورت موازی با یکی از مراحل کیفی پایه و غیرپایه انجام شد. در این پژوهش از سه نوع زاویه‌بندی پژوهشگر، داده و روش پژوهش برای اعتبار یافته‌های پژوهش استفاده شد. برای رعایت محرمانگی و بی‌نام‌سازی اسناد داوری و دیدگاه داوران از پروتکل حذف نام داوران و نویسندگان و سایر اجزای افشاکننده هویت آنان در دو مرحله انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان داد، مؤلفه‌های اخلاق داوری در ۸ مؤلفه اصلی «پایبندی به زمان»، «رعایت محرمانگی»، «نبود سوگیری»، «توجه به برخورد منافع»، «توجه به بدرفتاری پژوهشی»، «بیان احترام‌آمیز و منصفانه»، «پیشنهاد سازنده و عینی» و «مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی» همراه با ۴۰ مؤلفه فرعی و مصداق‌های آن قرار گرفتند. همچنین، با بررسی بیانیه‌های اخلاق داوری در مجله‌های وزارت عتف مشخص شد افزون بر این که فقط نیمی از مجله‌ها بیانیه اخلاق داوری دارند، نگاه، رویکرد و چشمانداز متفاوتی نیز نسبت به «کوپ» در ارتباط با مؤلفه‌های اخلاقی داشتند. یافته‌های بخش تحلیل محتوای اسناد نیز نشان داد ۱۰۲ نمونه نقض اخلاق داوری در مؤلفه‌های «پایبندی به زمان»، «بیان احترام‌آمیز و منصفانه»، «ارائه پیشنهاد سازنده و عینی» و «مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی» رخ داده که از میان این مؤلفه‌ها، نمونه‌های مرتبط با نقض اخلاق در «بیان احترام‌آمیز و منصفانه» و «پیشنهادهای عینی و سازنده» بیش از سایر مؤلفه‌ها تکرار شده بودند. همچنین، به ازای هر ۶٫۶ داوری (۱۵ درصد داوری‌ها) یک نقض اخلاق داوری از نظر «پایبندی به زمان» رخ داده بود. همچنین، با توجه به تأکید مجله‌ها بر آشکارسازی برخورد منافع، افشانکردن محرمانگی، نبود سوگیری، شواهد قابل توجه و عینی از نقض اخلاق داوری در این سه مؤلفه اصلی در این مجله به دست نیامد. در پایان، بیانیه اخلاق داوری مجله بر پایه یافته‌های زیست‌بوم مجله‌های علمی و با تأکید بر «پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات» در دو نوع کوتاه و مشروح تدوین شد تا در اختیار داوران مجله قرار بگیرد.

مفهوم‌شناسی و روش تدوین فرااصطلاح‌نامه

فرااصطلاح‌نامه ترکیبی است از زبان‌های ساختاریافته موجود که از طریق برقراری پیوند، ادغام و تلفیق آن‌ها به دست آمده است. اصطلاح‌نامه‌ها با یکدیگر مطابقت می‌یابند و از هر مفهوم در یک اصطلاح‌نامه، نشانه‌گرهایی به نزدیک‌ترین مفهوم معادل در اصطلاح‌نامه‌های دیگر ایجاد می‌شود. این امر امکان ترجمه پرسش کاربر به کاوشی برای یک پایگاه اطلاعاتی مشخص را که با اصطلاح‌نامه تخصصی نمایه‌سازی شده است، فراهم می‌سازد. واژگان نیز ادغام می‌شوند و یک مبنای دانش غنی‌تر و جامع‌تر ایجاد می‌گردد. هر یک از واژگان ساختاریافته، واژه‌ای به عنوان «اصطلاح مرجع» برای مفهوم انتخاب می‌شود. فرااصطلاح‌نامه تنها یک مجموعه واژگان مقید نیست، بلکه ابزاری برای افزایش سودمندی و بهره‌وری از فرهنگ لغات و اصطلاح‌نامه‌های موجود است که به منظور هماهنگی میان زبان‌های ساختاریافته از طریق مطابقت‌دادن، ادغام و تلفیق اصطلاح‌نامه‌هاست که از ویژگی‌های فرااصطلاح‌نامه شمرده می‌شود. این هماهنگی، انتقال رکورد بین فیلدهای پایگاه‌های اطلاعاتی و نیز جست‌وجو در آن‌ها را سهولت می‌بخشد. بنابراین فرااصطلاح‌نامه پایگاه اطلاعات واژگانی جامع، بزرگ و گسترش‌یافته چندمنظوره و چندزبانی حاصل از انطباق، اتصال، ادغام و تلفیق اصطلاح‌نامه‌ها و زبان‌های مقید موجود است که در اصل به قصد استفاده توسعه‌دهندگان آن تهیه و تدوین می‌شود. در عین حال می‌تواند برای سازندگان پایگاه‌های اطلاعاتی، کتابداران، متخصصان اطلاع‌رسانی و سایر علاقه‌مندان، مرجع مفیدی باشد. همچنین می‌تواند اطلاعات مورد نیاز برنامه‌های رایانه‌ای را برای ایجاد داده‌های استاندارد تأمین نماید، پرسش‌های کاربران را تفسیر و از طریق پالایش و جرح و تعدیل سؤالات با آن‌ها تعامل داشته باشد و اصطلاحات کاربران را به واژگان مورد استفاده در منابع مرتبط برگرداند. فرااصطلاح‌نامه معمولاً در حوزه معینی از دانش شکل می‌گیرد. در ایراندک اصطلاح‌نامه‌های تخصصی در دهه ۱۳۸۰ تدوین شده است و در سال‌های ۹۷-۱۳۹۶ روزآمدسازی شده‌اند. علاوه بر اصطلاح‌نامه‌ها، مجموعه‌ای از واژه‌نامه‌ها و واژگان تخصصی را نیز تدوین و به چاپ رسانده است. برای جست‌وجو و کاوش دقیق‌تر ضرورت دارد که این واژگان و اصطلاح‌نامه‌ها با یکدیگر تلفیق یابند تا از ریزش کاذب اطلاعات در جست‌جوی پایگاه گنج‌ممانعت به عمل آید و سرعت دستیابی هدفمند به اطلاعات تخصصی فراهم گردد. در این طرح ابتدا به بررسی منابع گوناگون با موضوع فرااصطلاح‌نامه و شناسایی مفاهیم وابسته به آن، بیان کاربرد و نیز مراحل تدوین آن پرداخته می‌شود.

ارائه چارچوبی برای ارزیابی پایگاه وب پژوهشگاه‌ها از منظر معماری اطلاعات: مطالعه موردی وبگاه پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

پژوهشگاه‌ها به عنوان سازمان‌هایی مأموریت‌گرا، وظیفه پاسخگویی به پرسش‌های جامعه را در حوزه‌های تخصصی دارند و از این رو باید بتوانند برون‌داد خود را به نحو موثری به کاربران هدف خود عرضه نمایند. رسیدن به چنین هدفی نیازمند بهره‌گیری صحیح از اصول معماری اطلاعات برای سازماندهی مناسب بستر اطلاعاتی است که پژوهشگاه‌ها در آن با مخاطبان خود تعامل دارند. بنابراین بررسی و ارزیابی معماری اطلاعات وبگاه پژوهشگاه‌ها، به عنوان بستر ارتباطی اصلی آن‌ها با کاربران، از اهمیت خاصی برخوردار است. با این حال چارچوب مدونی برای ارزیابی معماری اطلاعات وبگاه در پیشینه پژوهش به چشم نمی‌خورد. لذا در پژوهش حاضر سعی شد تا این شکاف مطالعاتی پوشش داده شود. در این راستا

ابتدا مفهوم معماری اطلاعات و ابعاد آن در قالب یک سیستم و با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای تبیین شد. سپس بهره‌گیری از پتل خبرگی به عنوان روش اجماع، چارچوبی نظری برای ارزیابی معماری اطلاعات و بگانه ارائه شد. بدین ترتیب فرایند ارزیابی به همراه سیاهه‌های وارسی برای ارزیابی هر یک از زیرسیستم‌های معماری اطلاعات به دست آمدند. در ادامه چارچوب مذکور در یک مطالعه موردی برای ارزیابی و بگانه پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران از منظر معماری اطلاعات به کار گرفته شد. نتایج حاصل از این ارزیابی حاکی از وضعیت خوب این و بگانه از منظر سیستم سازماندهی با ۶۷/۶٪، سیستم برچسب‌زنی با ۶۸/۴٪ و سیستم پیمایش با ۶۵/۴٪ است. این در حالی است که وضعیت سیستم جستجو با ۳۴/۸٪ ضعیف ارزیابی شد. برای بهبود سیستم جستجوی این و بگانه پیشنهاد می‌شود تا قابلیت‌هایی نظیر «صلاح اشتباه‌های نوشتاری در پرسمان ورودی»، «تمایز ساختن کلمات ورودی در نتایج بازیابی شده»، «افزودن عملگرهای منطقی به سیستم جستجو»، «امکان جستجو در فراداده‌ها»، «مرتب‌سازی نتایج به صورت الفبایی و تاریخی»، و «افزودن فیلترهایی همچون موضوع و سال» مورد توجه قرار گیرند.

تقاضامحور یکسان‌سازی و استانداردسازی شیوه‌نامه و ساختار نگارشی پایان‌نامه‌ها و رساله‌های (پارسا) موسسه‌های زیر پوشش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (عتف)

گزارش‌های پایان‌نامه و رساله (پارسا) سهم چشم‌گیری از بروندهای پژوهشی در ایران دارند. درست است که شیوه و ساختار نگارشی این منابع اطلاعاتی ارزشمند از اهمیت بسیاری برخوردار است، ولی یکی نبودن آن در نهادهای آموزشی و پژوهشی کشور به ناهماهنگی‌ها و چالش‌هایی در پیوند با سازمان‌دهی و بازیابی اطلاعات آنها برای دانشجویان و پژوهشگران نهادهای آموزشی و پژوهشی انجامیده است. با این همه، این نهادها هنوز جداگانه و گاه غیرعلمی و سلیقه‌ای به فراهم‌آوری شیوه‌نامه‌ها یا راهنماهای نگارش پارسا سرگرمند. درست است که دانشجویان این نهادها باید از این شیوه‌نامه‌ها پیروی کنند، ولی همیشه دشواری‌ها، ناهماهنگی‌ها، و چالش‌هایی در این زمینه برای دانشجویان و پژوهشگران آنها و دیگر سازمان‌های در پیوند با سازمان‌دهی این منابع اطلاعاتی روی می‌دهند. برای نمونه می‌توان به چالش‌های اجرای شیوه‌نامه‌ها و راهنماهای نگارشی، نبود نظارت کافی بر اجرای این راهنماهای «غیرمتمرکز فراهم آمده»، و چالش‌های بازیابی و مدیریت این منابع اشاره داشت. این چالش‌ها همچنین می‌توانند کارایی بازیابی منابع اطلاعاتی را در سامانه‌های ویژه دسترسی بهینه به این منابع مانند «گنج» و «ثبت» کاهش دهند. یکسان‌سازی این شیوه‌نامه‌ها، افزون بر از میان برداشتن دشواری‌های پیش‌گفته، می‌تواند «پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرنداک)» را به عنوان مسئول واسپاری گزارش‌های پژوهشی یاری رساند. این پژوهشگاه می‌تواند به عنوان سازمان پاسخ‌گو در این زمینه، آشنا با دشواری‌های بازیابی این منابع، و همچنین در پیوند با کتابخانه‌های زیر پوشش وزارت «عتف»، راهکارهای فراگیری را برای این چالش پیشنهاد دهد. یکی از این راهکارها، یکسان‌سازی و استانداردسازی شیوه‌نامه و ساختار نگارشی پارسا در نهادهای زیر پوشش وزارت «عتف» است. بنابراین هدف‌های اصلی این طرح پژوهشی، یکسان‌سازی و استانداردسازی شیوه‌نامه و ساختار نگارشی پارسا، آماده‌سازی راهنمای نگارش پارسا، و طراحی و ساخت پایگاه وب نمایش دهنده راهنمای نگارش پارسا هستند. همچنین بررسی و مستندسازی

دشواری‌های سازمان‌دهی بازبایی اطلاعات در پیوند با ساختار نگارشی پارا سا در سامانه‌های «گنج» و «ثبت» و آماده سازی فایل‌های الگوی نگارش پارسا بر پایه «مایکروسافت آفیس ورد» از دیگر هدف‌های این پژوهشند.

تقاضامحور طراحی و استقرار مدل هدف‌گذاری شاخص‌های پستی و تهیه نرم‌افزار مربوطه

عوامل گوناگون اجتماعی، اقتصادی، و فناوری تأثیرگذار بر کارکرد پست می‌توانند به افزایش یا کاهش به کارگیری خدمات پستی یا تغییر آن بینجامند. با توجه به دگرگونی‌های پرشتاب رفتار مردم و همچنین فناوری، هدف‌گذاری و پیش‌بینی فراگیر خدمات پستی و آن هم با تأثیر عوامل داخلی و خارجی بیش از گذشته نمایان است. دستاوردهای این طرح عبارت‌اند از: نخست، الگوسازی تحلیلی پویا برای هدف‌گذاری و پیش‌بینی شاخص‌های پستی مانند ترافیک، درآمد، و هزینه؛ دوم، شناسایی متغیرهای کلیدی تأثیرگذار و شیوه اثرگذاری آنها بر یکدیگر؛ سوم، تبیین رفتار پویا و پیوندهای میان متغیرهای مؤثر؛ و چهارم، فراهم‌سازی محیط نرم‌افزاری برای آسان‌کردن پیش‌بینی و هدف‌گذاری.

تقاضامحور طراحی و راه‌اندازی سامانه مدیریت اطلاعات و اسناد تخصصی سینما

این طرح در سه گام انجام خواهد شد: نخست، طراحی و اجرای فرایند نیازسنجی اطلاعات - فرایند گردآوری و فراهم‌آوری اسناد و اطلاعات برای مدارک و اطلاعات علمی گوناگون در زمینه سینما؛ دوم، سازمان‌دهی نمایه سازی اطلاعات ۱۰,۰۰۰ رکورد برای همین مدارک و اطلاعات، و ساخت پایگاه اطلاعات سینمایی؛ و سوم، ساخت نرم‌افزار لازم و ایجاد سامانه و اشاعه اطلاعات گزینشی.

تقاضامحور ایجاد آرشیو الکترونیکی پرونده‌های پرسنلی، اداری، و سوابق تحصیلی «دانشگاه جامع علمی کاربردی» برای ۱۰۰۰ پرونده تا سقف ۱۵۰ هزار برگ تا قطع آ

گام‌های انجام این طرح عبارت‌اند از: نخست، آماده‌سازی (بازکردن، سامان‌دهی، و بستن دوباره) ۱۰۰۰ پرونده؛ دوم، دیجیتال‌سازی ۱۰۰۰ پرونده و تا بیشینه ۱۵۰,۰۰۰ برگ تا اندازه آچار؛ سوم، دسته‌بندی و آرشیوسازی الکترونیکی (۱۷ دسته)؛ و چهارم، درون‌دهی اطلاعات پنج فیلد برای هر پرونده (بیشینه ۵۰۰۰ فیلد) در محیط «اکسل» برای پدیدآوری توانایی ورود اطلاعات به نرم‌افزار «چارگون».

تقاضامحور طراحی و مستندسازی فرایندهای پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران

شیوه انجام کار بدین گونه است: نخست، شناسایی فرایندها و مصاحبه با کارکنان کلیدی لازم برای مستندسازی همه فرایندهای پژوهشگاه تا سطح زیرفرایند؛ دوم، مصاحبه با افراد کلیدی پژوهشگاه؛ سوم، تحلیل و مهندسی دوباره فرایندها و نمایش آنها در چارچوب BPMN II؛ و چهارم، مستندسازی مدیریت فرایندها (BPMS) و آماده‌سازی شناسنامه فرایندها به همراه شاخص‌های پایش و اندازه‌گیری.

تقاضامحور ☞ تهیه داشبورد برای مدل سیستمی منابع و مصارف سازمان تأمین اجتماعی

شکاف میان منابع و مصارف سازمان تأمین اجتماعی مورد باور همگان است. با این همه، عوامل ذاتی افزایش یا کاهش شکاف تعهدات در سالیان دراز کاری سازمان به گونه واقعی مستند نشده‌اند. در این راه دگرگونی‌های مدیریتی تنها درمان کوتاه بوده است و پافشاری بر روش‌های قدیمی در بیشتر موارد سیاست‌های بهبود پایدار را برای سازمان به ارمغان نیاورده‌اند. بنابراین نیاز به تحلیل جامع سیستمی از بدنه کارشناسی سازمان است تا از راه آن بتوان ابعاد و پرسش‌های گوناگون پیرامون مدیریت منابع و مصارف سازمان را در یک نگاه جامع‌نگر تحلیل کرد و سناریوهای مؤثر برای پایدارسازی سازمان را فراهم آورد. از این رو، با هدف روشن‌سازی عوامل و ریشه‌های مؤثر بر منابع و مصارف سازمان تأمین اجتماعی با بهره‌گیری از رویکرد سیستمی (همه‌جانبه‌نگر) طرحی انجام شد که مأموریت اصلی آن، پدیدآوری زیر ساختی برای پشتیبانی از تصمیم‌میدران سازمان در سناریو سازی‌های مؤثر و کارآمد برای مدیریت پایدار سازمان بود. دستاوردهای این طرح عبارت‌اند از: نخست، ساخت الگوی تحلیلی پویا و پدیدآوری زیرساختی برای کمک و پشتیبانی از تصمیم‌میدران سازمان تأمین اجتماعی؛ و دوم، درست کردن داشبورد مدیریتی.

تقاضامحور ☞ طراحی مدل کسب‌وکار و قیمت‌گذاری پروژه اصالت‌سنجی کالا

نگاه به برنامه‌ریزی در راه رشد و موفقیت شرکت «خدمات انفورماتیک کیش» و بهره‌گیری از تجربه و هوشمندی در طراحی الگوی کسب‌وکار امری بسیار ارزشمند و بایسته است. موفقیت در کسب‌وکار به عوامل گوناگونی بستگی دارد که یکی از مهم‌ترین و پایه‌ای‌ترین آنها طراحی و پیاده‌سازی مدل بهینه کسب‌وکار به‌ویژه در آغاز آن است. این مدل روش‌نگر الگوی تجاری محصول یا خدمت است که اندازه سودآوری برآمده از ایجاد ارزش افزوده را نشان می‌دهد. بنابراین مدل کسب‌وکار، فرایند پیوند میان فضای نوآوری محصول یا خدمت تازه و فناوری ارائه شده با فضای مالی و اقتصادی کسب‌وکار است. هدف از انجام این پروژه شناسایی ذی‌نفعان کلیدی محصول‌های برگزیده و ارزش افزوده مستقیم و غیرمستقیم اصالت‌سنجی محصول برای مشتریان، صنعت، و دولت است. در این راه مدل درآمدی آن با توجه به ساختار هزینه‌های پروژه نیز بررسی می‌شود. برخی از جنبه‌های اجتماعی تأثیرگذار بر مدل کسب‌وکار نیز افزون بر جنبه‌های اقتصادی دیده می‌شوند.

تقاضامحور ☞ طراحی مدل و تدوین دستورالعمل استقرار مدیریت دانش در دستگاه‌های اجرایی

این طرح با هدف برداشتن گامی مؤثر از منظر مدیریت دانش در راستای تحقق اهداف مشخص شده در اسناد بالادستی کشور مانند چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران، برنامه ششم توسعه، سیاست‌های کلی نظام اداری ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری و نقشه راه اصلاح نظام اداری و دیگر اسناد مرتبط ساختارپنداری شده است. در این طرح در نظر است تا بواسطه تجربیات متعددی که طی سالیان متمادی در سطح ملی و بین‌المللی بدست آمده، نسبت به طراحی مدلی جامع که علاوه بر ابعاد ساختاری و فرهنگی، زیرساخت فناوری اطلاعات (IT) مورد نیاز شرایط لازم را جهت استقرار مدیریت دانش در سازمان‌های مختلف کشور را ایجاد نموده و این فرصت را در اختیار دستگاه‌های اجرایی کشور قرار دهد تا به گونه‌ای عملیاتی، کارا و جامع به مدیریت سرمایه‌های دانشی خود بپردازند.

تقاضامحور تحلیل و طراحی سامانه ملی مدیریت اطلاعات تحقیقاتی (سمات) برای پشتیبانی بندهای «ب»، «پ»، و «ت» ماده ۶۴ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و بند «س» ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم با رویکرد چابک

شورای عالی علوم، تحقیقات، و فناوری (عتف) بر پایه قانون اهداف، وظایف، و اختیارات وزارت عتف (مصوب مجلس شورای اسلامی — ۱۳۸۳) تشکیل شده است. این شورا که در لایه عالی سیاست گذاری در حوزه علم، پژوهش، و فناوری فعالیت می کند، تعیین اولویت های این حوزه ها را نیز بر عهده دارد. رئیس این شورا رئیس جمهور، نایب رئیس شورا وزیر عتف، و دبیر کل آن معاون پژوهش و فناوری این وزارت است و کارهای اجرایی آن در سوی دبیرخانه شورا انجام می شوند. این شورا بر پایه ماده دو آیین نامه داخلی خود، چند کمیسیون تخصصی دارد که برای ارائه مشاوره تخصصی و برخی از تصمیم گیری ها در حوزه موضوعی هستند. دبیرخانه این شورا برخی از وظیفه های اجرایی و قانونی شورا را که در مواد ۶۴ و ۱۳۲ قانون تکلیف شده است، با بهره برداری از یک سامانه انجام می دهد.

سامانه کنونی به دلیل تغییر فناوری، تغییر دامنه وظایف قانونی، و تغییر در سازو کارهای اجرایی پاسخگوی نیازهای شورای عالی نیست. از این رو، تحلیل نیازمندی ها و طراحی سامانه ملی مدیریت اطلاعات تحقیقاتی (سمات) برای پشتیبانی انجام بندهای «ب»، «پ»، و «ت» ماده ۶۴ قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (برنامه ششم) و ماده یک دستورعمل اجرایی بند «س» ماده ۱۳۲ قانون مالیات های مستقیم (موضوع ماده ۳۱ قانون موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور) انجام می شود.

این سامانه برای پاسخگویی به نیازهای شورای عالی عتف نیاز به دو بخش سیستم مدیریت فرایندهای کسب و کار و سیستم مدیریت مستندات دارد که نیازمندی ها و ویژگی های آن در زمان انجام طرح روشن خواهد شد. این سیستم بر پایه دیدگاه بهره بردار، بر توسعه سریع آن و با رویکرد چابک، تحلیل و طراحی می شود. در این رویکرد گروه طراحی توسعه و بهره بردار سامانه در یک پیوندی پیوسته به درک مشترک از سامانه می رسند و در این فرایند، مستندات طراحی را تولید می کنند. شناسایی و بررسی نیازهای شورای عالی عتف، قوانین و مقررات بالادست این سامانه، بک لاک های سیستم، طراحی و مدل سازی فرایندهای کاری سیستم، طراحی مفهومی پایگاه داده، و طراحی فرم های اصلی از برون دادهای کلیدی این طرح خواهند بود. گفتنی است که بهره بردار سامانه، کار با زبان برنامه نویسی جاوا بر پایه وب را برای امنیت و بازدهی بیش تر برگزیده است. این طرح در سه گام و در شش ماه به انجام می رسد.

طرح های پژوهشی در دست انجام

شناسایی ویژگی های زبان علم در مدارک علمی فارسی

زبان در هر جامعه زبانی به گونه های اجتماعی متفاوتی به کار می رود. گونه های اجتماعی بسته به متغیرهایی نظیر سن و سال و جنسیت و شغل و جایگاه اجتماعی افراد جامعه به وجود می آید. در جوامع زبانی گونه ای نیز به نام گونه معیار وجود دارد که اصطلاحاً آن را زبان معیار می نامند. زبان معیار ابزار ارتباط متعالشکل و مشترکی در هر جامعه زبانی است که نقش مرجعیت

دارد. زبان معیار بسته به بافت موقعیتی که در آن به کار می‌رود به سبک‌های گوناگون به کار می‌رود. زبان علم یکی از صورت‌های زبان معیار و وسیله ارتباط طبقات تحصیل کرده در مجامع و موقعیت‌های علمی است و آثار مکتوب علمی با آن نوشته می‌شود و سخنرانی‌های علمی با آن انجام می‌شود. بدیهی است شناسایی زبان علم فارسی و استفاده از گونه همگون علمی در آثار مکتوب علمی و کاربرد گونه مذکور در سخنرانی‌ها و دیالوگ‌های علمی لازمه جامعه علمی فارس‌زبانان است و الگویی برای فارسی‌زبانان در دیگر کشورها نیز می‌تواند قرار گیرد و راه انتقال اطلاعات را تسهیل کند. هدف از این پژوهش شناخت ویژگی‌های صوری و زبانی مدارک علمی است. در این پژوهش ۹۰ مقاله از دو حوزه دانشگاهی یعنی علوم انسانی و علوم پایه و مشخصاً از یک رشته علوم انسانی (زبان‌شناسی) و دو رشته علوم پایه (شیمی، زمین‌شناسی) از مجلات معتبر فارسی‌زبان استخراج می‌شود تا معیارهای صوری و زبانی برای متمایز کردن گونه علمی از دیگر گونه‌های اجتماعی زبان فارسی از آنها به دست آید. این پژوهش در دو مرحله و در مدت دوازده ماه انجام خواهد شد. دستاوردهای طرح شامل صورت‌های زبانی خواهد بود که عمدتاً در زبان علم به کار می‌رود: اشکالی از افعال و قیود و صفات و حروف اضافه و صورت‌های متصل‌کننده جملات پایه و پیرو و زمان‌های دستوری و ساخت‌های دستوری.

داده‌ها از سایت "مگیران" استخراج و روایی این پژوهش با مصاحبه کردن با برخی صاحب‌نظران انجام خواهد شد.

طراحی راهنمای گزارش شواهد برای کاربست در سیاست‌گذاری علم، فناوری، و نوآوری (مورد مطالعه: همانندجویی و ثبت پایان‌نامه، رساله، و پیشنهاد)

با توجه به شتاب توسعه و تحولات علم، فناوری و نوآوری و اهمیت این حوزه در توسعه اقتصاد دانش‌بنیان کشورها، شیوهی تدوین شواهد این حوزه برای سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری باید به گونه‌ای باشد که سیاست‌گذاران بتوانند در کوتاه‌ترین زمان کلیدی‌ترین مسائل موجود را برداشت کنند و در تصمیم‌گیری‌هایشان از آنها بهره‌برند. با این همه، هنوز روشن نیست که این شواهد از دیدگاه‌های محتوایی، شکلی، ساختاری، و غیره چه ویژگی‌هایی باید داشته باشند. از این رو، در مرحله نخست، هدف این پژوهش طراحی راهنمایی کاربردی است تا با یاری آن بتوان شواهد کارآمدی برای سیاست‌گذاران علم، فناوری، و نوآوری تدوین کرد. اجزای این راهنما برگرفته از ادبیات موضوع است که با روش دلفی به اجماع خبرگان موضوعی کشور خواهد رسید. در حال حاضر موسسه‌های گردآورنده و تحلیل اطلاعات همانند پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) از جمله نهادهای فعال در نظام علم و فناوری است که شواهد مهمی را برای سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری فراهم می‌کنند. از این رو در مرحله دوم، پژوهش حاضر تلاش دارد تا با بهره‌گیری از راهنمای توسعه‌یافته در مرحله نخست پژوهش، ارائه شواهد به مخاطب ایرانداک در زمینه سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری را در عمل پیاده‌سازی کند. در این گام از روش گروه کانونی استفاده و تلاش خواهد شد که با بهره‌گیری از تجربیات مدیران، کارشناسان، و محققان ایرانداک شرکت‌کننده در گروه کانونی، دو گزارش همانندجویی و ثبت پایان‌نامه، رساله، و پیشنهاد برای کاربست در سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری بر پایه راهنمای توسعه‌یافته، تهیه و تدوین شوند.

طراحی نقشه مفهومی برای اصطلاح‌نامه زبان‌شناسی

فرایند تدوین اصطلاح‌نامه شامل مراحل زیر است: مرور ادبیات موضوع، شامل (یافتن اصطلاح‌نامه‌های مناسب لاتین و روزآمد، تهیه منابع مرجع تخصصی چاپی و الکترونیک و مطالعه حوزه‌های تحت پوشش)، طراحی نقشه مفهومی و ایجاد شبکه واژگانی

شامل (استخراج و جمع‌آوری واژه‌های لاتین و اطلاعات واژگانی فارسی، تفکیک حوزه‌های مختلف علمی و توزیع واژه‌ها میان آنها، ترجمه واژه‌های اصطلاح‌نامه موضوعی پایه به زبان فارسی، ترجمه واژه‌های اصطلاح‌نامه موضوعی پایه به زبان انگلیسی، نمایش گرافیکی واژه‌ها به صورت خورشیدی مانند آنچه که در بخش ۹ نمایش داده شده است که در آن تقسیم‌بندی حوزه‌های علمی موضوع، بصورت عام و خاص با سطوح مختلف پیشروی دیده می‌شود)، تعیین و توسعه واژه‌های اعم، اخص و مرتبط (وابسته)، تعیین ارجاعات (واژه‌های مرجع و غیر مرجع)، تعیین اختصارات (کوته‌نوشته‌ها و سرواژه‌ها)، تهیه و بررسی یادداشت‌های دامنه، یکدست نمودن و هماهنگی صوری واژگان از نظر رسم‌الخط، یکدست نمودن و هماهنگی صوری واژگان از نظر جمع و مفرد، یکدست نمودن و هماهنگی صوری واژگان از نظر قواعد صرفی، یکدست نمودن و هماهنگی معنایی واژگان و پیش‌همارایی، واپایش روابط معنایی (سلسله‌مراتبی و مرتبط)، واپایش ارجاعات (مرجع و غیر مرجع)، واپایش کوته‌نوشته‌ها، واپایش روابط دوطرفه واژگان، واپایش و ویرایش خطاهای منطقی، نمایه‌های الفبایی، سلسله‌مراتبی و نمایه گردان، و بازنگری و ویرایش نهایی توسط اساتید متخصص هر حوزه به تفکیک حوزه دانش. مهمترین چالش در تولید و تدوین اصطلاح‌نامه زبان‌شناسی دو زبانه فارسی-انگلیسی، طراحی نقشه مفهومی علم زبان‌شناسی است. در این پژوهش از میان مراحل فوق، دو مرحله مرور ادبیات موضوع و طراحی نقشه مفهومی و ایجاد شبکه واژگانی انجام می‌شود. این نقشه با استفاده از اصطلاحات انگلیسی و فارسی تخصصی در حوزه زبان‌شناسی و با توجه به تقسیم‌بندیهای علم زبان‌شناسی طراحی می‌شود. یافتن معادلهای مناسب در زبان فارسی برای اصطلاحات انگلیسی و نیز وجود دیدگاه‌ها و مکاتب گوناگون در حوزه این علم از دشواری‌های این پژوهش است. وجود متخصصان زبان‌شناس در گرایشهای مختلف زبان‌شناسی در داخل و خارج از پژوهشگاه و وجود منابع متعدد انگلیسی و فارسی در حوزه علم زبان‌شناسی، همچنین برخورداری از دانش و تجربه طراحی نقشه‌های مفهومی و تدوین اصطلاح‌نامه بر مبنای آن در پژوهشگاه ایرانداک، فرصت مغتنمی است تا نقشه مفهومی علم زبان‌شناسی طراحی و تدوین شود. در این پروژه نقشه مفهومی فارسی-انگلیسی زبان‌شناسی طراحی و تدوین خواهد شد تا در پروژه‌ای دیگر بر مبنای آن، اصطلاح‌نامه زبان‌شناسی دو زبانه فارسی-انگلیسی را بشود تدوین کرد. استفاده از اصطلاح‌نامه زبان‌شناسی دوزبانه فارسی-انگلیسی برای فعالیت‌هایی چون سازماندهی، استانداردسازی، جستجو و بازیابی اطلاعات در مدارک علمی و پایگاه‌های اطلاعات زبان‌شناسی ضروری است. همچنین جای این اصطلاح‌نامه در پژوهش‌های مربوط به حوزه زبان‌شناسی و زبان‌شناسی رایانشی خالی است. بنابراین از این اصطلاح‌نامه، هم در بخش سازماندهی و نمایه‌سازی مدارک و هم در بخش‌های پژوهشی مرتبط به زبان‌شناسی و زبان‌شناسی رایانشی استفاده خواهد شد. ارائه نقشه مفهومی علم زبان‌شناسی علاوه بر این که پیش‌نیاز ضروری تدوین اصطلاح‌نامه زبان‌شناسی است، کاربردهای آموزشی نیز خواهد داشت (با استفاده از نرم‌افزارهای دیداری‌سازی).

طراحی مدل کسب و کار سامانه‌ها و خدمات پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) در سطوح پنج‌گانه مأموریتی

در پژوهش پیشین اینجانب، طراحی و بازآرایی مدل کسب و کار پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) هدف‌گذاری و گام‌های زیر انجام شد: ۱- شناسایی لایه‌های اصلی کسب و کار ایرانداک از طریق تحلیل و نگاشت ذینفعان؛ ۲- شناسایی پیکربندی غالب ارزش‌آفرین ایرانداک؛ و ۳- طراحی ساختار مدل کسب و کار ایرانداک مبتنی بر یک چارچوب

مدل کسب و کار و اعتباریابی آن. همچنین در این پژوهش رویکرد پایین به بالا به منظور طراحی مدل کسب و کار ایرنداک انتخاب شد. این رویکرد بدین معناست که پس از شناسایی و دسته‌بندی ذینفعان، اولویت‌بندی پیکربندی‌های ارزش آفرینی در ایرنداک و طراحی ساختار مدل کسب و کار معتبر در ایرنداک در پژوهش اول، در پژوهش دوم چارچوب مدل کسب و کار طراحی شده باید در تمامی سامانه‌ها و خدمات و همچنین حوزه‌های مأموریتی ایرنداک پیاده‌سازی شده و سپس مبتنی بر آن مدل کسب و کار فراگیر ایرنداک استخراج شود. بر این اساس اهداف اصلی این پژوهش را می‌توان: ۱- استخراج مدل کسب و کار سامانه‌ها و خدمات ایرنداک، ۲- استخراج مدل کسب و کار فراگیر ایرنداک مبتنی بر ساختار مدل کسب و کار طراحی شده در فاز قبل تعریف کرد. از نتایج اصلی این فاز از پژوهش می‌توان به درک عمیق‌تر مالکان سامانه‌ها و خدمات ایرنداک از قابلیت‌های ارزش آفرینی تجاری و درآمذزایی محصولات و خدماتشان، همچنین ایجاد ساختار یکپارچه سلسله مراتبی به منظور در اختیار داشتن مدل کسب و کار فراگیر در سطح سیاستگذاری و مدیریتی ایرنداک اشاره کرد.

راهنمای نگارش خلاصه همگان‌فهم در حوزه مدیریت آب

از روش‌های ترویج علم که در چندین سال گذشته در کانون توجه متخصصان این حوزه جای گرفته است، انتشار خلاصه‌ای از یافته‌های علمی به زبانی ساده است تا عامه مردم آن را درک کنند. چنین خلاصه‌ای را «خلاصه همگان‌فهم» می‌گویند. هدف کلیدی این پژوهش تدوین راهنمایی عملیاتی برای نگارش خلاصه همگان‌فهم است که دربردارنده آموزه‌های کاربردی باشد که پژوهشگران و یانادهای درگیر پژوهش، بر پایه آن بتوانند خود، خلاصه‌هایی همگان‌فهم به رشته نگارش در آورند. رویکرد این پژوهش کیفی است و در سه گام پیش خواهد رفت. پس از تدوین راهنمای عملیاتی با کمک روش مرور نظام‌مند نوشته‌ها، برای نگارش خلاصه همگان‌فهم، این راهنما توسط متخصصان ترویج علم اعتباریابی می‌شود. سپس، برای دست کم ۱۵ اثر پژوهشی در حوزه مدیریت آب توسط متخصصان این حوزه در یک گروه کانونی خلاصه همگان‌فهم بر پایه راهنمای پیشنهادی تهیه می‌شود. سرانجام، خلاصه‌های تهیه شده به خوانندگان عامه داده می‌شود تا درک آنها از خلاصه‌ها و در نتیجه کارآمدی راهنمای تهیه شده سنجش شود. این پژوهش، دومین اثر از مجموعه مطالعاتی است که سرانجام به طراحی نرم‌افزاری برای بررسی خلاصه‌های همگان‌فهم پژوهشگران می‌انجامد. یافته‌های این پژوهش می‌تواند توسط مؤسسه‌ها، پشتیبان‌های مالی، و گروه‌هایی به کار بسته شود که درگیر پژوهش‌های دانشگاهی هستند.

ارائه منشور اخلاقی حرفه‌ای فناوری اطلاعات

در این طرح، به معرفی، تحلیل و تبیین اخلاق حرفه‌ای فناوری اطلاعات خواهیم پرداخت. این پژوهش سه هدف عمده دارد؛ الف) تحلیل و تدقیق مفاهیم اصلی اخلاق حرفه‌ای فناوری اطلاعات؛ ب) ارائه کدهای اخلاقی حرفه‌ای فناوری اطلاعات (به تفکیک نقش‌های حرفه‌ای فناوری اطلاعات (IT professionals). معمولاً میان سه نوع نقش در رابطه با فناوری اطلاعات فرق گذاشته می‌شود: «تولید فناوری اطلاعات»، «مدیریت فناوری اطلاعات» و «کاربست فناوری اطلاعات». نقش سوم، به این دلیل که کاربر لزوماً حرفه‌مند فناوری اطلاعات نیست کنار گذاشته می‌شود. بنابراین کدهای اخلاقی ارائه شده محدود به نقش تولید و مدیریت فناوری اطلاعات هستند. روشن است که هر کدام از این نقش‌ها شغل‌های حرفه‌ای متنوعی را شامل می‌شوند. ج) اعتباریابی کدهای اخلاقی حرفه‌ای فناوری اطلاعات.

از آنجا که ارائه کدهای اخلاقی حرفه‌ای زیرمجموعه‌ای از اخلاقی کاربردی و هنجاری/تجویزی (prescriptive) است نه اخلاقی توصیفی (descriptive)، فرایند پژوهش بر اساس مطالعات کتابخانه‌ای و ارائه استدلال‌های اخلاقی صورت خواهد گرفت. در اخلاق توصیفی، معمولاً از روش‌های کمی و کیفی، و تعیین جامعه آماری استفاده خواهد شد؛ چراکه در این نوع پژوهش‌ها، پژوهشگر درصدد است تا ارزش‌های و هنجارهای اخلاقی جامعه مورد نظر را شناسایی و توصیف کند نه اینکه مجموعه‌ای از هنجارهای اخلاقی را برای آن‌ها معین سازد. به عبارتی دیگر پژوهشگر در پی توصیف ارزش‌ها و هنجارهاست نه تعیین هنجارها. در حوزه اخلاق هنجاری از چنین روش‌شناسی استفاده نمی‌شود.

ارایه الگوی تحلیل استنادی خودکار پایان‌نامه‌ها و رساله‌های پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج)

تحلیل استنادی یکی از روش‌های کمی در حوزه کتاب‌سنجی و علم‌سنجی است که به بررسی متون علمی بر اساس شمارش تعداد استنادهای تعلق گرفته به آن‌ها می‌پردازد. در مطالعات تحلیل استنادی، مراجع استناد شده در متون مورد شمارش و بررسی قرار گرفته و تحلیل‌های مختلفی بر اساس آن انجام می‌شود. تحلیل استنادی به بررسی رابطه میان مدارک استنادشونده و استنادکننده و بررسی این که چه کسی به چه کسی استناد می‌کند، می‌پردازد. اغلب مطالعات تحلیل استنادی با اهداف زیر انجام می‌شود: بررسی شبکه‌های هم‌استنادی، کشف گرایش نویسندگان در استفاده از انواع منابع اطلاعاتی (کتاب، مقاله و...)، بررسی رفتار استنادی پژوهشگران، بررسی رابطه فکری و علمی پژوهشگران. در این میان شاخص‌های بسیاری وجود دارند که در حوزه علم‌سنجی به تحلیل استنادی کمک می‌نمایند. برخی از این شاخص‌ها عبارتند از: اچ ایندکس، کسر ام، ای ایندکس، ام ایندکس، آر ایندکس، آر ایندکس، اچ اسکور، اچ وان و دبلو ایندکس. همچنین برخی پایگاه‌های اطلاعاتی که به عنوان نمایه‌های بین‌المللی بکار می‌روند و کار ذخیره و بازیابی اطلاعات علمی را برعهده دارند در کنار هدف اصلی خود که همان ذخیره و بازیابی اطلاعات به کار تحلیل اطلاعات و ارائه خدمات تحلیل استنادی نیز پرداخته‌اند. برخی از نمایه‌های مهم که کار تحلیل استنادی منابع خود را نیز برعهده دارند عبارتند از: نمایه‌های استنادی موسسه تامسون رویترز، پایگاه اسکوپوس، گوگل اسکالر و ...

پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج)، دستاورد کاربرد فناوری اطلاعات در خدمات مدیریت اطلاعات علم و فناوری در پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) است. پیشینه این بخش از خدمات ایرانداک به دهه چهل بازمی‌گردد که کار گردآوری، سازمان‌دهی، و اشاعه اسناد علمی و فناوری در مرکز اسناد علمی آغاز شد. قلمرو مدیریت اطلاعات علم و فناوری بسیار گسترده بوده و طرح‌های پژوهشی، پایان‌نامه‌ها، رساله‌ها، پیشنهادها، پروانه‌های اختراع، گزارش‌های دولتی، همایش‌های علمی، نشریه‌های علمی، مقاله‌های علمی، ناشران علمی، و روزنامه‌ها و همچنین کتاب‌شناسی‌ها، واژه‌نامه‌ها، و فهرست‌های مستند نام‌ها را در بر داشته است. لیکن اکنون بیشترین داده‌های روزآمد گنج از پایان‌نامه‌ها و رساله‌هاست و تمرکز گنج بر روی گردآوری، سازمان‌دهی و اشاعه و دسترسی به اطلاعات پاراساهاست. این پایگاه هم‌اکنون مرجع بسیاری از پژوهشگران ایران و جهان است و روزانه بیش از ده هزار کاربر، ده‌ها هزار جست‌وجو در آن انجام می‌دهند. این سامانه بنیان سامانه‌های دیگری در ایرانداک همچون سامانه همانندجو، سامانه پیشینه پژوهش، و برخی از داشبوردهای رصدخانه پژوهش و فناوری نیز هست و داده‌های بسیاری بر روی آن قرار دارد. سامانه گنج همچون سامانه‌هایی مانند اسکوپوس و وب‌آوساینس

پتانسیل بالقوه‌ای برای ارائه تحلیل‌های استنادی دارد. مسئله اینجاست که در کشور سامانه و یا ابزاری که بتواند در تعیین شبکه‌های هم‌استنادی، کشف گرایش نویسندگان در استفاده از انواع منابع اطلاعاتی (کتاب، مقاله و...)، بررسی رفتار استنادی پژوهشگران و بررسی رابطه فکری و علمی پژوهشگران عمل نماید وجود ندارد و این شکاف می‌تواند با بکارگیری ابزارها و الگوریتم‌های مناسب بر روی سامانه گنج ایرنداک از بین برود و بهره‌وری بیشتری از داده‌های ذخیره شده موجود داشته باشیم. برای رسیدن به اهداف تحلیل استنادی که پیشتر بیان شد، قبل از ارائه الگوریتم و پیاده‌سازی برنامه‌های مناسب، نیاز است تا مطالعه بر روی روش‌های مناسب تحلیل استنادی انجام شود و فیلدهای مورد نیاز تحلیل استنادی و بازنمایی ونحوه ارائه گزارشات بر روی سامانه گنج (دسته‌بندی‌ها، فیلترها و...) مشخص گردد. در این راستا همچنین به شناخت مخاطبان و نیازسنجی مخاطبان تحلیل استنادی پارساها در سامانه گنج می‌پردازیم. این مطالعات سرانجام در قالب الگویی پیشنهادی تحلیل استنادی پارساهای پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج) در دو سطح پایه و پیشرفته ارائه خواهد شد که هدف اصلی این مطالعه است. در این پژوهش قصد نداریم به خودکارسازی تحلیل استنادی در پایگاه گنج بپردازیم، لیکن الگویی که استخراج و ارائه خواهد شد، بر مبنای بررسی نمونه‌های موردی تحلیل استنادی خودکار است و قصد دارد در راستای خودکارسازی تحلیل استنادی در سامانه گنج بکار گرفته شود. خروجی این پژوهش الگویی نظری است که ساختار و ابعاد و گزارشات موردنیاز تحلیل استنادی خودکار مورد نیاز در سامانه گنج را شناسایی و ارائه می‌کند.

مقایسه روند پژوهش‌ها در حوزه فناوری اطلاعات در پایان‌نامه‌ها و رساله‌های کشور و روند جهانی آن با استفاده از روش تحلیل متون

همواره این سوال مطرح می‌گردد که روند توسعه پژوهش‌ها در یک زمینه خاص علمی در کشور با روندهای جهانی آن زمینه علمی تطابق دارد؟ و یا حوزه‌های مفهومی یک زمینه علمی مانند فناوری اطلاعات کجاست؟ و مرزهای آن در دنیا کدامست؟ بنابراین در این طرح پژوهشی، با یک رویکرد روش‌شناختی به مدل‌سازی موضوعی فعالیت‌های پژوهشی با ابزارهای متن‌کاوی پرداخته و با پردازش نتایج مدل‌سازی موضوعی در زمینه فناوری اطلاعات، روند پژوهش‌ها را در طول زمان (بازه ۱۰ ساله) کشف می‌کنیم. در این طرح مجموعه‌ای از مجلات مهم و پیشرو در زمینه فناوری اطلاعات در پایگاه WOS را انتخاب و با رویکرد پیشنهادی سعی می‌کنیم تا ارتباطات بین واژگان پرکاربرد و تکامل زمانی آنها را تجزیه و تحلیل کنیم و نهایتاً با روندهای ملی مقایسه نماییم. لازم به ذکر است ملاک تشخیص پیشرو بودن این مجلات در این طرح از دو بعد سابقه آنها و ایمپکتشان در نظر گرفته می‌شود.

در این طرح پژوهشی، پژوهش‌های انجام شده در زمینه فناوری اطلاعات کشور، محدود به پارساهای ثبت شده در پایگاه گنج بوده و هم‌راستایی آنها با روندهای بین‌المللی مورد تحلیل قرار می‌گیرد.

طراحی و پیاده‌سازی سامانه دیداری‌سازی تعاملی داده‌های تاریخی علوم، مورد مطالعه: تاریخچه حوزه هوش مصنوعی

مطالعه داده‌های و رویدادهای تاریخی حوزه‌های مختلف علوم می‌تواند سبب شود درک مناسبی از چگونگی پیدایش آن علم، ارتباطات و رویدادهای کلیدی توسعه آن علم، ارتباط آن حوزه از علم با سایر علوم و افراد کلیدی و تاثیرگذار آن حوزه، حاصل شود. یکی از ابزارهای مهم برای کسب چنین دانشی نمایش بصری داده‌ها و ارائه تفسیر و تحلیل‌های عینی و دیداری

است و هرچه این نمایش تعاملی تر باشد، کاربران قادر خواهند بود در مدت زمان کمتر و کاراتر به درک مناسب دست یابند. دیداری سازی تعاملی داده های تاریخی حوزه هوش مصنوعی و سیر تحولات تاریخی این حوزه به عنوان یکی از تاثیر گذارترین حوزه های علم در زندگی امروز هدف اصلی از انجام این طرح پژوهشی است. این دیداری سازی از چند منظر رخ خواهد داد: نمایش تعاملی رویدادها در بعد زمان، نمایش ارتباط بین افراد مختلف و همکاری های بین آنها در گراف های همکاری و نمایش جغرافیایی زیر حوزه های هوش مصنوعی در بعد زمان. در همین راستا، در این طرح پژوهشی، در نهایت سامانه ای مبتنی بر وب ارائه می شود که از طریق آن کاربر بتواند به صورت تعاملی و در قالب نمودارهای زمان و مکان، تاریخچه هوش مصنوعی را مشاهده نماید و بتواند به اطلاعات مورد نیاز خود با تعامل با این سامانه در خصوص تاریخچه هوش مصنوعی دست یابد.

طراحی و تدوین منشور پژوهش، پژوهشکده ها، و گروه های پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

هدف از این پژوهش طراحی و نگارش مستندی است که مأموریت ها، ساختار، و هدف های پژوهشکده ها و گروه های پژوهشی و همچنین محورهای پژوهشی آنها را بر پایه ساختار تازه آن در «پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)» روشن سازد و همتایان داخلی و خارجی آنها را معرفی کند. نام این سند «منشور پژوهش، پژوهشکده ها، و گروه های پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)» خواهد بود. برای انجام این پژوهش نخست، اسناد بالادستی مانند اساس نامه پژوهشگاه، برنامه راهبردی پژوهشگاه، نقشه جامع علمی کشور، و سیاست های کلی علم و فناوری و اقتصاد مقاومتی بررسی می شوند. همچنین سازمان ها و نهادهای خارجی و داخلی با زمینه های کاری و پژوهشی همانند پژوهشگاه مطالعه می شوند. در گام بعدی با پدیدآوری گروه های کانونی از هیئت علمی های پژوهشگاه، درباره مأموریت ها و دامنه کاری گروه های پژوهشی و اولویت های پژوهش گفت و گو می شود. در پایان، سند منشور پژوهشگاه بر پایه تحلیل اطلاعات گردآوری شده به نگارش در می آید. همچنین با توجه به پویایی بالای زمینه های پژوهشی فناوری اطلاعات و تمرکز مأموریت های پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات بر این زمینه، الگوی بازنگری این سند در دوره های زمانی طراحی خواهد شد.

طراحی روشی هوشمند برای دسته بندی نوشتارهای علمی فارسی

با توجه به حجم بالای متون علمی و سرعت پایین کنترل اقلام اطلاعاتی در سامانه ثبت و در نتیجه عدم نمایش به روز در گنج، افزایش سرعت کنترل اقلام اطلاعاتی از موارد اولویت دار سامانه ثبت است. به عنوان مثال حدود ۱۴۰ هزار متون علمی همچنان نمایه نشده و با توجه به سیل پایان نامه های جدید، استفاده از روش هایی که می تواند کمکی به افزایش سرعت نمایه سازی کنند از اولویت های سامانه ثبت می باشد.

استخراج و تایید اقلام اطلاعاتی پایان نامه ها که به آن فراداده نیز گفته می شود از وظایف نمایه ساز می باشد. در صورتی که بتوان کنترل، ورود یا تایید فراداده را بوسیله ماشین انجام داد سرعت کنترل اقلام اطلاعاتی بهتر خواهد گردید. پایان نامه و رساله هایی که در پایگاه داده ثبت پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) ثبت می گردد دارای فراداده موضوع اصلی مانند علوم انسانی، فنی و مهندسی، علوم پایه، هنر و معماری، علوم پزشکی و غیره می باشند. استخراج هوشمند حوزه پارساها بوسیله الگوریتم های یادگیری ماشین باعث افزایش سرعت فرایند نمایه سازی و افزایش کیفیت داده های پایگاه داده گنج شود.

در این طرح پژوهشی هدف دسته‌بندی هوشمند محتوایی متون به یکی از ۵ دسته موضوع اصلی علوم انسانی، فنی و مهندسی، علوم پایه، هنر و معماری، علوم پزشکی می‌باشد. به عبارت دیگر افزایش سرعت نمایه‌سازی بوسیله خودکارسازی تایید یا عدم تایید موضوع اصلی ثبت شده از طرف پژوهشگر می‌باشد.

تهیه مجموعه داده استاندارد فارسی برای مساله استخراج خودکار کلیدواژه از اسناد علمی

با توجه به حجم داده‌ها و مستندات ایجاد شده در پایگاه‌های تخصصی علمی مانند گنج، نیاز است که روش‌های هوشمند و خودکار برای افزایش دقت و سرعت تخصیص کلیدواژه به این مستندات به کار گرفته شود. توسعه و بکارگیری این روش‌ها نیازمند وجود معیارهای استاندارد برای ارزیابی و بهبود آنهاست. یکی از این معیارها، وجود یک مجموعه داده استاندارد است که حاوی مجموعه‌ای از اسناد و کلیدواژه‌های تخصیص داده شده درست و کامل به آنها است. اگر چنین مجموعه داده‌ای موجود نباشد، نمی‌توان به راحتی الگوریتم‌ها و روش‌های استخراج خودکار کلیدواژه از مستندات علمی را با یک معیار مشخص با هم مقایسه کرد و بکار گرفت.

در برخی از پژوهش‌های انجام شده در حوزه استخراج خودکار کلیدواژه از مستندات فارسی، از مجموعه داده‌هایی استفاده شده لیکن این مجموعه داده‌ها یا داده‌های علمی نیستند و یا در صورت استفاده از داده‌ها علمی، تنها کلیدواژه‌های نویسنده به عنوان کلیدواژه‌های تخصیص داده شده به یک سند علمی در آنها در نظر گرفته شده است. این در حالی است که در بسیاری از پژوهش‌های انجام شده در زبان انگلیسی، مجموعه داده‌های استاندارد و متعددی برای این منظور وجود دارد که در اغلب پژوهش‌ها از آنها استفاده می‌شود.

بخش اعظمی از پایگاه گنج ایرنداک را پایان‌نامه‌ها و رساله‌های فارسی کشور تشکیل می‌دهد که تا به امروز فرایند نمایه‌سازی و تخصیص کلیدواژه توسط اداره سازماندهی و تحلیل اطلاعات ایرنداک بر روی حدود ۱۹۰ هزار مدرک از این پایگاه انجام شده است. بنابراین مدارک نمایه شده می‌تواند منبع غنی برای ساخت مجموعه داده برای مساله استخراج کلیدواژه از مستندات علمی فارسی باشد. لیکن کلیدواژه‌های تخصیص داده شده به هر مدرک در فرایند نمایه‌سازی اغلب محدود هستند و حتی در برخی از موارد به دلیل محدودیت‌های موجود در فرایند نمایه‌سازی، کامل نیستند. علاوه بر آن، مشخص نیست که هر کلیدواژه تخصیص داده شده به هر مدرک تا چه میزان به آن مدرک مرتبط است.

بنابراین در این طرح پژوهشی، مجموعه داده‌ای از اسناد علمی (پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها) گنج به همراه کلیدواژه‌های مرتبط با آنها ایجاد می‌شود که می‌تواند به عنوان معیار استاندارد برای ارزیابی روش‌های هوشمند استخراج کلیدواژه بکار گرفته شود. در این مجموعه داده برای هر سند، فرا داده‌های آن (عنوان، چکیده و کلیدواژه‌ها) به همراه بخش نتیجه‌گیری در هر سند، به عنوان اطلاعات سند در مجموعه داده در نظر گرفته می‌شود. برای ایجاد چنین مجموعه داده‌ای، متدولوژی پیشنهاد می‌شود که بر اساس آن متخصصین نمایه‌سازی با ارزیابی اسناد نمایه شده در گنج، کلیدواژه‌های تخصیص داده شده را اصلاح یا تکمیل می‌نمایند. در این مجموعه داده، اسنادی در نظر گرفته می‌شوند که اطلاعات فراداده‌ای غنی داشته باشند و متن چکیده و نتیجه‌گیری در اسناد به گونه‌ای کامل باشد که امکان استخراج کلیدواژه از آنها وجود داشته باشد.

پس از ایجاد مجموعه داده استاندارد بر اساس متدولوژی پیشنهادی، عملکرد برخی از مهم‌ترین روش‌های موجود استخراج خودکار کلیدواژه بر روی آن مجموعه داده، ارزیابی می‌شود. با توجه به تنوع حوزه موضوعی داده‌ها در گنج، برای ایجاد مجموعه داده استاندارد از بخشی از مدارک نمایه شده حوزه فنی-مهندسی و حوزه علوم انسانی استفاده خواهد شد و پیش‌بینی

می شود که مجموعه داده نهایی مجموعاً حدود ۴۰۰۰ رکورد را دربرداشته باشد. از آنجایی که چکیده متون حوزه علوم اجتماعی عمدتاً غنی تر هستند و واژگان بیشتری را دارند، اسناد انتخابی در حوزه علوم انسانی، از بین اسناد حوزه علوم اجتماعی انتخاب می شوند.

در انتها نیز پیشنهادهایی برای چگونگی بهره برداری از مجموعه داده استاندارد توسط جامعه علمی و انتشار آن ارائه خواهد شد.

ارائه یک ماژول نرم افزاری در راستای ایجاد شبکه استنادی پارساهای موجود در پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج)

پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج) از مهم ترین منابع علمی زبان فارسی بوده که توسط پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایراندک) توسعه یافته و دربرگیرنده اغلب پارساهای خاتمه یافته پژوهشگران ایرانی است. با توجه به حجم این پایگاه و غیرممکن بودن ساخت سنتی (دستی) شبکه استنادی متناظر با آن، در این پژوهش یک ماژول نرم افزاری در راستای ایجاد خودکار شبکه استنادی منابع این پایگاه علمی ارائه می دهیم. مراحل در نظر گرفته شده در ماژول نرم افزاری موردنظر به شرح زیر است: در مرحله نخست، تمام متن پارساها، که می توانند در قالب فرمت های خروجی استاندارد latex.word یا open office باشند، به عنوان ورودی دریافت می شود؛ در مرحله دوم، بخش مراجع تمام متن های دریافتی مشخص شده و جداسازی رشته های مرجع هر بخش انجام می شود؛ در مرحله سوم، نوع هر رشته مرجع (در زبان های فارسی یا انگلیسی) تعیین می شود؛ در مرحله چهارم، مولفه های سازنده هر رشته مرجع (در زبان های فارسی یا انگلیسی) استخراج می شود؛ در مرحله پنجم، با اتکا به فرایندهایی طراحی شده در این ماژول نرم افزاری جهت تشخیص همسانی رشته های مرجع و مولفه های آن ها، شبکه استنادی منابع ورودی ایجاد می شود؛ در نهایت، در مرحله هفتم، شبکه ایجاد شده در قالب Json قرار گرفته و خروجی داده می شود. پس از پیاده سازی ماژول نرم افزاری موردنظر، کیفیت آن را با انجام مجموعه ای از آزمایش ها بر روی مجموعه داده ای طراحی شده با این هدف بررسی خواهیم کرد.

ارائه طرح نمونه برداری پذیرش در فرایند ویراستاری و نمایه سازی پایان نامه ها و رساله ها

نمایه سازی ارائه توصیفی صحیح از یک مدرک است که بر پایه یک روش پذیرفته شده انجام گرفته شده باشد. هدف از نمایه سازی فراهم کردن امکان بازیابی مدارک گردآوری شده است. از این رو، در مدارک پایان نامه/رساله (پارسا) دانش آموختگان کل کشور نمایه سازی یک فرایند کلیدی است که در صورت انجام درست امکان بازیابی مناسب را در سامانه گنج فراهم می سازد. وضعیت موجود ثبت، نمایه سازی و ویراستاری و نیز اشاعه مدارک پارسا بدین گونه است که پس از ثبت مدارک توسط دانشجویان تحصیلات تکمیلی در سامانه ثبت و کنترل نهایی توسط همکاران واحد فراهم آوری، مدارک تایید شده برای انجام نمایه سازی به صورت خودکار وارد سامانه ای با نام ویرایش و سازماندهی اطلاعات علمی می شوند. در این سامانه همکاران بخش نمایه سازی واحد سازماندهی اطلاعات به نمایه سازی همه مدارک می پردازند. همچنین کنترل دوباره همه اقلام اطلاعاتی پایان نامه/رساله ها نیز در این بخش انجام می شود. سپس مدارک نمایه سازی شده به همکاران بخش ویراستاری ارسال و دوباره بر روی نمایه سازی های صورت گرفته کنترل نهایی انجام شده و در صورت وجود مشکل مدرک مربوطه به بخش نمایه سازی بازگردانده شده و در غیر این صورت برای اشاعه به سامانه گنج ارسال می شود. در وضعیت موجود علاوه بر کنترل های قبلی، همه مدارک دوباره توسط مسئول واحد به منظور ارزیابی کیفیت کار انجام شده مورد بررسی قرار

می گیرد. از این رو همانگونه که مشاهده می شود بر روی برخی اقلام ممکن است چندین کنترل صورت پذیرد. اهمیت این پژوهش زمانی بیشتر خواهد شد که در سامانه ثبت جدید از آنجا که برخی اقلام اطلاعاتی (مانند نام دانشگاه، رشته و گرایش و...) به صورت فهرست از پیش تعیین شده توسط کاربر انتخاب می شود و امکان بروز خطا وجود ندارد. از این رو نیازی به کنترل این اقلام در سامانه ویرایش و سازماندهی اطلاعات وجود ندارد. در این پژوهش بنا داریم چارچوبی برای نمونه برداری در فرایندهای نمایه سازی و ویراستاری فراهم کنیم. به عبارتی تعیین این که از مجموع مدارک نهایی ارسال شده برای هر کاربر نمایه ساز کدام قلم اطلاعاتی نمونه برداری و کنترل شود و کدام قلم بدون نیاز به کنترل برای ویراستاری ارسال شود و در حین نمونه برداری، از حجم ورودی برای کاربر چه تعداد نمونه برداشته شده و در صورت مشاهده مشکل چگونه تصمیم گیری شود نیز یکی از اهداف این پژوهش است. اقدامی مشابه آنچه بیان شد برای فرایند ویراستاری نیز صورت خواهد گرفت.

کاربرد تحلیل نهادی برای طراحی سیاست عمومی

تاریخ تحولات در سیاست گذاری علم، فناوری، و نوآوری در ایران نشان می دهد که تاکنون سیاست های گوناگونی در این زمینه در کشور گذارده شده است. در دهه های گذشته نیز تغییرات بسیاری در این سیاست های پدید آمده که تغییر در ساختارها، روش ها، و چگونگی مدیریت ها را نیز در پی داشته است. نقش سیاست ها در رسیدن به هدف های این حوزه بسیار کلیدی است. سیاست ها در سیستم های اجتماعی نقشی بسیار کلیدی دارند؛ زیرا رفتار، نقش، و پیوند عامل ها و بازیگران گوناگون را روشن می کنند. بررسی و تحلیل سیاست های کنونی برای طراحی سیاست های کارا تر ناگزیر است. با پیچیدگی های فضای سیاست گذاری، این تحلیل یک چالش بزرگ برای تحلیل گران سیاست به شمار می رود. سیاست های بسیار، لایه های سیاست گذاری متعدد، و تاثیر پذیری حوزه های گوناگون از یکدیگر بر پیچیدگی فضای سیاست گذاری و همچنین تحلیل سیاست ها می افزایند. در چنین فضایی کاربرد یک روش یا چارچوب سیستماتیک برای تحلیل سیاست ها نمایان تر می شود. چارچوبی که بتواند سوای موضوع سیاست، اجزای آن را روشن و پیوند اجزا را در یک نظم منطقی نشان دهد. برای تحلیل سیستماتیک سیاست ها، ابزار و چارچوب های اندکی هستند. یکی از این ابزارها، ابزار گرامر نهادی (Institutional Grammar Tool) است که استروم (برنده نوبل اقتصاد سال ۲۰۰۹) ارائه کرد. با این ابزار می توان سیاست ها را به اجزای گوناگون شکافت و پیوند میان آنها را بازیافت. از آنجایی که این ابزار برای بافت سیاست گذاری کشور انگلیسی زبان ساخته شده است، نمی توان آن را بدون سنجش در بافت ایران و برای زبان فارسی به کار برد. از این رو، این پژوهش با هدف سازوآرایی این ابزار و همچنین فرایند آن با بافت سیاست گذاری ایران انجام می شود.

ارائه یک چارچوب استاندارد برای ثبت و تحلیل آماری مدارک نا هم خوان در سامانه ثبت پایان نامه ها و رساله ها

امروزه سامانه ملی ثبت پایان نامه/رساله های (پارساها) دانش آموختگان کل کشور نقشی حیاتی در فراهم آوری و اشاعه پژوهش ها برعهده دارد. هرچه برونداد این سامانه (مدارک علمی اشاعه داده شده) از کیفیت مطلوب تری برخوردار باشد، رضایت کاربران این سامانه افزوده شده و سطح استفاده از آن گسترش می یابد. از سوی دیگر دسترسی سایر پژوهشگران به پژوهش ها راحت تر شده و موجب افزایش میزان کاربردپذیری پژوهش های تحصیلات تکمیلی در کشور خواهد شد. در فرایند ثبت پارساها فرایند کنترل کیفیت فراداده هایکی از مهم ترین بخش هاست که بررسی قلم های اطلاعاتی مدارک (مانند نام پژوهشگر، استادان راهنما و مشاور، چکیده، فهرست و...) می پردازد و برپایه طرح کیفیت این سامانه موارد نا همخوان را شناسایی

و به پژوهشگر (دانشجویان تحصیلات تکمیلی) اعلام می‌کند. در وضعیت موجود، مدارک ناهمخوان در حین فرایند کنترل کیفیت شناسایی شده و پس از درج در سامانه (بصورت متن) مدرک مربوطه به صورت سیستمی به پژوهشگر برگردانده می‌شود. استاندارد نبودن ناهمخوان‌های شناسایی شده و نبود دسته‌بندی مناسب برای مدارک ناهمخوان، به اطلاع‌رسانی سلیقه‌ای به پژوهشگران منجر شده، تحلیل‌های آماری از مشکلات کیفی داده‌ها را بادشواری روبرو ساخته و همچنین تحلیل ریشه‌ای خطاهای مشاهده شده را ناممکن می‌سازد. همچنین امکان ارائه گزارشات علمی و دقیق به دانشگاه‌های مختلف در رابطه با مشکلات کیفی مدارک ثبت شده توسط دانشجویان هر دانشگاه و ارائه اقدامات اصلاحی به انجام تحلیل درست بر روی ناهمخوان‌ها وابسته است. به عبارتی وضعیت موجود کنترل داده‌ها در سامانه ثبت پارساهای درون کشور به گونه‌ای است که رویه یکسانی در ارائه علت‌های ناهمخوانی مدارک و بازگشت آنها به دانشجویان وجود ندارد و این موضوع علاوه بر اینکه امکان گزارش‌گیری درست را فراهم نمی‌کند ریشه‌یابی‌ها و شناسایی مشکلات اصلی در مدارک بازگردانده شده را نیز با دشواری روبرو می‌کند. از این‌رو در این پژوهش بنا داریم ساختار ناهمخوان‌های مشاهده شده در سامانه ثبت را پس از استاندارد کردن، در قالب ساختاری درختی در سامانه ثبت قرار دهیم. همچنین روتین‌سازی اجرای فرایند کنترل کیفیت در سامانه ثبت در ساختار استاندارد شده جدید در اداره ثبت و فراهم‌آوری اطلاعات نیز در قالب این فرایند صورت خواهد پذیرفت. همچنین فراهم کردن چارچوب تحلیل آماری ناهمخوان‌ها و ارائه گزارش آماری از وضعیت ناهمخوان‌ها در یک دوره دوماهه از داده‌های جمع‌آوری شده در قالب این طرح انجام خواهد شد.

بررسی وضعیت کاربرد دو فیلد موضوع و رشته تحصیلی در پایان‌نامه‌ها و رساله‌های پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج)

در این پژوهش تاریخچه و روند شکل‌گیری استفاده از فیلد موضوع در پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج) مورد مطالعه قرار می‌گیرد و ابعاد و جوانب، دلایل، برنامه‌ها و گزارش‌هایی که در این ارتباط مطرح شده تحلیل و ارزیابی خواهد شد. همچنین دلایل اصلی و توجیهی برای بهره‌گیری از فیلد موضوع و نیز رشته تحصیلی با توجه به کاربرد و عملکرد آن در حوزه فعالیت ساماندهی اطلاعات پایان‌نامه و رساله در این پایگاه بررسی شده و وجود یا عدم وجود آنها به شیوه تحلیلی مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.

روش مطالعه، مروری و نیز مطالعه تاریخی خواهد بود. همچنین در بخشی از پژوهش از روش مطالعه تطبیقی در کاربرد فیلدهای مورد نظر بهره گرفته خواهد شد.

طراحی و پیاده‌سازی افزونه پیش‌بینی جایگاه دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، و مؤسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی، و فناوری در نظام‌های فراگیر و موضوعی رتبه‌بندی جهانی و پیشنهاد راهکار برای سامانه جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان (نما)

امروزه دانشگاه‌ها با توجه به جایگاه محوری شان در رفع نیازمندی‌های ملی و فراملی، نقش حیاتی در توسعه کشورها دارند. در دهه‌های اخیر رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی رشد قابل توجهی داشته است و دولت‌ها، دانشگاه‌ها، دانشجویان و حتی سازمان‌هایی که با نهادهای دانشگاهی ارتباط ندارند جهت تبلیغات، به مسئله رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی پرداخته‌اند. بنابراین ارزیابی کیفیت عملکرد دانشگاه‌ها و موسسه‌ها براساس معیارهای مشخص، به

یکی از دغدغه‌های جدی تبدیل شده است. به همین منظور نظام‌های رتبه‌بندی مختلف با شاخص‌های متفاوت در سراسر جهان ارائه شده است که به شکل ملی و بین‌المللی دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی را رتبه‌بندی می‌نماید. سامانه جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان (نما) که توسط پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران پیاده‌سازی شده است گزارشی از دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی داخل کشور را بر اساس شاخص‌های کلیدی جهانی ارائه می‌کند. گزارش‌های ارائه شده توسط نما تنها جنبه توصیفی دارند و تحلیلی بر روی داده‌های رتبه‌بندی دانشگاه‌ها ارائه نمی‌دهند. از طرفی پیش‌بینی کردن آینده بر اساس داده‌های گذشته و حال، فرآیندی بسیاری مهم در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری است. مراکزی که بتوانند بهترین راه و عملی‌ترین شیوه، جهت رسیدن به اهداف را با حداقل خطا پیش‌بینی نمایند، می‌توانند در آینده موفق‌تر باشند. لذا پیش‌بینی جایگاه دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی ضروری به نظر می‌رسد زیرا می‌تواند بر عواملی مانند رقابت برای جذب دانشجویان برتر، تجاری‌سازی، تأمین و جذب بودجه‌های پژوهشی و عواملی از این دست تأثیرگذار باشد. مؤسسه‌های آموزش عالی برای آنکه بتوانند برنامه‌های درستی در آینده داشته باشند که جایگاه خود در نظام‌های رتبه‌بندی را بهبود بخشند به ایزاری نیاز دارند که بتواند جایگاه آنها را در این نظام‌ها پیش‌بینی کند. هدف از این پژوهش، طراحی و پیاده‌سازی افزونه‌ای برای سامانه نما جهت پیش‌بینی جایگاه دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی داخل کشور در آینده است. این افزونه براساس نتایج شاخص‌های رتبه‌بندی گذشته، جایگاه دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی داخل کشور را پیش‌بینی می‌نماید. نتایج این پیش‌بینی‌ها، وضعیت دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی را در آینده گزارش می‌دهد و تصمیم‌گیران و سیاستگذاران را در جهت ارائه استراتژی‌های بهینه هدایت می‌کند. قابل ذکر است که تمرکز این پژوهش بر روی به کارگیری روش‌های هوشمند یادگیری ماشین از قبیل شبکه عصبی مصنوعی (ANN)^۱، ماشین بردار پشتیبان^۲ (SVM) و غیره بر روی داده‌های سامانه نما است. نتایج این پیاده‌سازی می‌تواند تحلیلی مناسب بر داده‌های سامانه نما برای تصمیم‌گیری‌های آینده ارائه دهد.

توسعه رویکرد خوشه‌بندی برای پیشنهاد اسناد علمی فارسی بر مبنای داده‌های فارسی پایگاه گنج

سیستم‌های پیشنهاددهنده سیستم‌هایی هستند که با ارائه پیشنهاد‌های متناسب با نیاز کاربر به او در تصمیم‌گیری کمک می‌کنند. نیازهای کاربر با کمک روش‌های مختلفی نظیر بهره‌گیری از عبارت پرس‌وجوی کاربر، تحلیل سند منتخب کاربر و با تحلیل رفتار کاربر و یا کاربران مشابه استخراج می‌شود. انواع مختلفی از سیستم‌های پیشنهاددهنده وجود دارند اما چهار دسته مهم بر مبنای منبع دانش بکاررفته برای ساخت این سیستم‌ها عبارتند از سیستم‌های پیشنهاددهنده همکارانه، سیستم‌های پیشنهاددهنده مبتنی بر محتوی، سیستم‌های پیشنهاددهنده مبتنی بر دانش و سیستم‌های پیشنهاددهنده جمعیت‌شناختی. از هریک این انواع، بنا به مقتضیات، در کاربردهای مختلفی استفاده شده‌اند و در اغلب پایگاه‌های اطلاعاتی مبتنی بر متن، از سیستم‌های پیشنهاددهنده مبتنی بر دانش یا مبتنی بر محتوی استفاده می‌شود. برای توسعه این نوع از سیستم‌های پیشنهاددهنده رویکردهای مختلفی بکار رفته و در سال‌های اخیر به دلیل ارتقاء سیستم‌های محاسباتی و همچنین به دلیل افزایش حجم داده‌ها، مطالعات بیشتر به رویکردهای نوینی نظیر یادگیری ماشین و تشخیص الگو متمایل بوده‌اند. خوشه‌بندی یکی از رویکردهای بسیار پرکاربرد در

¹ Artificial Neural Networks

² Support Vector Machine

یادگیری ماشین و تشخیص الگو است که در آن اسناد مشابه براساس ویژگی‌های مناسب و شباهت بین اسناد خوشه‌بندی می‌شوند. لذا استخراج و انتخاب این ویژگی‌ها برای اسناد و یافتن معیار شباهت مناسب از جمله چالش‌های اصلی محسوب می‌شوند. همچنین، اغلب سیستم‌های پیشنهاددهنده متن برای زبان انگلیسی توسعه پیدا کرده‌اند و به راحتی برای سایر زبان‌ها، مانند زبان فارسی، قابل بکارگیری نیستند.

بنابراین هدف اصلی در این طرح، توسعه و بکارگیری رویکرد خوشه‌بندی برای پیشنهاد اسناد علمی فارسی به کاربر براساس سند انتخابی وی است. برای ارزیابی رویکرد توسعه داده شده از داده‌های پایان‌نامه‌ها و رساله‌های فارسی پایگاه گنج در حوزه تخصصی فنی و مهندسی استفاده شده و برای اعتبارسنجی آن معیارهای مطرح در این رابطه بکار گرفته می‌شوند.

ساخت پیکره متنی از مقاله‌های پژوهش‌نامه پردازش و مدیریت اطلاعات

در این طرح پژوهشی، پیکره‌ای متنی ساخته خواهد شد که داده‌های آن، متون مقاله‌های پژوهش‌نامه پردازش و مدیریت اطلاعات خواهد بود. تهیه یک پیکره زبانی مبتنی بر داده‌های علمی ایرانداک (مقاله‌های پژوهش‌نامه پردازش و مدیریت اطلاعات) از دو نظر حائز اهمیت است: ۱- ایرانداک را در شمار پژوهشگاه‌ها و دانشگاه‌هایی قرار می‌دهد که پیکره زبانی مفید (مبتنی بر داده‌های علمی معتبر) تهیه کرده‌اند؛ ۲- می‌توان بسیاری از پژوهش‌های حوزه پردازش متن (مانند انواع طبقه‌بندی داده‌ها، استخراج اطلاعات گوناگون از متن و...) را با استفاده از این پیکره انجام داد. برای ساخت این پیکره، متن مقاله‌های نشریه دریافت می‌شود، پیش‌پردازش متون انجام می‌گردد و برچسب‌گذاری ماشینی متون (برچسب‌گذاری اجزای واژگانی کلام/ POS tagging) نیز انجام می‌شود، و برچسب‌ها به صورت دستی کنترل می‌شوند و در نهایت پیکره‌ای حاوی متون پیش‌پردازش شده و برچسب‌گذاری شده با رعایت استانداردهای پژوهشگاه در اختیار کاربران قرار خواهد گرفت. همچنین برای اینکه بتوان در ایرانداک شرایطی را فراهم کرد که پیکره‌های دیگری که در آینده در ایرانداک ساخته خواهد شد، در کنار پیکره‌ای که در این طرح پژوهشی ساخته خواهد شد، قرار گیرند، در این طرح پژوهشی سامانه‌ای نیز طراحی خواهد شد که یک پیکره (حاوی مقاله‌های پژوهش‌نامه پردازش و مدیریت اطلاعات) در این سامانه قرار خواهد گرفت. در آینده می‌توان پیکره‌های دیگری را نیز در این سامانه قرار داد.

تدوین برنامه درسی و محتوای آموزشی اخلاق پژوهش

پژوهش‌های علمی در کنار برخورداری از اعتبار روش‌شناختی بایستی تأمین‌کننده ارزش‌های اخلاقی نیز باشد. مهم‌ترین دستاورد تأمین اعتبار روش‌شناختی در یک پژوهش علمی، تضمین صحت یافته‌ها و نتایج آن است. هم‌چنین مهم‌ترین دستاورد تأمین ارزش‌های اخلاقی در یک پژوهش علمی، می‌تواند به اعتماد عمومی جامعه بیانجامد.

بر این اساس به نظر می‌رسد، نظام آموزش عالی نیازمند برنامه‌ریزی مناسبی برای آموزش و ترویج اخلاق پژوهش در تحقیقات علمی و فناوریانه است. این ضرورت، نشان می‌دهد صرف تمرکز محققان بر اعتبار روش‌شناختی پژوهش‌های ایشان برای توسعه دستاوردهای علمی و فناوری اگرچه شرط لازم است، اما شرط کافی برای توسعه پایدار نظام علم و فناوری نیست. از این رو، در این طرح پژوهشی تلاش می‌گردد با تدوین برنامه‌ای درسی برای دوره آموزشی اخلاق پژوهش و هم‌چنین تدوین محتوایی آموزشی در چارچوب برنامه درسی مذکور، اهمیت و جایگاه اخلاق پژوهش در توسعه نظام علمی و دانشگاهی تشریح و تبیین

شود. در این طرح پژوهشی ابتدا به تدوین برنامه درسی اخلاق پژوهش و سپس به گردآوری سرفصل‌های محتوای آموزشی برای دوره‌های تحصیلات تکمیلی آموزش عالی (به‌طور خاص کارشناسی ارشد) پرداخته می‌شود. از این رو، ابتدا با استفاده از روش دلفی، برنامه‌ای درسی برای آموزش اخلاق پژوهش تهیه و تنظیم می‌گردد. هدف از تدوین این برنامه درسی، تمرکز بر آموزش زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی در اخلاق پژوهش، موضوعات، مزیت‌ها، مفاهیم، و نظریه‌های و مهارت‌های استدلالی مرتبط با اخلاق پژوهش است. در ادامه، مبتنی بر برنامه درسی پیشنهادی و هم‌چنین مطالعات کتابخانه‌ای، به تدوین محتوایی آموزشی در حوزه اخلاق پژوهش پرداخته می‌شود.

تدوین سند برنامه راهبردی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) ۱۴۰۴-۱۴۰۰

امروزه، سازمان‌ها، راهبردهایشان، ساختارشان و مدیریت آنها بیش از هر زمان دیگر پیچیده شده‌اند. دلایل این امر رami توان در تأثیر شدید تغییرات محیطی، افزایش فزاینده تلاطم و آشفتگی، گرایش به تغییر در محیط کسب و کار، تمایل برای رشد و تا حدی توسعه و ارتقاء به سطح سازمان بین‌المللی دانست. با توجه به مسائل اخیر در زمینه بهینه‌سازی سازمان‌های دولتی از سویی و نیاز به تقویت بدنه پژوهشی و نیز اجرایی پژوهشگاه از سوی دیگر، نیاز به اتخاذ تصمیمات لازم در خصوص برنامه‌های راهبردی پژوهشگاه قابل لمس است. برنامه‌ریزی عملکردی واحدهای مختلف پژوهشگاه و الزامات توسعه عملکردی آنها در راستای برنامه‌ریزی راهبردی پژوهشگاه در دوره‌های قبل انجام پذیرفته است. با توجه به این رویکردها در پیشنهاد جاری نیز سعی شده است با بررسی برنامه‌ریزی راهبردی پژوهشگاه و نیازمندی‌های واحدهای مختلف، چشم‌انداز سازمانی مناسب سازمانی در راستای ماموریت ایرانداک تفسیر شود. با توجه به گسترش فعالیت‌های پژوهشگاه در سال‌های آتی این برنامه‌ریزی از اهم فعالیت‌های پژوهشگاه خواهد بود.

پیشنهاد حاضر، بر بررسی و بازنگری در برنامه‌ریزی راهبردی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) می‌پردازد. در این طرح افزون بر نگاهی بر برنامه‌ی راهبردی پژوهشگاه در دوره جاری، اسناد بالادستی (به‌روز) کشور مورد مطالعه قرار گرفته و الزامات توسعه برای پژوهشگاه استخراج و ارائه خواهد شد. در ادامه در این طرح، جهت‌دهی برنامه راهبردی پژوهشگاه به سمت الزامات لازم از نهادهای بالادستی و گزارش گیرنده (راهبردهای آگاهانه) و با در نظر گرفتن نیازمندی‌های کسب و کاری (راهبردهای پدیداری) در چارچوب ماموریت پژوهشگاه (مستخرج از کاربرگ‌های ارسالی از واحدهای مختلف) صورت می‌پذیرد. در واقع در این مطالعه راهبردهای برآمده از اسناد بالادستی با برنامه‌های واحدهای مختلف پژوهشگاه و راهبردهای برآمده از کسب و کار ماموریتی ایرانداک با یکدیگر مورد مقایسه قرار گرفته و اهداف و راهبردهای پژوهشگاه در دوره زمانی ۵ ساله استخراج و سند مدیریت راهبردی پژوهشگاه توسعه می‌یابد. از نوآوری‌های مورد انتظار این طرح ایجاد تناسب لازم در ایجاد برنامه‌ای است که نقطه مشترک این دو نوع از راهبرد در ایرانداک باشد. طراحی برنامه‌ی راهبردی پژوهشگاه (طرح جاری) با نگاه ذکر شده و متفاوت از ادوار گذشته از نقاط قوت این طرح و ویژه بودن آن نسبت به فعالیت‌های مشابه قبلی به شمار می‌آید.

تقاضامحور و طراحی سامانه هوشمند کشف تقلب با استفاده از الگوریتم‌های یادگیری ماشین

امروزه کاربرد گسترده بانکداری الکترونیکی به تولید انبوهی از اطلاعات و تراکنش‌ها انجامیده است. با افزایش خدمات مالی بانک‌ها، جرایم مالی نیز هم‌راستا در حال رشد است؛ به گونه‌ای که بانک‌ها به طور میانگین سالانه ۵٪ از درآمد خود را به دلیل

تقلب‌های مالی از دست می‌دهند که این کاهش منابع، کاهش اعتماد مشتریان را نیز در پی خواهد داشت. یکی از چالش‌های ریشه‌ای سامانه‌های شناسایی تقلب، کاربرد روش‌های نوآورانه در فرایند تقلب است. به گفته دیگر، فرایند انجام تقلب پویا و در حال تغییر است، بنابراین برای اینکه سامانه‌ای بتواند تقلب‌های تازه را نیز شناسایی کند، باید مدل رفتار هنجار هر مشتری با اقلام داده‌ای جغرافیایی، زمانی، اندازه تراکنش مالی، و ... به‌دست آید تا هر گونه کج‌روی از این رفتار به‌عنوان مشکوک ثبت گردد. همچنین پیشنهاد شده است که روش‌های لبه فناوری در زمینه شناسایی تقلب مانند الگوریتم‌های یادگیری ماشین به‌کار روند. این پروژه با بررسی روش‌های هوش مصنوعی کار شده در سامانه‌های شناسایی تقلب، مدلی را برای سامانه‌های ملی پرداخت طراحی کرده است.

تقاضامحور و طراحی چارچوب سیستم مدیریت خدمات امنیت اطلاعات شرکت امن پردازان کویر

مدیریت خدمات فناوری اطلاعات «ITSM»، به واسطه سیاست‌های سازمان یافته و ساختار یافته در فرایندها و مراحل پشتیبانی، به کلیه فعالیت‌هایی اشاره دارد که توسط یک سازمان برای برنامه‌ریزی، طراحی، تحویل، اداره و کنترل خدمات فناوری اطلاعات ارائه شده به مشتریان انجام می‌دهد (Galup, Dattero, Quan, and Conger 2009). یکی از حوزه‌های اصلی خدمات فناوری اطلاعات، خدمات امنیت اطلاعات است که بر روی حفاظت اطلاعات مشتریان از افشاری غیرمجاز تمرکز دارند. در این حوزه ایجاد و توسعه سیستم مدیریت خدمات امنیت اطلاعات که بتواند بر اساس فعالیت‌هایی مشخص، امکان مدیریت چرخه عمر خدمات امنیت اطلاعات ارائه شده به مشتریان را به ارائه‌کنندگان این خدمات بدهد، از اهمیت فراوانی برخوردار است. بر اساس بررسی اولیه انجام شده و عدم یافت پژوهش مشخص در این موضوع و با استناد به تقاضای انجام این پژوهش از طرف شرکت امن پردازان کویر (یکی از ارائه‌کنندگان معتبر خدمات امنیت اطلاعات در کشور) هدف اصلی این پژوهش، طراحی چارچوب سیستم مدیریت خدمات امنیت اطلاعات شرکت امن پردازان کویر تعیین شده است. بدین منظور اجرای این پژوهش در دو گام اصلی شامل شناخت و نیازسنجی (شامل مطالعات کتابخانه‌ای، بررسی بهین تجربه‌ها و شناخت خدمات موجود) و طراحی چارچوب سیستم (شامل خدمات، گروه‌های ذینفع، فرآیندها و روابط بین آنها) پیش‌بینی شده است. هدف اصلی این پژوهش طراحی مفهومی چارچوبی به منظور توسعه سیستم مدیریت خدمات امنیت اطلاعات در شرکت امن پردازان کویر می‌باشد. انتظار می‌رود با انجام این پژوهش علاوه بر طراحی پایه این چارچوب توسعه، تحلیل شکافی بین وضعیت کنونی و ایده آل چارچوب ارائه خدمات امنیت اطلاعات در شرکت انجام شده و مبتنی بر آن سناریوهای توسعه‌ای در حوزه مدیریت خدمات امنیت اطلاعات به منظور کاهش این شکاف‌ها نیز ارائه شود.

تقاضامحور و طراحی مفهومی و مصور سازی چارچوب مقایسه روش‌های ارزیابی ریسک امنیت اطلاعات

امنیت اطلاعات به‌عنوان یکی از موضوع‌های چالش‌برانگیز در حوزه فناوری اطلاعات مطرح است که در سال‌های اخیر مورد توجه بسیاری از نهادها و مؤسسه‌ها قرار گرفته است. مدیریت ریسک اصلی‌ترین و کلیدی‌ترین مفهوم در استقرار و ارتقای سیستم‌های مدیریت امنیت اطلاعات محسوب می‌شود. یکی از اصلی‌ترین گام‌های مدیریت ریسک امنیت اطلاعات، ارزیابی ریسک امنیت اطلاعات (ISRA) است. ارزیابی ریسک امنیت اطلاعات به طور کلی یک روش نظام‌مند به منظور دستیابی به

یک دید جامع در خصوص شناسایی (یافتن، تشخیص و تشریح)، تحلیل (درک ماهیت و تعیین سطح) و ارزش‌یابی (مقایسه سطح با معیارها) ریسک‌های امنیت اطلاعات را فراهم می‌آورد. با این هدف و براساس بررسی‌های اولیه انجام شده، در مجموع بیش از ۲۵ روش در قالب دستورالعمل‌ها/راهنماها، استانداردها و چارچوب‌های ملی و بین‌المللی از خاستگاه‌های مختلف کاربردی و پژوهشی و به منظور ارزیابی ریسک امنیت اطلاعات طراحی و به کار گرفته شده است. این پژوهش بر آن است تا ضمن شفاف‌سازی مفهوم ارزیابی ریسک امنیت اطلاعات و جایگاه آن، از طریق طراحی چارچوبی مفهومی به منظور مقایسه روش‌های ارزیابی ریسک امنیت، نتایج آن را به شکل مصور ارائه کند.

هدف اصلی این پژوهش طراحی چارچوب مفهومی مقایسه روش‌های ارزیابی ریسک امنیت اطلاعات و مصورسازی روش‌های موجود در قالب این چارچوب است. مبتنی بر این هدف اصلی، ۱- شناسایی روش‌های مهم موجود ارزیابی ریسک امنیت اطلاعات و تحلیل مزایا و معایب آن‌ها، ۲- شناسایی شاخص‌های اصلی مقایسه این روش‌ها و طراحی چارچوب مفهومی مقایسه مبتنی بر آن، و ۳- مصورسازی این روش‌ها در قالب چارچوب مفهومی مقایسه ارائه شده از اهداف مرحله‌ای در این پژوهش خواهد بود.

تقاضامحور ∞ تهیه، تدوین و استقرار کامل نظام رصد اجتماعی

یکی از خلاءهایی که در حوزه فعالیت‌های اجتماعی وجود دارد، عدم وجود اطلاعات و آمار بروز و قابل اتکا در همه حوزه‌های موضوعات اجتماعی در کشور است و این خلاء موجب شده است، برنامه‌ریزی‌ها در حوزه‌های اجتماعی در یک فضای مبهم انجام شود. طرح پژوهشی حاضر، ضمن انجام مطالعات گسترده در مورد روش‌های علمی و بهینه جمع‌آوری، تمیزسازی و تحلیل داده در حوزه آسیب‌های اجتماعی، با طراحی و استقرار سامانه‌های نرم‌افزاری برخط قابلیت استفاده از داده‌های تجمیع شده برای اتخاذ تصمیم‌های دقیق‌تر و بروزتر را به مدیران، پژوهشگران و دانشجویان فعال در این حوزه می‌دهد. استقرار نظام رصد اجتماعی در مرکز ملی رصد وزارت کشور، علاوه بر برخورداری از چنین قابلیت، امکان مشاهده روند تغییرات پدیده‌های اجتماعی را نیز فراهم می‌کند و این موجب مدیریت هوشمند و بهینه منابع و کاهش هزینه و اثرات تصمیم‌گیری‌ها می‌شود. گردآوری و ارائه اطلاعات در قالب سیستم پشتیبان تصمیم و قابلیت گرفتن گزارش‌های مختلف در کنار قوه تحلیل کارشناسان این حوزه، می‌تواند مدیران و سیاست‌گذاران اجتماعی کشور را به سلاحي که قابلیت پیش‌بینی پدیده‌های اجتماعی و اندازه‌گیری اثرات تصمیم‌گیری‌ها را دارد، مجهز کند. سامانه رصد آسیب‌ها و پدیده‌های اجتماعی و مطالعات محتوایی و پژوهش‌های علمی جانی آن، قدرت مدیران حوزه اجتماعی کشور در رابطه با مسائل روز حول موضوعاتی از جمله طلاق، فساد اخلاقی، اعتیاد، حاشیه‌نشینی، فقر، نقاط بحرانی شهری، بیکاری، مهاجرت، کودکان کار، رشوه‌خواری، سرقت و ... را دوچندان می‌کند. همچنین به واسطه امکان دسترسی به داده‌های بروز و جامع، مشاهده تحلیل‌های کارآمد پژوهشگران و دسترسی به انواع گزارش‌های تحلیلی تولید شده توسط سامانه شاهد تصمیم‌گیری‌هایی با دقت بالاتر و هزینه پایین‌تر خواهیم بود.

تقاضامحور ∞ تدوین برنامه بازاریابی پایگاه اصالت‌سنجی کالا (پاس) بر پایه نیازمندی‌های کسب و کار

امروزه، شروع فعالیت‌های تولیدی و سرمایه‌گذاری همیشه با مطالعه و برنامه‌ریزی علمی همراه است. افزون بر این، بقای پروژه‌ها و سازمان‌های اقتصادی در بازارها، منوط به برنامه‌ریزی دقیق برای تعیین بازار هدف، اطلاع‌رسانی به مشتریان، ایجاد شبکه مناسب توزیع و در یک کلام مدیریت کاربردی بازار است.

تمامی فعالیت‌های گروهی و انفرادی برای بازاریابی یک کالا و خدمت باید حساب شده و در قالب‌های مشخصی تدوین شوند و فعالیت‌های بدون مطالعه و برنامه‌ریزی باید حذف گردند. برای این منظور، در بازاریابی هر کالا و خدمت باید برنامه مربوط به آن کالا و خدمت را به دقت و مطالعه فراوان تهیه کرد و در اختیار مدیران قرار داد تا تصمیم‌گیری‌های لازم را براساس آن انجام دهند.

برنامه بازاریابی یکی از بخش‌های مهم طرح کسب‌وکار به شمار می‌آید. برنامه بازاریابی اهداف بازاریابی را تعیین می‌کند و استراتژی‌های دستیابی به آن‌ها را پیشنهاد می‌دهد.

برخورداری از یک برنامه بازاریابی، کلید موفقیت در هر کسب‌وکاری است. یک برنامه بازاریابی چنانچه درست پیاده شود باید شامل درکی صحیحی از وضعیت موجود پروژه و شرکت، تحقیق بازار، موقعیت کنونی، مشتریان یا گروهی از مشتریان هدف، رقابتی کاری و تجاری، محصول (کالا یا خدماتی که ارائه می‌دهد)، قیمت فروش، اقدامات پیشبردی و تبلیغات باشد.

برنامه بازاریابی، یک ورودی کلیدی به برنامه کسب‌وکار است. این برنامه باید خوش‌آتیه‌ترین فرصت‌های کسب‌وکار را برای پروژه و شرکت شناسایی، و طرح کلی چگونگی نفوذ، دستیابی، و حفظ موقعیت‌ها در بازارهای شناخته شده را ترسیم کند. این برنامه یک ابزار ارتباطی است که همه عناصر آمیزه بازاریابی را در یک برنامه اجرایی هماهنگ، با هم ترکیب می‌کند. این برنامه به دقت بیان می‌کند که چه کسی، چه کاری را در چه زمانی، کجا و چگونه انجام دهد تا به هدف‌های خود برسد.

برنامه بازاریابی به عنوان ساختاری منظم توصیف می‌شود که فرایند تعیین بازار هدف برای محصولات و خدمات شما را راهنمایی می‌کند، همچنین توصیف‌کننده نیازها و خواسته‌های بازار هدف می‌باشد و این نیازها و خواسته‌ها را به روشی بهتر از رقبا برآورده می‌سازد (هیینگ و کوپر، ۱۳۹۶).

این طرح، مبتنی بر پنج بخش شامل مراحل طرح، ساختار اجرای پروژه، تیم تخصصی پروژه، مراحل انجام کار و مدت و هزینه است.

تقاضامحور ایجاد قابلیت مدل‌سازی یکپارچه در نرم‌افزار ANSYSIM

۱-۳-۵. رساله‌های دانشجویان دکتری

ایرانداک از سال ۱۳۹۰ در راستای مأموریت‌های خود دانشجوی دکتری می‌پذیرد. این دانشجویان در سه رشته مدیریت فناوری اطلاعات، مهندسی فناوری اطلاعات، و علم اطلاعات و دانش‌شناسی در ایرانداک دوره دکتری خود را می‌گذرانند. در سال ۱۳۹۸ سه رساله با موفقیت دفاع شد. آماری از رساله‌ها در نمودار ۱-۸ آمده است.

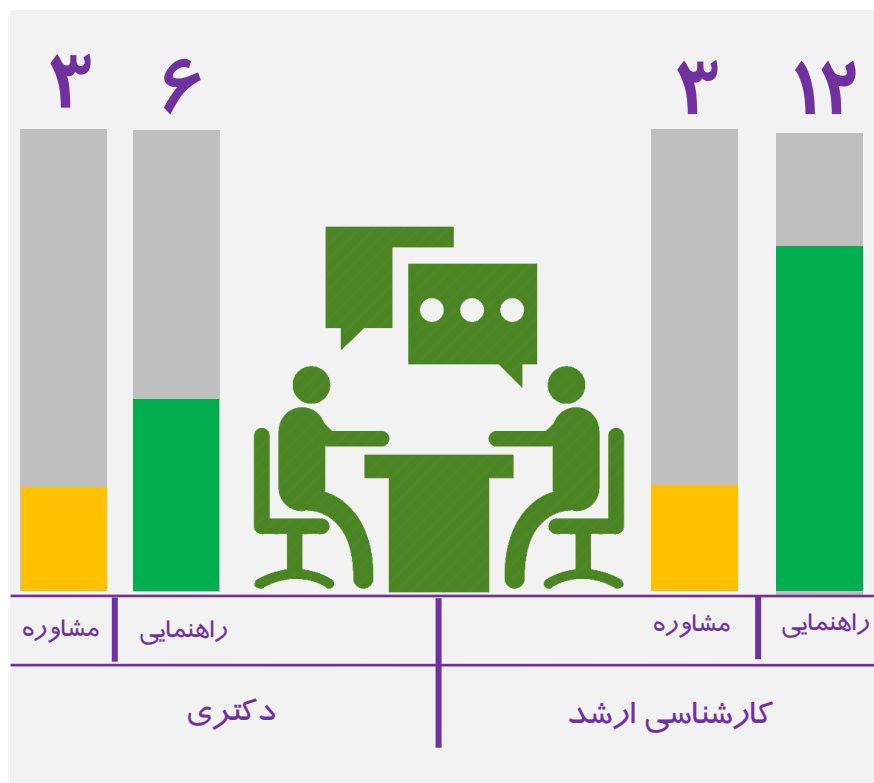
		ساخت مدل کسب و کار برای فراهم‌آوری منابع اطلاعاتی دیجیتال: مورد مطالعه پایگاه پان‌نامه‌ها و رساله‌های الکترونیکی
		طراحی مدل مفهومی بازیابی اطلاعات کاربرد مداری مبتنی بر هستی‌شناسی (مورد مطالعه پایگاه پان‌نامه‌های پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران)
		طراحی سامانه تصمیم‌یار هوشمند با رویکرد فرایادگیری: مورد مطالعه عملکرد مؤسسه‌های پژوهشی ایران
		کاربرد هستان‌شناسی در بازیابی اطلاعات از منابع دیجیتال
		ارائه الگوی تحلیل خودکار اطلاعات در نظام بازیابی اطلاعات پان‌نامه‌های پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات بر اساس مصورسازی حوزه‌های دانش
		ارائه مدل هم‌راستایی راهبردهای دانش و راهبرد کسب و کار: مطالعه موردی دانشگاه افسری امام علی
		ارائه مدل نظام ملی نشر علمی
		طراحی مدل مدیریت استراتژیک برند کتابخانه‌های دانشگاهی ایران
		توسعه رویکرد تضمین کیفیت بازیابی اطلاعات برای نمایه‌سازی داده‌های علمی چندرسانه‌ای فارسی
		ارائه مدل بازیابی و اشناعه‌گرایی اطلاعات، با رویکرد "سیستم‌های یافت-آگاه"؛ مورد مطالعه: پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج)
		طراحی چارچوب حاکمیت داده در مراکز تبادل داده و اطلاعات ملی (مورد مطالعه: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)
		بررسی و ساخت مدل عوامل حیاتی موفقیت کتابخانه‌های دیجیتال در ایران

نمودار ۸-۱: دستاوردهای پژوهشی ایرانداک: رساله‌های دکتری

۱-۳-۶. راهنمایی و مشاوره دانشجویان

از دیگر کارهای استادان ایرانداک، راهنمایی و مشاوره پایان نامه ها و رساله های دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری در زمینه مدیریت، فناوری اطلاعات، علم اطلاعات و دانش شناسی، و دیگر رشته های در پیوند است. این راهنمایی ها و مشاوره ها تنها ویژه دانشجویان دکتری ایرانداک نیست و برخی نیز به دانشجویان نهادهای دیگر داده شده اند. آماری از راهنمایی و مشاوره استادان ایرانداک در نمودار ۹-۱ آمده است.

نمودار ۹-۱. دستاوردهای پژوهشی ایرانداک: راهنمایی و مشاوره به دانشجویان

۳-۷. پژوهش‌نامه پردازش و مدیریت اطلاعات

از دستاوردهای دیگر ایرانداک مدیریت و بروزرسانی «پژوهش‌نامه پردازش و مدیریت اطلاعات» است که گزارش پژوهش‌های نوین را در زمینه‌هایی همانند مقاله‌های پژوهشی، مروری، و مطالعه موردی در زمینه نظریه پردازش، رهیافت‌های فلسفی، روش‌شناسی، روند پژوهی، آینده‌نگاری، معماری، مدل، الگوریتم، استاندارد، رهنمود، زبان، جنسیت، آموزش، و یادگیری؛ در قلمرو «اطلاعات و دانش علمی و فناوریانه» و حوزه‌های در پیوند منتشر می‌سازد. گروه هدف این نشریه استادان دانشگاه، دانشجویان، پژوهشگران، صنعت‌گران، و حرفه‌مندان در دامنه پوشش نشریه هستند. این نشریه در نمایه نامه‌های معتبر جهانی و ملی همانند «لیستا»، «اسکوپوس»، و «آی. اس. سی.» نمایه می‌شود.

هدف این نشریه گسترش پیوند علمی میان پژوهشگران و فناوران با تولیدکنندگان و نیازمندان علم و فناوری، انتشار تازه‌ترین یافته‌های علمی کشور، افزایش مشاهده‌پذیری آثار ایرانیان در جهان، آگاه‌سازی گروه هدف از گسترش‌های علم و فناوری، ثبت یافته‌های پژوهشی در کشور، شناخت و معرفی پژوهشگران و نوآوران کشور، بهبود دانش و پژوهش در کشور، و گسترش استانداردهای نشر ادواری‌ها در کشور است. در سال ۱۳۹۸ ایرانداک توانسته است شماره‌های سه و چهار از دوره ۳۴ و شماره‌های یک و دو از دوره ۳۵ پژوهش‌نامه پردازش و مدیریت اطلاعات را چاپ و منتشر کند. بر پایه

ارزیابی سال ۱۳۹۶ «سامانه رتبه‌بندی نشریات علمی» وزارت عتف، «پژوهش‌نامه پردازش و مدیریت اطلاعات» با دریافت امتیاز ۸۶ و جایگاه A در رده نخست نشریه‌های «کتابداری» در این سامانه جای گرفته است.

۴-۱. رویدادهای علمی

۱-۴-۱. سخنرانی‌های علمی

برگزاری سخنرانی‌ها یکی از کارهای کلیدی ایرانداک برای اشتراک‌گذاری دانش و تجربه‌های علمی است. همگان نیز می‌توانند از این سخنرانی‌ها بیشتر به گونه رایگان و آزاد بهره‌برند. در سال ۱۳۹۸، ایرانداک در برگزاری ۲۰ سخنرانی علمی نقش داشت که در این میان، هفت مورد را دانشجویان پژوهشگاه انجام دادند و یک سخنرانی نیز با همکاری دانشگاه مذاهب اسلامی و یک سخنرانی با همکاری شورای کتاب کودک برگزار شدند. در جدول ۱-۱ نام این سخنرانی‌ها آمده است.

جدول ۱-۱. سخنرانی‌های برگزارشده با همکاری پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

پیشگیری ادبیات کودک و تجربه‌های خواندن در عصر دیجیتال (با همکاری مؤسسه شورای کتاب کودک)	
نقش پیکره‌های زبانی در تحلیل گفتمان: تحلیل گفتمان پیکره‌یار	
فرهنگ‌نویسی و اصطلاح‌نامه نگاری در زبان فارسی	
سلسه نشست‌های اخلاق در علم و فناوری (۶): مباحثی فلسفی درباره اخلاق شبکه‌های اجتماعی	
سلسه نشست‌های اخلاق در علم و فناوری (۷): ابعاد اخلاقی بحران تکرارپذیری در یافته‌های علمی	
سلسه نشست‌های زبان‌شناسی و مطالعات میان رشته‌ای (۳): زبان‌شناسی و کاربرد آن در حوزه بالینی: گفتار درمانی	
مدل‌های بلوغ داده	
رابط کاربر	
ترجمه ماشینی مبتنی بر پیکره	
سلسه نشست‌های اخلاق در علم و فناوری (۸): بیواکتولوژی و تغییر فهم اخلاقی از ساختار خانواده	
استفاده از الگوهای طراحی: در طراحی و ساخت نرم‌افزارهای شی‌گرا	
سلسه نشست‌های زبان‌شناسی و مطالعات میان رشته‌ای (۵): علوم انسانی در رایاسپهر	
تحلیل اطلاعات پژوهش‌ها در ابزار سایول	

سلسله نشست‌های زبان‌شناسی و مطالعات میان رشته‌ای (۶): پیکره و برچسب‌گذاری آن با کمک رایانه: ویژگی‌ها، کاستی‌ها و چالش‌ها	
سلسله نشست‌های اخلاق در علم و فناوری (۹): زیست‌بوم اخلاق داوری در مجله‌های علمی	
نمایه‌سازی خودکار داده‌های چندرسانه‌ای	
مدیریت داده در انواع سازمان	
پیش‌نشست لزوم تدوین برنامه درسی برای اخلاق پژوهش در راستای اثربخشی پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها (با همکاری دانشگاه مذاهب اسلامی)	
سلسله نشست‌های اخلاق در علم و فناوری (۱۰): اخلاق سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری	
دسترسی آزاد و نشر علمی	

۲-۴-۱. همایش ملی «مدیران فناوری اطلاعات»

هفتمین همایش ملی مدیران فناوری اطلاعات در ۲۹ دی ماه ۱۳۹۸ به پشوانه تجربه ۵۰ سال فعالیت پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرنداک) با رویکرد میان‌رشته‌ای و با شعار «ارزش آفرینی کسب و کارهای تعاملی و پلتفرم‌ها» به‌منظور آشنایی و تبادل دیدگاه‌ها، دستاوردها و تجربه‌های فرهنگی، مدیریتی و فناوریانه حاصل از به‌کارگیری فناوری اطلاعات در سالن وزارت کشور و با حضور بیش از ۶۰۰ تن برگزار شد.

با توجه به توسعه و گسترش علم و دانش در حوزه مدیریت فناوری اطلاعات و با تأکید بر ارتقاء تخصص و مهارت مدیران این حوزه، در این همایش ضمن معرفی دستاوردهای برگزیده در حوزه‌های گوناگون علوم و فناوری اطلاعات؛ تلاش شد تا پیوند کاری میان پژوهشگران و فعالان صنعت جهت بهبود نگرش نسبت به کسب و کار داده‌محور در حوزه‌های مختلف اطلاعات و فناوری اطلاعات برقرار گردد.

محورهای همایش

تم اصلی: ارزش آفرینی کسب و کارهای تعاملی و پلتفرم‌ها

الف) محور علمی - فناوری

در مراحل مختلف تولید و پردازش داده‌ها در سازمان در نظر گرفتن مؤلفه‌های علمی (از جنبه‌های نظری تا جنبه‌های کاربردی) و مهندسی در پیدایش و گسترش فناوری اطلاعات و مصنوعات آن از اهمیت قابل توجهی برخوردار است. ذیل این محور به بررسی دستاوردهای پژوهشی و اجرایی حول رابطه میان ارزش آفرینی کسب و کارهای تعاملی و پلتفرم‌ها و محورهای فرعی زیر پرداخته می‌شود:

- ☐ مدیریت و تحلیل هوشمند داده؛
- ☐ اینترنت اشیاء و پلتفرم‌های تعاملی؛
- ☐ پلتفرم‌های ابری؛
- ☐ زنجیره ارزش اطلاعات؛
- ☐ بلاک چین و پلتفرم‌های تبادل داده؛
- ☐ تجربه کاربر در پلتفرم‌های تعاملی؛
- ☐ معماری سیستم‌های تعاملی و پلتفرم‌ها؛
- ☐ امنیت تبادل داده؛
- ☐ پلتفرم‌های تعاملی، هوشمند و یادگیرنده.

ب) محور مدیریتی - اقتصادی:

در مراحل مختلف تولید و پردازش داده‌ها در سازمان در نظر گرفتن چارچوب‌های مختلف سیاستی، اقتصادی، مدیریتی و حقوقی بهبود برنامه‌های کسب و کار منجر خواهد شد. ذیل این محور به بررسی دستاوردهای پژوهشی و اجرایی حول رابطه میان ارزش آفرینی کسب و کارهای تعاملی و پلتفرم‌ها و محورهای فرعی زیر پرداخته می‌شود:

- ☐ آینده‌نگاری، استراتژی‌ها و یا مدل‌های کسب و کارهای پلتفرمی؛
- ☐ پلتفرم‌های ارائه خدمت؛
- ☐ جمع‌سپاری، مشارکت و خلق داده؛
- ☐ نوآوری باز در کسب و کارهای تعاملی؛
- ☐ پلتفرم‌های کارآفرین و شتاب‌دهنده‌ها؛

- ☐ فرآیندهای کسب و کار تعاملی؛
- ☐ مشارکت عمومی و خصوصی؛
- ☐ پلتفرم‌های ارتباطات سازمانی؛
- ☐ پلتفرم‌های دولت الکترونیک؛
- ☐ کسب و کارهای پلتفرمی و شبکه ارزش.

ج) محور اجتماعی - فرهنگی:

ذیل این محور به بررسی دستاوردهای پژوهشی و اجرایی حول رابطه میان ارزش آفرینی کسب و کارهای تعاملی و پلتفرم‌ها و محورهای فرعی زیر پرداخته می‌شود:

- ☐ چالش‌های حقوقی در کسب و کارهای تعاملی؛
- ☐ پلتفرم‌ها و ایجاد گفت‌وگو اجتماعی؛
- ☐ صداقت و شفافیت در کسب و کارهای تعاملی؛
- ☐ مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی در کسب و کارهای تعاملی؛
- ☐ حریم خصوصی و کسب و کارهای تعاملی؛
- ☐ اعتماد اجتماعی و کسب و کارهای تعاملی؛
- ☐ محیط زیست و کسب و کارهای تعاملی.

هدف‌های همایش

- ☐ معرفی دستاوردهای برگزیده در قالب محصولات و مقالات در حوزه‌های مختلف علوم و فناوری اطلاعات؛
- ☐ برقراری ارتباط و پیوند کاری میان صاحب‌نظران و محققان علوم و مهندسی، علوم انسانی و اجتماعی، سیاست‌گذاری و مدیریت در حوزه فناوری اطلاعات و زمینه‌های مرتبط؛
- ☐ بهبود نگرش داده‌محور در لایه‌های مختلف سازمانی در حوزه‌های مختلف اطلاعات و فناوری اطلاعات؛
- ☐ برگزاری نشست‌ها و جلسات مختلف هم‌اندیشی در حوزه‌های مختلف علمی - فناوریانه، اجتماعی - فرهنگی و سیاستی - مدیریتی، در راستای توسعه نگرش محوریت داده در سازمان.

دستاوردهای همایش

جایزه فناوری اطلاعات برتر (فاب)

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) به عنوان تنها پژوهشگاه وزارت عتف در حوزه علوم و فناوری اطلاعات، همه ساله در قالب «همایش ملی مدیران فناوری اطلاعات»، دستاوردهای برتر در حوزه کاربری فناوری اطلاعات در کشور را معرفی می کند. در پنج دوره پیشین این همایش، علاوه بر معرفی دستاوردهای برتر، «جایزه فناوری اطلاعات برتر» (فاب) در سه سطح طلایی، نقره‌ای و برنزی به برگزیدگان اهدا شد.

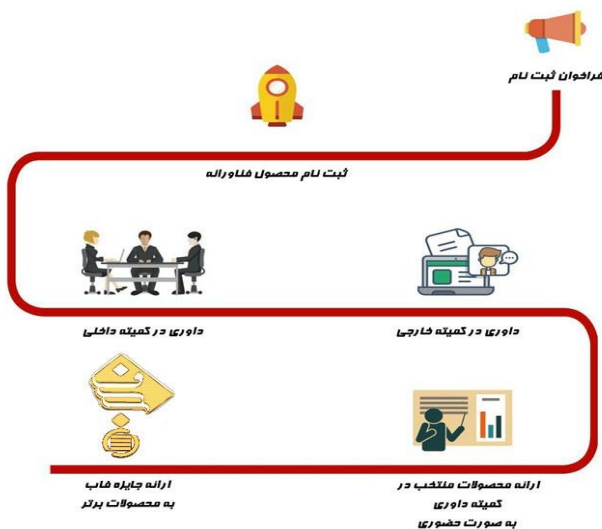
در مهلت مقرر دریافت دستاورد، ۱۰۱ محصول به دبیرخانه این همایش ارسال شد و این محصولات در طی دو مرحله و با معیارهای زیر در سه حوزه علمی- فناوری، سیاستی- مدیریتی و اجتماعی- فرهنگی داوری شدند:

☐ علمی- فناوری: قابلیت‌های فنی، قابلیت‌های کاربردی و نوآوری و فناوری؛

☐ سیاست- مدیریتی: نوع نیاز، تطابق قابلیت‌های دستاورد با نیاز جامعه هدف، قابلیت تجاری‌سازی و برنامه بازاریابی؛

☐ اجتماعی- فرهنگی: ارزش اجتماعی، ملاحظات فرهنگی، کاربرمداری و ملاحظات اخلاقی و حقوقی.

در مرحله اول و در طی ۸ جلسه داوری، ۳۰ محصول به مرحله دوم راه یافتند و این محصولات در طی دو روز به صورت حضوری ارائه و داوری شدند که در نهایت ۳ محصول شایسته دریافت جایزه فاب، ۸ محصول برگزیده (جدول ۱) و ۷ محصول شایسته تقدیر (جدول ۲) شناخته شدند.

جدول ۱- محصولات برگزیده

ردیف	شرکت/ سازمان	نام محصول	نوع تقدیر
۱	شرکت توسعه تجارت الکترونیک نگین توسن	سامانه کشوری کسب و کار (سکوک)	فاب طلایی
۲	شرکت راهکار هوشمند مهام کاسپین	سیستم کندوی هوشمند و مدیریت زنبورستان (بیدار)	فاب نقره ای
۳	شرکت علوم سبز	سامانه پایش کیفیت شبکه های مخابراتی (کنکاش)	فاب برنزی
۴	دفتر خدمات فناوری شبکه های مخابراتی پیشرفته ابری دانشگاه شریف	پلتفرم ابری ارتباط چند مسیره در لایه کاربردی برای شبکه های کاربردی مخابراتی بی سیم	برگزیده
۵	شرکت ویرا پردازش سخن (واکاویک)	سرویس پردازش هوشمند متن با استفاده از هوش مصنوعی	برگزیده
۶	شرکت ایماژ رایور (یکتانت)	رتبارگتنینگ محصول	برگزیده

۷	ویرا فناوری سورن با نام تجاری چارچرخ	سامانه هوشمند نگهداری و خدمات خودرو (چارچرخ)	برگزیده
۸	پارس پروا سیستم	پلتفرم ابری پارس پک (ابر سرور)	برگزیده
۹	شرکت راهبران اینترنت اشیاء (لینکپ)	هاب و پلتفرم اینترنت اشیاء و هوشمندسازی (لینکپ)	برگزیده
۱۰	سامانه چرخ	اپلیکیشن سامانه چرخ	برگزیده

جدول ۲- محصولات شایسته تقدیر

نوع تقدیر	نام محصول	شرکت / سازمان
شایسته تقدیر	اپلیکیشن ساز اپچار	شرکت اپچار
شایسته تقدیر	نرم افزار تحت وب مدیریت فرآیند و یکپارچه ساز بهسا (بهسا)	گروه بهسا
شایسته تقدیر	سامانه برخط یکپارچه رزرواسیون هتل و اقامتگاه های اقتصادی در ایران (اسنپ روم)	شرکت آوای اسکان نوین شرق
شایسته تقدیر	سامانه برنامه ریزی امنیت سازمانی ESP	شرکت فراکنش
شایسته تقدیر	همتیک، سیستم مدیریت پروژه	شرکت فناوران سپهر ماهان
شایسته تقدیر	اسمارت پارکینگ	شرکت پویندگان دانش اینترنت اشیاء
شایسته تقدیر	موتور جستجوی هوشمند خرید (ترب)	شرکت فن گستران پیشرو بازار
شایسته تقدیر	اپلیکیشن زیست آپ	شرکت مهر آفرین فردوس

جایزه ملی مبفا (مدیران برتر فناوری اطلاعات)

جایزه مدیران برتر فناوری اطلاعات (مبفا) با هدف شناسایی و بررسی مدیران برتر فناوری اطلاعات، افزایش انگیزه جهت ارتقای توانمندی مدیران فناوری اطلاعات، ایجاد فضای رقابتی و پویا بین متخصصان حوزه فناوری اطلاعات و در نهایت آگاه سازی مدیران عالی کشور از نخبگان حوزه فناوری اطلاعات شکل گرفته است. این جایزه ملی در هفتمین همایش ملی مدیران فناوری اطلاعات به همت پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایراندادک) به مدیران برتر فناوری اطلاعات کشور اختصاص یافت.

معیارهای ارزیابی:

- ☐ سابقه و کیفیت مدیریت؛
- ☐ شناخت از کسب و کار؛
- ☐ توانمندی‌های سازمانی و کنترل پروژه پژوهشی؛
- ☐ برنامه‌های منابع انسانی؛
- ☐ جوایز و افتخارات.

جدول ۳- برندگان جایزه مبفا

مدیر برتر فناوری اطلاعات سال ۱۳۹۸	شرکت مبین وان کیش	سید صابر امامی
مدیر برتر فناوری اطلاعات سال ۱۳۹۸	مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر سیدامین حسینی سنو
مدیر برتر فناوری اطلاعات سال ۱۳۹۸	شرکت تجارت الکترونیک ارتباط فردا	سید حامد قنادپور
مدیر برتر فناوری اطلاعات سال ۱۳۹۸	بیمه تعاون	رضا جمالی

جایزه شرکت‌های تحول آفرین

فناوری اطلاعات به عنوان یکی از عامل‌های تحول آفرین در ابعاد مختلف جامعه مطرح است. در این بین شرکت‌های فعال در زمینه فناوری اطلاعات نقش بسزایی را در پیاده سازی و کاربری فناوری اطلاعات در کشور ایفا می‌کنند و برخی از آنها خود منشأ ایجاد تحول در ماهیت فناوری اطلاعات و یا کاربری صحیح آن در کسب و کار خود هستند به نحوی که فعالیت آنها موجب ایجاد بهبود مستمر و مشخص در فرایندهای جاری آنها شده است. جایزه شرکت‌های فناوری اطلاعات تحول آفرین به منظور شناسایی و تجلیل از این شرکت‌ها و در راستای مأموریت‌های اصلی همایش ملی مدیران فناوری اطلاعات اعطا خواهد شد. هدف اصلی از برگزاری جایزه شرکت‌های فناوری اطلاعات تحول آفرین به شرح زیر است:

داوری:

- ☐ ارزیابی: دو مرحله (مرحله اول بر اساس فرم‌های خود اظهاری - مرحله دوم بازدید حضوری کمیته علمی)؛
- ☐ شاخص‌های ارزیابی در ۵ بعد:

- منابع انسانی (مدیران - کارکنان)؛
- بلوغ سازمانی؛
- ارزش های اجتماعی؛
- نوآوری؛
- عملکرد.

- ☐ شرکت ها به لحاظ اندازه (تعداد نیروی انسانی) به سه دسته کوچک (کمتر از ۵۰ تن)، متوسط (بین ۵۰ تا ۲۰۰ تن) و بزرگ (بیش از ۲۰۰ تن) دسته بندی شده و هر شرکت با شرکت های همسطح خود رقابت می کرد؛
- ☐ توجه شرکت ها به روابط غیر رسمی و ایجاد فضای شاد و صمیمی و تغییر پارادایم های سنتی مدیریت حایز اهمیت بود؛
- ☐ در مجموع ۱۸ شرکت در این جایزه با یکدیگر به رقابت پرداختند که سه شرکت در سه سطح انتخاب شدند.

جدول ۴- برندگان جایزه شرکت تحول آفرین

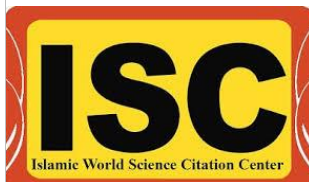
شرکت ایده پرداز پاسارگاد کیان (ایپاد)	سید مسعود ولی نیا	شرکت تحول آفرین در سطح کوچک (کمتر از ۵۰ تن نیروی انسانی)
شرکت ابر آروان	پویا پیرحسینلو	شرکت تحول آفرین در سطح متوسط (بین ۵۰ تا ۲۰۰ تن نیروی انسانی)
شرکت ارتباطات سیار ایران (همراه اول)	دکتر مهدی اخوان بهابادی	شرکت تحول آفرین در سطح بزرگ (بیش از ۲۰۰ تن نیروی انسانی)

مقالات

- ☐ تمرکز مقالات بر محور «ارزش آفرینی در پلتفرم های فنی و کسب و کار» بود؛

- ☐ تعداد مقالاتی که مرتبط با محور شناخته شده و مورد داوری قرار گرفتند: ۴۹؛
- ☐ تعداد پذیرفته‌شدگان: ۲۸؛
- ☐ مقالات برگزیده همایش، در سایت‌های ISC، CIVILIC، RICEST و کنسرسیوم محتوای ملی نمایه می‌شوند؛
- ☐ مقالات برتر به ژرنال‌های همکار معرفی خواهند شد.

نمایشگاه تخصصی ۲۰۲۰ ITManC

همانند سال‌های پیش، همزمان با برگزاری هفتمین همایش ملی مدیران فناوری اطلاعات، نمایشگاه تخصصی با حضور فعالان این صنعت در مساحت بیش از ۳۰۰ متر مکعب و با حضور ۲۲ شرکت برگزار شد.

نمایشگاه تخصصی ITManC 2020	
گروه شرکت‌های رایان نظم	دانش‌بنیان رها
پارس پروا سیستم (پارس‌پک)	تراز ایده‌پرداز
شرکت بیمه تعاون	شرکت فناوران سپهر ماهان
آسان بورس	کیمیاگران سرزمین رایانه
اخبار رسمی	آتی نگر

ایرانداد	شرکت چارگون
توسعه تجارت الکترونیک نگین توسن	راهکار هوشمند مهم
شرکت علوم سبز	شرکت ویرا فن آوری سورن
سامانه چرخ	یکتانت

بازتاب رسانه‌ای

- ☐ پخش تلویزیونی تیزر همایش در شبکه سه سیما؛
- ☐ انعکاس اخبار هفتمین همایش ملی مدیران فناوری اطلاعات در بیش از ۷۰ رسانه‌ی خبری؛
- ☐ ریتارگتینگ و تبلیغات بنری همایش در بیش از ۲۰ سایت پربازدید ایران از جمله ورزش ۳، تسنیم، مهر، انتخاب و ...

سازمان‌ها و شرکت‌های همکار

۵-۱. آیین نامه ها و تفاهیم نامه ها

۱-۵-۱ آیین نامه های اجرایی

آیین نامه های اجرایی از اسناد کلیدی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) هستند که برای آسان سازی و کارآمدی کارهای اجرایی بررسی و تصویب می شوند. در سال ۱۳۹۸ هفت آیین نامه اجرایی در ایرانداک بررسی و تصویب شدند. نام این آیین نامه ها در نمودار ۱-۱۰ آمده است.

تصویب برنامه تجاری سازی دستاوردهای پژوهشی و خدمات دانش بنیان
برای سال ۹۸ تا ۹۹

تصویب برگ پیشنهاد رویداد «سلسله سخنرانی/ نشست»

پیشنهاد اصلاح و تکمیل آیین نامه ارتقا به هیئت ممیزه

پیشنهاد اصلاح بند ۹ ماده ۳ آیین نامه ارتقای مرتبه اعضای هیئت علمی
پژوهشی به هیئت ممیزه

اصلاح خدمشی حمایت از پژوهش‌های دارای انتشارات علمی

تعیین فرایند برگزاری سخنرانی علمی

تصویب فرم ارائه گزارش از رویدادها

نمودار ۱-۱۰. آیین‌نامه‌های اجرایی مصوب در پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

۱-۵-۲. تفاهم‌نامه‌ها

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) برای آغاز یا گسترش پیوند همکاری در زمینه‌های گوناگون علمی و پژوهشی، آموزشی، و اجرایی با دیگر نهادها تفاهم‌نامه‌هایی در سال ۱۳۹۸

داشت. دوره این تفاهم‌نامه‌ها بیشتر سه سال است و به افزایش کارایی و اثربخشی فعالیت‌های ایرانداک یاری می‌رسانند. در نمودار ۱-۱۱ نام نهادهای دارنده تفاهم‌نامه همکاری با ایرانداک آمده است.

الکترونیک شبکه
بانکی کشور

شرکت امن پردازان
کویر

نمودار ۱-۱۱. نهادهای دارای تفاهم‌نامه با پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

بر پایه نمودار ۱-۱۱ در سال ۱۳۹۸ یک تفاهم‌نامه همکاری میان ایرانداک و نهادهای دیگر امضا و به ۲۱ تفاهم‌نامه در دست اجرای پیشین افزوده شدند.

۶-۱. منابع اطلاعاتی پشتیبان پژوهش

از آنجا که پژوهش از کلیدی‌ترین مأموریت‌های پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) است، دسترسی به منابع اطلاعاتی پشتیبان این مأموریت بسیار ارزشمند است. از این رو، منابع اطلاعاتی گوناگونی برای پژوهشگران در ایرانداک فراهم شده‌اند. در نمودار ۱-۱۲ آماری از منابع اطلاعاتی پشتیبان پژوهش در ایرانداک آمده است.

نمودار ۱-۱۲. منابع اطلاعاتی پشتیبان پژوهش در پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

۷-۱. شورای پژوهش

«شورای پژوهش» مؤسسه‌های پژوهشی، بالاترین مرجع تصمیم‌گیری در پژوهش هستند و در راستای هدف‌ها و وظایف خود، در کنار بررسی پیشنهادها، پژوهشی دریافتی در نشست‌های تخصصی، دربارهٔ اجرا، اجرا نشدن، یا ویرایش آنها نیز تصمیم می‌گیرند. نظارت بر اجرای طرح‌های پژوهشی، نگارش و پیشنهاد سیاست‌ها، هدف‌ها و خط‌مشی پژوهشی، و فراهم‌آوری و نگارش آیین‌نامه‌های گوناگون پژوهشی از وظایف مشترک شورای پژوهش در مؤسسه‌های پژوهشی است. بر پایهٔ مادهٔ ۱۲ «آیین‌نامه»

جامع مدیریت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، «شوراهای تخصصی از جمله شورای پژوهش، اولین سطح بخشی مؤسسه است که سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی را در بخش‌های گوناگون مؤسسه برای هماهنگی کارهای اجرایی و برنامه‌ریزی در بخش درپوند و پیشنهاد به شورای مؤسسه و هیئت رئیسه انجام می‌دهد. در نمودار ۱-۱۳ نمایی از عملکرد شورای پژوهش در سال ۱۳۹۸ آمده است.

نمودار ۱-۱۳. عملکرد شورای پژوهش پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

۸-۱. هیئت اجرایی جذب اعضای هیئت علمی

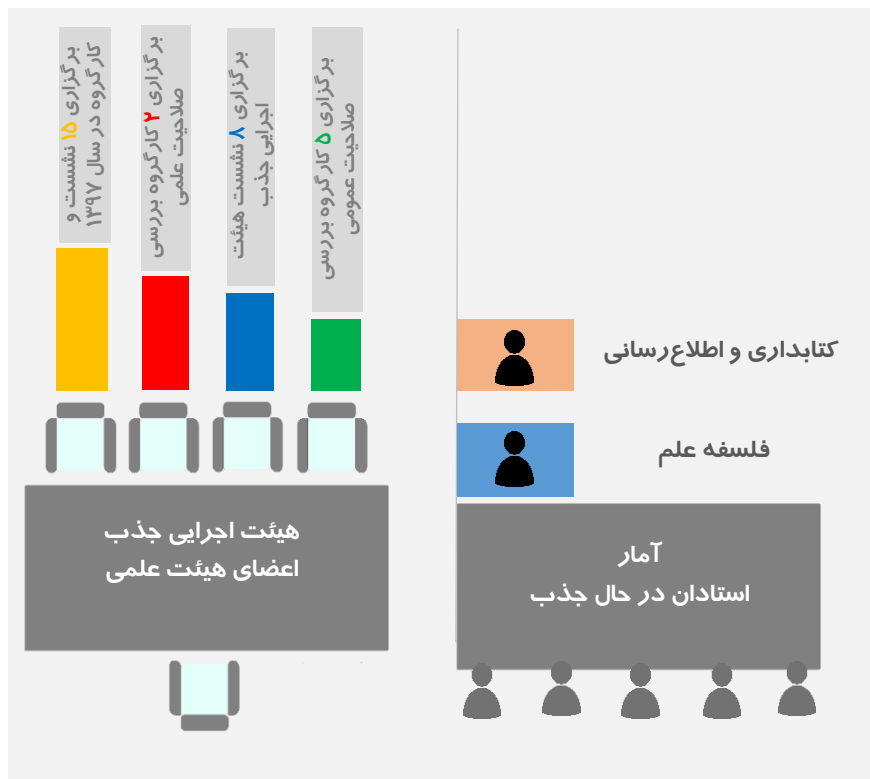
«هیئت اجرایی جذب اعضای هیئت علمی» پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) بر پایه مصوبه هیئت‌عالی جذب از آبان ۱۳۸۷ برای گزینش اعضای هیئت علمی شایسته از میان درخواست‌کنندگان جذب و همچنین تبدیل وضعیت استخدامی و یکپارچگی در استخدام اعضای هیئت علمی تشکیل شده است و کار خود را زیر نظر هیئت مرکزی جذب اعضای هیئت علمی وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری انجام می‌دهد. امور اجرایی این هیئت مانند پیگیری‌های فراخوان عمومی استخدام،

رابطه تحصیلی، طرح سربازی، تبدیل وضعیت اعضای هیئت علمی، تشکیل پرونده برای درخواست کنندگان جذب، و پاسخ‌گویی به درخواست کنندگان به‌دست دبیرخانه هیئت اجرایی جذب پژوهشگاه انجام می‌شود. در اجرای مصوبه ۶۰۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی و تصویب هیئت عالی جذب اعضای هیئت علمی از تاریخ ۱۳۹۴/۱/۳۰ هیئت اجرایی جذب مشترک میان پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) و مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور تشکیل شده است. در نمودار ۱۴-۱ نمایی از عملکرد هیئت اجرایی جذب اعضای هیئت علمی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران در سال ۱۳۹۶ آمده است.

بر پایه نمودار ۱۴-۱ «هیئت اجرایی جذب اعضای هیئت علمی» ایرانداک در سال ۱۳۹۸ روی هم‌رفته ۱۵ نشست و کارگروه برگزار کرده است که دو کارگروه آن در پیوند با بررسی صلاحیت علمی، هشت نشست آن در پیوند با هیئت اجرایی جذب، و پنج کارگروه آن در پیوند با بررسی صلاحیت عمومی کسانی بوده است که درخواست جذب یا تبدیل وضعیت در ایرانداک داشته‌اند. در همین سال، دو استاد در زمینه‌های گوناگون موضوعی در حال جذب بوده‌اند: یک استاد در حوزه فلسفه علم، یک استاد در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی. آخرین مدرک تحصیلی همه استادان در حال جذب دکتری تخصصی بوده است.

نمودار ۱-۱۴. عملکرد هیئت اجرایی جذب اعضای هیئت علمی ایراندک

۹-۱. خدمات‌های دانش‌بنیان

محصول‌ها و خدمات‌های دانش‌بنیان نقشی کلیدی در زیست‌پذیری نهادهای امروزی دارند. پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران نیز برای پیشبرد مأموریت‌ها و هدف‌های خود چندین خدمت دانش‌بنیان برای کاربرانش فراهم کرده است. این خدمات‌ها در سه گروه پژوهش و فناوری (نمودار ۱-۱۵)، اطلاعات و فناوری اطلاعات (نمودار ۱-۱۶)، و مشاوره و مدیریت (نمودار ۱-۱۷) دسته‌بندی شده‌اند.

اصطلاح‌نامه‌نگاری

نگارش آنتولوژی و هستان‌شناسی

پردازش زبان طبیعی

ساخت پیکره‌های متنی تخصصی بر پایه داده‌های علمی و فنی ایرانداک

آینده‌نگاری علم، فناوری، و نوآوری

راهکارهای هوش کسب و کار و ساخت داشبوردهای مدیریتی

شناخت نقشه راه فناوری

مرور سیستماتیک و متاآنالیز

تحلیل لاگ و رفتار کاربران

ترسیم ساختار انتشارات علمی و تحلیل روند پژوهش

تحلیل اطلاعات علمی و فنی

ارزیابی اثربخشی پژوهش‌ها با سنجه‌های جایگزین

طراحی و تحلیل پروتکل‌های رایانه‌ای امن

طراحی و اجرای نظام‌های اشتراک منابع و همکاری سازمان‌ها

طراحی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی تخصصی

پذیرش دانشجوی دکتری برای انجام طرح‌های پژوهشی تقاضامحور

نمودار ۱۵-۱. خدمت‌های دانش‌بنیان ایرانداک: پژوهش و فناوری

طراحی و ساخت سامانه ثبت اطلاعات علمی و فناورانه

طراحی و ساخت سامانه نمایه‌سازی اطلاعات علمی و فناورانه

طراحی و ساخت سامانه اشاعه اطلاعات علمی و فناورانه

طراحی و ساخت پایگاه‌های اطلاعات علمی و فناورانه موضوعی

طراحی و ساخت دروازه‌های اطلاعات موضوعی کنترل کیفیت شده

طراحی و بهبود کیفیت داده‌ها در سامانه‌های اطلاعات

طراحی و راه‌اندازی مراکز اطلاعات علمی و فناورانه سازمانی و موضوعی

تحلیل، طراحی، و ساخت وب‌سایت‌های سازمانی

دیجیتال‌سازی اسناد چاپی و ساخت آرشیو دیجیتال

نمایه‌سازی اسناد و اطلاعات علمی و فنی

اشاعه‌گزینی اطلاعات

طراحی و ساخت سامانه‌های اطلاعات مکانی وب‌بنیاد

طراحی و ساخت سامانه‌های پیشنهاددهنده

طراحی و پیاده‌سازی الگوریتم‌های یادگیری ماشین در کاربردهای گوناگون

طراحی و ساخت سامانه‌های تحلیل کلان‌داده

داده‌کاوی

هوشمندی فناوری با روش‌های فناوری کاوی

طراحی و ساخت سامانه‌های هوش و تحلیل کسب‌وکار سازمانی

طراحی و ساخت سامانه‌های تشخیص تقلب

شخصی‌سازی محیط‌های یادگیری الکترونیکی

نشر الکترونیکی

طراحی و ساخت شبکه‌های اجتماعی حرفه‌ای تخصصی

طراحی و ساخت سامانه‌های مدیریت اطلاعات آزمایشگاهی

نمودار ۱-۱۶. خدمات‌های دانش‌بنیان ایرنداک: اطلاعات و فناوری اطلاعات

برنامه‌ریزی راهبردی: پیاده‌سازی و ارزیابی

برنامه‌ریزی راهبردی بازار و طراحی سیستم توزیع

پیاده‌سازی برنامه راهبردی با رویه‌های کاری

سیاست‌گذاری با رویکرد تفکر سیستمی

برنامه‌ریزی راهبردی بازار و طراحی سیستم توزیع؛

تحلیل و آسیب‌شناسی خدمات دولت الکترونیک

افزایش مشارکت سازمانی با بهره‌گیری از بازی‌وارسازی

مستندسازی و بهبود فرایندهای سازمانی

طرح‌ریزی و استقرار نظام مدیریت کیفیت بر پایه استاندارد ایزو ۹۰۰۱

طراحی مدل کسب‌وکار برای محصولات فناوری اطلاعات

مشاوره طرح‌های توجیهی فنی اقتصادی

مدیریت ریسک پروژه

مدیریت منابع انسانی

طراحی و راه‌اندازی سامانه‌های ارزیابی عملکرد سازمانی

مشاوره و ارزیابی مسئولیت‌پذیری اجتماعی سازمان

مشاوره در زمینه اخلاق پژوهش

مشاوره در زمینه اخلاق فناوری اطلاعات و ارتباطات

نمودار ۱-۱۷. خدمات‌های دانش‌بنیان ایرانداک: مشاوره و مدیریت

۱۰-۱. جایزه‌ها

اسامی جوایز در نمودار ۱-۱۸ آمده است.

دریافت رتبه
شایسته تقدیر

دریافت رتبه شایسته تقدیر در حوزه پایان‌نامه‌های مقطع دکتری در دهمین جشنواره ملی پژوهش و فناوری سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

دریافت رتبه اول
در حوزه کتاب
مجازی

دریافت رتبه اول محور رقابتی پژوهش‌های برتر در حوزه کتاب مجازی در دومین دوره جشنواره کتاب در فضای مجازی

نمودار ۱-۱۸. جایزه‌های گرفته‌شده ایرنداک در سال ۱۳۹۸

۱۱-۱. نوآوری

نوآوری در محصول‌ها و خدمات‌ها امری کلیدی در ایرنداک است و نیروی انسانی آن می‌کوشد تا ایده‌های تازه و نوآورانه خود را به شکل محصول یا خدمتی برای برآورده‌سازی نیازهای ذی‌نفعان درآورد. در سال ۱۳۹۸ چندین محصول و خدمت نوآورانه به سیاهه محصول‌ها و خدمات‌های ایرنداک افزوده شدند که در ادامه معرفی شده‌اند.

نسخه دوم پایگاه وب اصطلاحنامه‌های علمی و فنی

نام	پایگاه وب اصطلاحنامه‌های علمی و فنی . نسخه ۲
نام کوتاه	اصطلاحنامه‌های علمی و فنی
سال راه اندازی	۱۳۹۸
ناشر	ایرانداک
دسترسی	همگان/ رایگان
نشانی	ESN.IRANDOC.AC.IR

درباره

اصطلاحنامه گنجینه‌ای از واژه‌هاست که افزون بر نظم الفبایی مانند فرهنگ‌ها، دارای سامان شبکه‌ای و مفهومی میان واژه‌های یک یا چند رشته از دانش بشری است. این سامان مفهومی با چند گونه پیوند میان واژه‌ها؛ در سازمان‌دهی و بازیابی اطلاعات، واکاوی اطلاعات و علم‌سنجی، برنامه‌ریزی آموزشی، و مانند آنها کاربردهای بسیار دارد و در ساخت آنتولوژی (هستان‌شناسی) به مثابه ابزاری برای وب معنایی، پیش‌نیازی کلیدی و بی‌مانند است. در اصطلاحنامه‌ها، واژه‌ها ساختار می‌یابند و مفهوم‌ها با اصطلاح‌ها بیان و به گونه‌ای چیده می‌شوند که پیوند میان آنها، آشکار و روشن و اصطلاح‌های مرجع با سرمدخل‌هایی برای مترادف‌ها یا شبه‌مترادف‌ها همراه باشند. اصطلاحنامه، راهنمای نمایه‌ساز و کاربر برای گزینش اصطلاح یکسان یا ترکیب یکسانی از اصطلاح‌های مرجع برای بازنمایی یک موضوع است. با ساخت واژه‌های استاندارد برای یک موضوع، یک‌دستی مدخل‌ها در نمایه‌سازی فراهم می‌شود. با تفکیک هم‌نویسه‌ها به گونه‌ای که هر یک تنها به یک معنی رهنمون شود و گزینش اصطلاح مرجع برای نمایه‌سازی از میان مجموعه‌ای از مترادف‌ها و شبه مترادف‌ها انجام گیرد، کاربر و نمایه‌ساز برای یک مفهوم، اصطلاح همانند یا نزدیک‌تری را بر خواهند گزید.

ایرانداک کار روی اصطلاحنامه‌ها را از سال ۱۳۵۰ با نگارش دست‌نامه «قواعد و قراردادهای ساختن اصطلاحنامه» آغاز کرد و در سال ۱۳۷۵ نخستین اصطلاحنامه خود را با نام «نظام مبادله اطلاعات علمی فنی (نما)» به

چاپ رساند. در سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۶ نیز طراحی و نگارش اصطلاح‌نامه دوزبانه فارسی‌انگلیسی فراگیر در حوزه‌های گوناگون علم و فناوری مانند ریاضی، فیزیک، شیمی، علوم زیستی، علوم زمین، مهندسی و کشاورزی با بیش از یک‌صد هزار واژه انجام شد. در سال ۱۳۹۸ نیز چند ده هزار واژه دیگر به واژه‌های پیشین افزوده و روابط معنایی میان اصطلاحات آنها گسترش و بهبود یافت و نسخه دوم سامانه اصطلاح‌نامه‌ها نیز با فارسی‌سازی نرم‌افزار منبع‌باز «اسکاسموس» در دسترس همگان گذارده شد. دستاورد این خدمت ایرانداک هم‌اکنون به شانزده اصطلاح‌نامه زیر رسیده است.

☐ ارتقای بهداشت	☐ جامعه‌شناسی	☐ ریاضیات
☐ شیمی	☐ شیمی اول دبیرستان	☐ شیمی (هزارواژه شیمی فرهنگستان)
☐ علوم زمین	☐ علوم زیستی	☐ علوم کشاورزی (اگرووک)
☐ علوم کشاورزی (کب)	☐ فنی مهندسی	☐ فیزیک
☐ قانون آیین دادرسی مدنی	☐ قانون مدنی ایران	☐ مدیریت بحران
☐ نما (نظام مبادله اطلاعات علمی فنی)		

نسخه دوم پایگاه وب دانش ایران: مشارکت ایرانیان در دانش جهان (۱۵)

نام	پایگاه وب دانش ایران
نام کوتاه	دا
سال راهاندازی	۱۳۹۸
ناشر	ایرنداک
دسترسی	همگان / رایگان
نشانی	DA.IRANDOC.AC.IR

درباره

انتشارات علمی از سنجهای پیشرفت علم و نشان‌دهنده توان علمی کشورها، به ویژه در دو سده گذشته بوده است. از این رو، سیاست‌گذاران علم به پردازش شمار و چگونگی انتشارات علمی پرداخته و برنامه‌های گوناگونی را برای پیشرفت در این زمینه در دستور کار گذارده‌اند. ابزارهای گوناگونی نیز درست شده‌اند تا این شمار و چگونگی و کامیابی سیاست‌های علمی را بسنجند. «نمایه‌های استنادی» از این ابزارها هستند و نوشته‌های علمی و دانشگاهی را به زبان‌های گوناگون از سراسر جهان گردآوری و نمایه می‌کنند. «وب‌آوساینس» (واس) و «اسکوپوس» از کلیدی‌ترین این نمایه‌نامه‌ها هستند.

نگاهی آماری و موشکافانه به شمار و چگونگی انتشارات علمی در این نمایه‌نامه‌ها می‌تواند راهنمای سیاست‌گذار ایرانی برای راهبری بهتر گردش علم، تخصیص منابع، و برنامه‌ریزی کلان باشد. ایرنداک از سال‌ها پیش، برای پاسخگویی به این نیاز، «دانش ایران: مشارکت ایرانیان در دانش جهان» را طراحی و تاکنون چندین ویرایش آن را منتشر کرده است. نخستین ویرایش «دانش ایران» در سال ۱۳۸۱ چاپ شد و گزارش‌های تحلیلی انتشارات ایرانیان را در پایگاه «واس» در سال ۱۹۹۹ میلادی در برداشت. از آن زمان، ایرنداک گزارش‌های تحلیلی بیشتر و سنجهای بروزتری را به «دانش ایران» افزوده است تا در سیاست‌گذاری علم، فناوری، و نوآوری کارآمدتر باشد. در ۱۳۹۸ نیز نسخه دوم سامانه دانش ایران نیز رونمایی شد و اینکه در دسترس همگان است.

«دانش ایران» برای پایش مشارکت علمی ایرانیان در جهان، داده‌های دو نمایه جهانی «واس» و «اسکوپوس» را تحلیل می‌کند و پنج بخش کلیدی دارد: آمارهای فراگیر انتشارات علمی، مشارکت مؤسسه‌های ایرانی در انتشارات علمی، مشارکت علمی ایران در منطقه و جهان، مقایسه شاخص‌های پایه و انتشارات علمی، و تأثیر انتشارات علمی ایرانیان. «دانش ایران» برای نخستین بار در کشور، هم‌پوشانی این دو پایگاه را روشن و آمار درست انتشارات علمی ایران را در جهان گزارش می‌کند. این ویژگی، «دانش ایران» را اثری بی‌همتا ساخته است که همانند گزارش‌های آن را در جای دیگری نمی‌توان یافت. برای نمونه در این سامانه می‌توان روند سالانه انتشارات، مشارکت، تأثیر، و مانند آن‌ها را دید؛ ایران را در برابر دیگر کشورها سنجید؛ مؤسسه‌های ایرانی را با یک‌دیگر سنجید؛ و گزارش‌های سالانه‌ای برای هر سنجه دریافت داشت. برای هر سنجه نیز می‌توان داده‌های پایگاه‌های گوناگون «واس»، «اسکوپوس»، یا هر دو را فیلتر کرد. «دانش ایران» تنها اثری است که در آن نام مؤسسه‌های ایرانی یک‌دست شده است. نگارش‌های گوناگونی برای نام مؤسسه‌ها در «واس» هست که در «دانش ایران» همه آنها یک‌دست شده‌اند و گزارشی در ست از انتشارات یک مؤسسه به دست کاربران می‌رسد. در «دانش ایران» می‌توان عملکرد سازمان‌هایی مانند وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری؛ وزارت بهداشت، درمان، و آموزش پزشکی؛ دانشگاه آزاد اسلامی؛ دانشگاه پیام‌نور؛ مؤسسه‌های غیردولتی و غیرانتفاعی؛ دانشگاه جامع علمی و کاربردی؛ دانشگاه فرهنگیان؛ دانشگاه فنی و حرفه‌ای؛ و دیگر دستگاه‌های اجرایی را نیز پایش کرد و در برابر یک‌دیگر دید. آگاهی از همکاری‌های ملی و جهانی مؤسسه‌های ایرانی، به ویژه همکاری‌های ملی مؤسسه‌ها، از دیگر ارزش‌هایی است که تنها «دانش ایران» برای کاربرانش فراهم می‌سازد که در نمایه‌نامه‌هایی مانند «واس» و «اسکوپوس» نیز دیده نمی‌شود.

سامانه برچسب گذاری اجزای کلام

سامانه برچسب گذاری اجزای کلام	نام
سبا	نام کوتاه
۱۳۹۸	سال راه اندازی
ایرانداک	ناشر
همگان / رایگان	دسترسی
saba.irandoc.ac.ir	نشانی

درباره

مفهوم برچسب گذاری اجزای کلام (Part Of Speech tagging)، مفهومی برگرفته از زبان شناسی است که به طبقه نحوی کلمات مربوط می شود؛ به این صورت که ویژگی های ترکیبی یک کلمه در بافت/ ساخت نحوی مشخص می شود. در زبان شناسی پیکره ای، برچسب گذاری اجزای کلام، در واقع عمل انتساب برچسب به کلمات تشکیل دهنده یک متن یا یک پیکره است. این برچسب گذاری براساس مقوله آن کلمه در متن (مانند «اسم»، «فعل»، «قید»، «صفت»، و غیره) صورت می پذیرد. برچسب گذاری اجزای واژگانی کلام، عملی کاربردی در بسیاری از حوزه های پیشرفته تر پردازش زبان طبیعی از جمله ترجمه ماشینی، خطایاب، تبدیل متن به گفتار، بازیابی اطلاعات، موتورهای جستجو و کمک به مدل های آماری است. همچنین در طراحی سیستم نمایه ساز ماشینی، یکی از بخش ها، طراحی زیرسیستم ها است که خود بخش های گوناگونی دارد، یکی از این بخش ها، زیرسیستم تحلیل واژگانی است. این زیرسیستم، متن را به واژه ها تفکیک می کند و ماهیت هر کلمه را تشخیص می دهد و تشخیص نوع واژه و شناسایی فعل ها، الفاظ و اصطلاح ها را در بر دارد. بنابراین سیستم برچسب دهی خودکار، ماهیت مقوله کلمات را مشخص می کند تا بتوان در مراحل بعدی از این اطلاعات در جهت استخراج کلیدواژه ها یا هر نوع بازیابی اطلاعات از متن، استفاده کرد. طراحی سامانه برچسب گذاری اجزای کلام، مبتنی بر ابزار برچسب گذاری «هضم» تهیه شده است. اما سعی شده است از طریق به کار بردن نرم افزار مجهز به رفع ابهام

از برجسب نحوی هم‌نگاره‌های اسمی و صفتی مختموم به «ی» در فارسی» که فراوانی بالایی در پیکره‌های متنی فارسی دارند، عملکرد این ابزار بهبود یابد. در این راستا نرم‌افزاری تهیه شد که از الگوهای حساس به بافت نحوی جهت رفع ابهام از برجسب نحوی هم‌نگاره‌های اسمی و صفتی مختموم به «ی» در فارسی»، استفاده می‌کند.

به منظور ارزیابی دقیق تأثیر افزودن الگوهای استخراج‌شده به برجسب‌زن اجزای کلام، آزمایش‌های مختلفی بر اساس دو معیار «صحت» و معیار «اف» انجام شد که در تمام آن‌ها برجسب‌زن «هضم» (با داده آموزش ۰,۹۰ بی‌جن‌خان) آموزش داده شده و برجسب‌زنی بر روی داده آزمون (۰,۱ بی‌جن‌خان) انجام و برجسب‌های هضم با برجسب‌های انسانی داده آزمون مقایسه شده‌اند. عمل برجسب‌گذاری هم با در نظر گرفتن همه الگوها و هم تک تک الگوها، به طور جداگانه، انجام شد. نهایتاً بر اساس یافته‌ها این نتیجه به دست آمد که تمام الگوها را لحاظ نکنیم و اگر تنها الگوهایی که تأثیر مثبت در برجسب‌زنی داشته‌اند را به برجسب‌زن «هضم» که با «پیکره بی‌جن‌خان» آموزش دیده است، اضافه کنیم صحت (Accuracy) کلی برجسب‌زن ۹۵,۶۹۱ درصد می‌شود که ۱,۳۴ درصد نسبت به حالتی که از تمام الگوهای حساس به بافت نحوی استفاده شود، بالاتر است.

سامانه برجسب‌گذاری اجزای کلام، امکان وارد کردن متون گوناگون فارسی، برجسب‌گذاری مقوله‌ای کلمات تشکیل‌دهنده متون، مشاهده فهرست کلمات برجسب‌خورده همراه با فراوانی آن کلمات در متن، مشاهده فراوانی برجسب‌ها در متن، مشاهده فهرست اسم‌ها به ترتیب فراوانی آن‌ها در متن، رفع ابهام از برجسب برخی از هم‌نگاره‌های اسمی و صفتی فارسی و دریافت خروجی هر کدام از فهرست‌ها را فراهم می‌آورد. در این سامانه تنها می‌توان متون فارسی را برجسب‌گذاری کرد، بنابراین کاربر هنگام وارد کردن متن، چنانچه متن حاوی متون انگلیسی نیز هست، باید بخش انگلیسی را حذف کند و سپس در سامانه، تنها متن فارسی را وارد کند. در غیر اینصورت، به دلیل عدم شناسایی کلمات انگلیسی، سیستم همه کلمات انگلیسی موجود در متن را برجسب «اسم» خواهد داد.

فناوری آینه هوشمند

فناوری آینه هوشمند	نام
-	نام کوتاه
۱۳۹۸	سال راه اندازی
ایرانداک	ناشر
همگان/ رایگان	دسترسی
https://docs.magic	نشانی

درباره

آینه هوشمند یک پلتفرم اینترنت اشیا است که قابلیت تعامل با انسان را دارد. این آینه تعاملی مجهز به دوربین، حسگر و نمایشگر الکترونیکی است که جهت ارائه خدمات متنوع به کاربران فارسی زبان توسعه داده شده است. این محصول دارای ویژگی‌های مختلف برای کاربردهای خانگی جهت نمایش وضعیت آب و هوا، ساعت، ارائه اخبار، انجام فعالیت‌های ورزشی، و سرگرم است. علاوه بر کاربردهای خانگی می‌تواند در مراکز عمومی تجاری نیز برای ارائه تبلیغات مورد استفاده قرار گیرد.

آینه هوشمند با استفاده از ماژول تبدیل متن به گفتار و ماژول تبدیل گفتار به متن می‌تواند با کاربر تعامل کند. همچنین با دوربینی که در آینه تعبیه شده، امکان تشخیص چهره کاربر و ردیابی حرکات ورزشی او هنگام تعامل با آینه وجود دارد.

ساختار فیزیکی این فناوری از اجزای زیر تشکیل شده است:

- بُرد رزبری پای
- دوربین کوچک

- میکروفون برای تشخیص صدا
 - نمایشگر
 - شیشه رفلکس و پایه‌های چوبی برای ساختار فیزیکی آینه
- سیستم نرم‌افزاری آینه هوشمند براساس پلتفرم منبع‌باز Magic Mirror پیاده‌سازی شده و برای زبان فارسی و با توجه به کاربردهای مورد انتظار، شخصی‌سازی شده است.

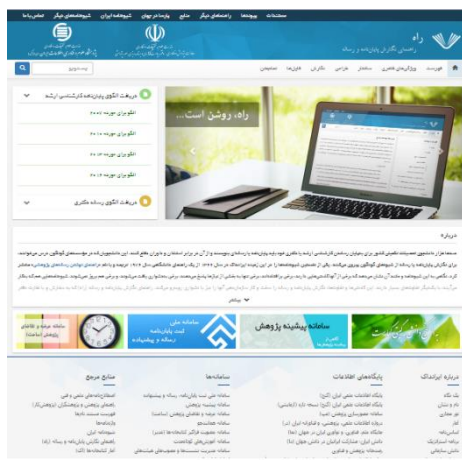

۱۲-۱. سامانه‌های پشتیبان پژوهش

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) در راستای دستیابی به برخی از مأموریت‌هایش چندین سامانه را برای پشتیبانی از پژوهش در کشور طراحی و راه‌اندازی کرده است. کاربران این سامانه‌ها بیشتر دانشجویان و استادان هستند. در ادامه به برخی از آنها اشاره شده است.

سامانه راهنمای نگارش پایان‌نامه و رساله

نام	راهنمای نگارش پایان‌نامه و رساله
نام کوتاه	راه
سال راه‌اندازی	۱۳۹۶
ناشر	ایرانداک
دسترسی	همگان/رایگان
نشانی	rah.irandoc.ac.ir

درباره

صدها هزار دانشجو برای پایان رساندن کارشناسی ارشد یا دکتری خود باید پارسا بنویسند. این دانشجویان برای نگارش پارسا از شیوه‌های گوناگون پیروی می‌کنند. یکی از نخستین شیوه‌نامه‌ها را در این زمینه ایرانداک در سال ۱۳۶۶ از یک راهنمای دانشگاهی سال ۱۹۷۶ ترجمه و با نام «راهنمای نوشتن رساله‌های پژوهشی» منتشر کرد. نگاهی به این شیوه‌نامه و مانند آن نشان می‌دهد که برخی از آنها کاستی‌هایی دارند، برخی برافزاده‌اند، برخی تنها به بخشی از نیازها پاسخ می‌دهند، برخی به دشواری یافت می‌شوند، و برخی هم بروز نمی‌شوند. این کاستی‌ها و تفاوت‌ها، نگارش پارسا را سخت و کار سازمان‌دهی آنها را نیز با دشواری روبرو می‌کند. راهنمای نگارش پایان‌نامه و رساله (راه) که به سفارش و با نظارت دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی امور پژوهشی (معاونت پژوهش و فناوری وزارت عتف) درست شده است، یک شیوه یکسان، جامع، و بروز در دسترس همه دانشجویان می‌گذارد که با پیروی از آن، پارسی یک‌دستی نوشته شود.

راهنمای پژوهش و پژوهشگران

نام	راهنمای پژوهش و پژوهشگران
نام کوتاه	پژوهش کار
سال راهاندازی	۱۳۹۵
ناشر	ایرنداک
دسترسی	همگان / رایگان
نشانی	research.irandoc.ac.ir

درباره

پژوهش‌ها باید بتوانند چالش‌های واقعی را طرح و حل کنند و به نیازهای دانشی و فناوریانه صنایع و خدمات گوناگون در کشور پاسخ دهند. ولی در عمل گاه چنین نمی‌شود. برخی از پژوهش‌ها به جای سوخت‌رسانی پیشرفت و حل چالش‌های کشور، سوخت آن را هدر می‌دهند. به دلیل نبود منبعی فراگیر و با دسترسی آسان و همگانی برای بالابردن کیفیت و آموزش پژوهش‌ها، پژوهشگران، و دست‌اندرکاران پژوهش، ایرنداک «پژوهش کار» را راهاندازی کرد. «پژوهش کار» سامانه‌ای برای یادگیری، آموزش، و ارزیابی پژوهش برای همه کسانی است که درگیر کار پژوهش، داوری پژوهش، راهنمایی پژوهش، نشر پژوهش، و تجاری‌سازی پژوهش هستند و می‌خواهند از خود، دانشگاه، یا نشریه‌شان آغاز کنند. با «پژوهش کار» امکان یادگیری و آموزش پژوهش در یک ایستگاه شنی است. پژوهشگران و استادان راهنما و داور می‌توانند «پژوهش کار» را برای انجام پژوهش، هدایت پژوهش، ارزیابی پژوهش، و آموزش چگونگی ارتقای پژوهش به کار برند. نشریه‌ها می‌توانند آن را برای راهنمایی نویسندگان و داوران مقاله‌ها به کار برند. سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان پژوهش می‌توانند آن را به عنوان پایه‌ای برای بازبینی استانداردهای پژوهش، نشر، و ارتقای علمی استادان و پژوهشگران به کار برند.

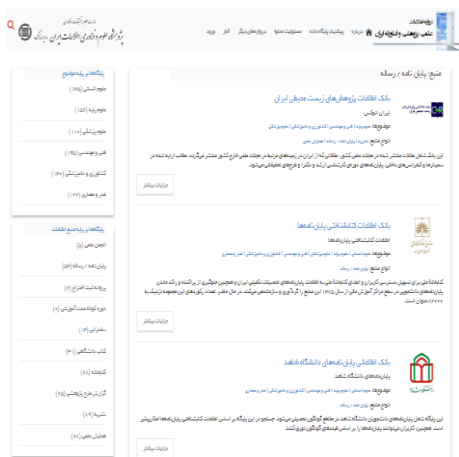
[illegible]

در باره

پدیدآور هر اثر علمی، کار خود را بر دو ستون استوار می‌دارد؛ یا بر پایه‌ی اندیشه‌های و یافته‌های خود سخن می‌گوید یا از گفته‌ها و نوشته‌های دیگران بهره می‌برد. اخلاق علمی حکم می‌کند که کاربرست گفتار و نوشتار دیگران با استناد به منبع آنها باشد تا خوانندگان بتوانند به سادگی سرچشمه‌ی آنها را بازشناسند و اگر نیاز بود از آنها بهره‌برند. با چنین رویکردی، روش‌های گوناگونی برای استناد یا ارجاع به منابع پدید آمده‌اند. این روش‌ها اندک اندک ساخت یافته‌اند و در شیوه‌نامه‌هایی با نظام‌های استنادی گوناگون به انتشار درآمده‌اند. کمبود چنین شیوه‌نامه‌هایی به زبان فارسی، مایه‌ی کاربرست روش‌های گوناگون استناد در میان ناشران و نشریه‌های گوناگون شده که گاه پوشش بسنده‌ای برای استناد به همه‌ی منابع را نیز دربرندارند. از این رو، داشتن شیوه‌نامه‌ای فراگیر بر پایه‌ی روش‌های پذیرفته‌شده گریزناپذیر می‌نماید که راهنمای استناد به منابع اطلاعات فارسی و انگلیسی برای پدیدآورندگان فارسی‌زبان باشد. با این هدف، شیوه‌نامه‌ی ایران (راهنمای استناد به منابع اطلاعات فارسی و انگلیسی) بر پایه‌ی شیوه‌نامه‌ی شیکاگو با پیشینه‌ای بیش از یک‌صد سال، تدوین شده است. این شیوه‌نامه روش استنادی نویسنده - تاریخ و الگوهای پایه‌ی آن را می‌شناساند که روشی فراگیر و آسان است. افزون بر این، چگونگی استناد به منابع گوناگون چاپی و الکترونیکی و نمونه‌های آن را نشان می‌دهد.

دروازه اطلاعات علمی، پژوهشی، و فناوریانه ایران

نام	دروازه اطلاعات علمی، پژوهشی، و فناوریانه ایران
نام کوتاه	دَر
سال راه‌اندازی	۱۳۹۵
ناشر	ایرنداک
دسترسی	همگان / رایگان
نشانی	dar.irandoc.ac.ir

درباره

دروازه اطلاعات علمی، پژوهشی، و فناوریانه ایران (در) نخستین دروازه اطلاعات علمی در ایران است که در مهر ۱۳۹۶ با بیش از دویست پایگاه اطلاعات علمی، پژوهشی، و فناوریانه راه‌اندازی شد. این دروازه از یک سو دستیابی پژوهشگران را به پایگاه‌های داده آسان می‌کند و از سوی دیگر به سیاست‌گذاران علم و فناوری نمایی فراگیر از وضعیت این پایگاه‌ها را نشان می‌دهد. دروازه اطلاعات علمی، پژوهشی، و فناوریانه پیوند به پایگاه‌های داده گوناگون را با مدارکی مانند پایان‌نامه‌ها، رساله‌ها، نشریه‌ها، گزارش طرح‌های پژوهشی، کتابخانه‌های دانشگاهی، همایش‌ها، کتاب‌های دانشگاهی، و انجمن‌ها در رشته‌های اصلی و فرعی فراهم می‌سازد. این دروازه، پایگاه‌های داده را در وب، بر پایه نیاز کاربران در چارچوب‌ها و موضوع‌های کاربردی، با بهبود شیوه ارائه و کیفیت خدمات و همچنین با افزایش دسترسی پذیری و کاربرپذیری در درگاهی ارزشمند برای استادان، دانشجویان، و پژوهشگران بازنمایی می‌کند.

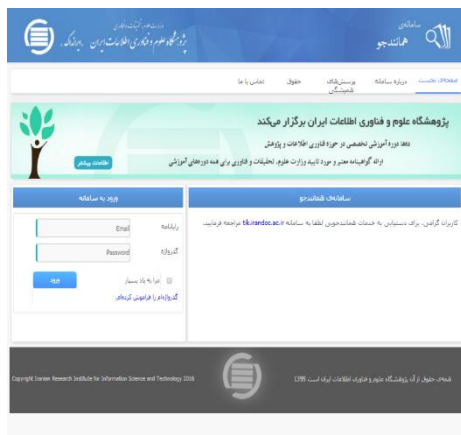

۱۳-۱. اخلاق و درستی پژوهش

اخلاق و درستی انجام، بخش جداناپذیر از پژوهش به شمار می‌رود که باید در کانون توجه پژوهشگران، دانشجویان، و استادان باشد. برای پشتیبانی از درستی انجام پژوهش‌های ایرانیان، ایرنداک خدماتی طراحی و راه‌اندازی کرده است که می‌توانند در این زمینه کارآمد باشند. در ادامه به یک خدمت کلیدی ایرنداک در زمینه اخلاق و درستی پژوهش اشاره می‌شود.

سامانهٔ همانندجو

نام	سامانهٔ همانندجو
نام کوتاه	همانندجو
سال راه‌اندازی	۱۳۹۵
ناشر	ایرنداک
دسترسی	محدود/آبونمانی
نشانی	tikservice.irandoc.ac.ir

درباره

ایرنداک برای اجرای سیاست‌های کلی علم و فناوری و در پاسخ به خواست جامعه علمی کشور برای گسترش اخلاق علمی و پشتیبانی از مالکیت فکری و معنوی و همچنین پیشگیری از بدرفتاری‌های علمی، به‌ویژه سایه‌نویسی و دستبرد علمی در تدوین پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی، سامانهٔ «همانندجو» را با پشتوانهٔ متن کامل و در حال افزایش بیش از ۱۰۰ هزار عنوان از تازه‌ترین پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها (۱۳۸۷-۱۳۹۵) راه‌اندازی کرده است. همانندجویی در نوشتار پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها، گامی در کمک به نگه‌داشت حقوق پدیدآوران و گسترش علم و فناوری و زمینه‌سازی برای دسترسی آزاد همگان به اطلاعات است. «همانندجو» با جست‌وجوی خودکار در متن کامل پایان‌نامه‌ها و رساله‌های موجود در ایرنداک، نوشته‌های همانند را بازایی

و اندازه‌هماندی و منبع اطلاعات همانند را نمایش می‌دهد. بر پایه آیین‌نامه ثبت و اشاعه پیشنهادها، پایان‌نامه‌ها، و رساله‌های تحصیلات تکمیلی و صیانت از حقوق پدیدآوران در آنها (شماره ۱۹۵۹۲۹/۱ و تاریخ ۱۳۹۵/۹/۶ ابلاغ شماره ۱۱/۱۹۸۰۹۷ تاریخ ۱۳۹۵/۹/۷) دو وظیفه ثبت و همانندجویی پایان‌نامه‌ها، رساله‌ها، و پیشنهادها بر دوش دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، و مؤسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی، و فناوری دولتی و غیردولتی وزارت عتف گذارده شده است.

مجموعه کتابخانه تخصصی

- ❑ نگهداری و بروزرسانی پایگاه «گنج» با ۱۲۵۴۱۹۷ رکورد، ۳۰۰ هزار و ۱۰۵ کاربر، ۱۵۱۰۳۲۰ بازدید سالانه، و ۷۵۱۶۷ کاوش روزانه؛
- ❑ ثبت ۱۶۶ پارسا، ۱۱۶ پیشنهاد و ۲ پارسای خارج از کشور در روز در سامانه ملی «ثبت»؛
- ❑ همکاری ۴۵۲ مؤسسه آموزش عالی با ایرانداک برای ساخت آرشیو ملی پارسا؛
- ❑ پاسخ‌گویی نزدیک به ۱۵۸ هزار درخواست پیشینه پژوهش؛
- ❑ نگهداری و بروزرسانی ۱۶ اصطلاح‌نامه تخصصی با ۱۴۹ هزار اصطلاح؛
- ❑ پدیدآوری ارزش افزوده و تحلیل اطلاعات و ساخت و بروزرسانی ده‌ها پایگاه، سامانه، و داشبورد اطلاعاتی.

۲. مدیریت اطلاعات علم و فناوری

مدیریت اطلاعات علم و فناوری در ایرانداک با شعار «به از گنج دانش به گیتی کجاست» انجام می‌شود. فراهم‌آوری، سازمان‌دهی، ذخیره، حفظ، بازیابی، تحلیل و اشاعه اطلاعات و مدارک علمی و فناوری کشور و همچنین اطلاعات پشتیبان آنها از کارهای کلیدی در مدیریت اطلاعات علم و فناوری هستند. مدیریت اطلاعات علم و فناوری با فراهم‌آوری و ثبت اطلاعات آغاز می‌شود و با اشاعه آن به کاربران به پایان می‌رسد. در این میان نیز گام‌های بسیاری انجام می‌شوند که گاه در همین فرایند و گاه پشتیبان آن هستند. مدیریت اطلاعات علم و فناوری در ایرانداک به سال ۱۳۴۷ بازمی‌گردد. اکنون این مأموریت ایرانداک در معاونت اطلاعات علم و فناوری ایران و با پشتیبانی سخت‌افزاری، نرم‌افزاری، و شبکه‌ای مرکز فناوری اطلاعات انجام می‌شود.

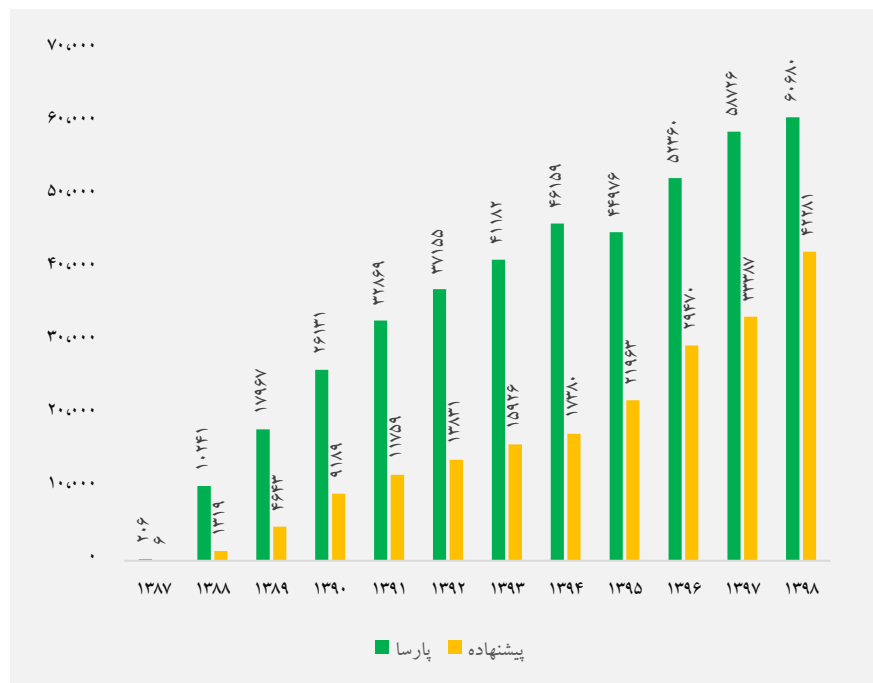

۱-۲. ثبت و فراهم‌آوری اطلاعات

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرنداک) کار مدیریت اطلاعات علم و فناوری را از سال ۱۳۴۷ آغاز کرد و افزون بر اطلاعات جاری، اطلاعات پیش از آن را نیز سازمان داد. دستاوردهای این کار در سامانه‌ها و پایگاه‌های اطلاعات و منابع مرجع ارائه می‌شوند. نخستین بار بر پایه بخش‌نامه شماره ۱۲۲۳۸/۸۹/۴۳ تاریخ ۱۳۸۶/۸/۲۰ وزیر علوم، تحقیقات، و فناوری و برای تکمیل پوشش پایگاه اطلاعات پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها (پارسا)، بهبود دسترسی به این منابع، و پیشگیری از دوباره کاری در پژوهش‌های دانشگاهی؛ همه دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، و مراکز آموزش عالی، پژوهشی، و فناوری کشور باید یک نسخه از این مدارک را در اختیار ایرنداک بگذارند و از آنان خواسته شده است که «صدور گواهی فراغت از تحصیل، به اعلام وصول پایان‌نامه دانش‌آموخته» از ایرنداک سپرده شود. ایرنداک برای آسان‌سازی این فرایند، سامانه ثبت پیشنهادها، پایان‌نامه‌ها، و رساله‌ها (ثبت) را به نشانی SBT.IRANDOC.AC.IR در اختیار دانشجویان کشور گذاشته است که در آن، ثبت اطلاعات پیشنهادها، پایان‌نامه‌ها، و رساله‌های تحصیلات تکمیلی کشور انجام می‌شود. به‌تازگی نیز آیین‌نامه ثبت و اشاعه پیشنهادها، پایان‌نامه‌ها، و رساله‌های تحصیلات تکمیلی و صیانت از حقوق پدیدآوران در آنها (شماره ۱۹۵۹۲۹/۱ و تاریخ ۱۳۹۶/۹/۶) از همه دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، و مراکز آموزش عالی، پژوهشی، و فناوری دولتی و غیردولتی وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری خواسته است که فایل تمام‌متن این مدارک را در پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرنداک) ثبت و همانندجویی کنند. دانشجویان پس از پذیرش پیشنهاد، به این سامانه مراجعه و اطلاعات پیشنهاد خود را ثبت و شناسه ره‌گیری دریافت می‌کنند. پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها نیز پس از ثبت و بارگذاری فایل تمام‌متن و تأیید ایرنداک، آماده پذیرش دانشگاه می‌شوند. دریافت شناسه ره‌گیری به‌منزله ثبت پایان‌نامه یا رساله در سامانه است و دانشجو باید آن را برای گام‌های بعدی به آگاهی مؤسسه محل تحصیل برساند. سپس دانشگاه وارد سامانه می‌شود و اطلاعات دانشجو را بررسی و اگر تأیید کند، ثبت پایان می‌یابد.

نسخه دوم سامانه ملی ثبت پایان‌نامه، رساله، و پیشنهاد با تغییرات بنیادین و امکانات ویژه در پنجم آبان ۱۳۹۵ به‌دست معاون وزیر عتف و رئیس سازمان امور دانشجویان رونمایی شد و نخستین پایان‌نامه و پیشنهاد در تاریخ ۱۹ آبان ۱۳۹۵ در آن به ثبت رسید. در نسخه تازه این سامانه، دانشجویان می‌توانند پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری و پیشنهاد آنها را با یک نام کاربری ثبت نمایند. بیشتر فیلدهای

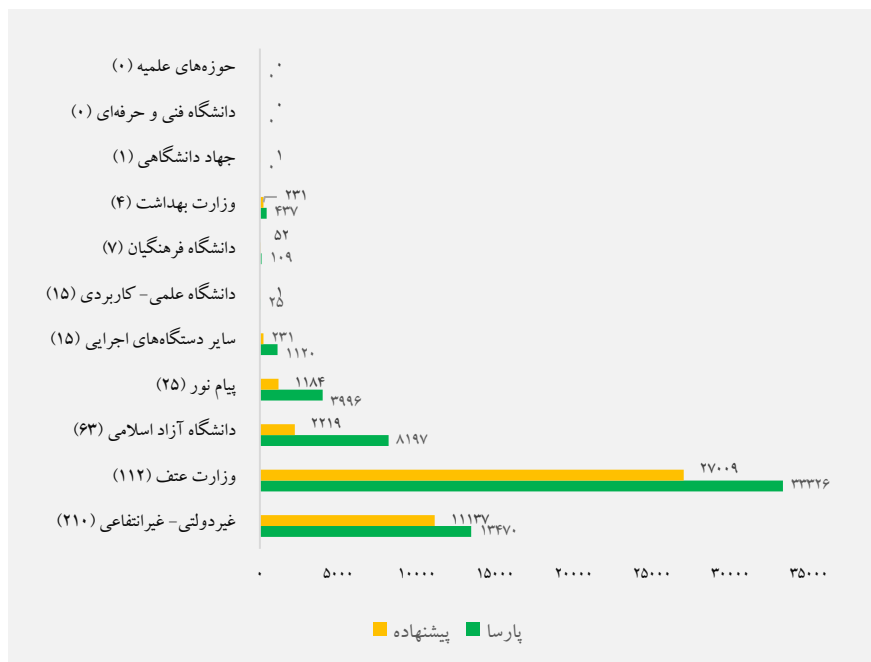
سامانه برای تضمین کیفیت داده‌ها، از پیش تعریف شده و از سیاهه‌های گوناگون قابل انتخاب هستند و نیازی به وارد کردن آنها نیست. افزون بر این، کاربران همیشه می‌توانند وضعیت مدارک ثبت شده خود را پایش کنند و امکان ویرایش اطلاعات ثبتی تا پیش از تأیید مؤسسه نیز برای آنها فراهم است. در نسخه تازه، فایل تمام‌متن پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها را ایرانداک کنترل می‌کند و پس از ارائه کد ره‌گیری به دانشجو، فایل‌های فرستاده شده را کارشناسان ایرانداک تأیید می‌کنند و سپس به تأیید مؤسسه‌ها می‌رسد. پس از تأیید، مدرک برای سازمان‌دهی به سامانه ویرایش و سازمان‌دهی می‌رود و پس از انجام فرایند سازمان‌دهی، در سامانه اطلاعات علمی ایران (گنج) به نشانی GANJ.IRANDOC.AC.IR در اختیار همگان گذاشته می‌شود. در نمودار ۱-۲ روند ثبت پارسا و پیشنهاد از سال ۱۳۸۷ تا پایان ۱۳۹۸ نشان داده شده است.

نمودار ۱-۲. روند ثبت پارسا و پیشنهاد در سامانه ثبت ایرانداک

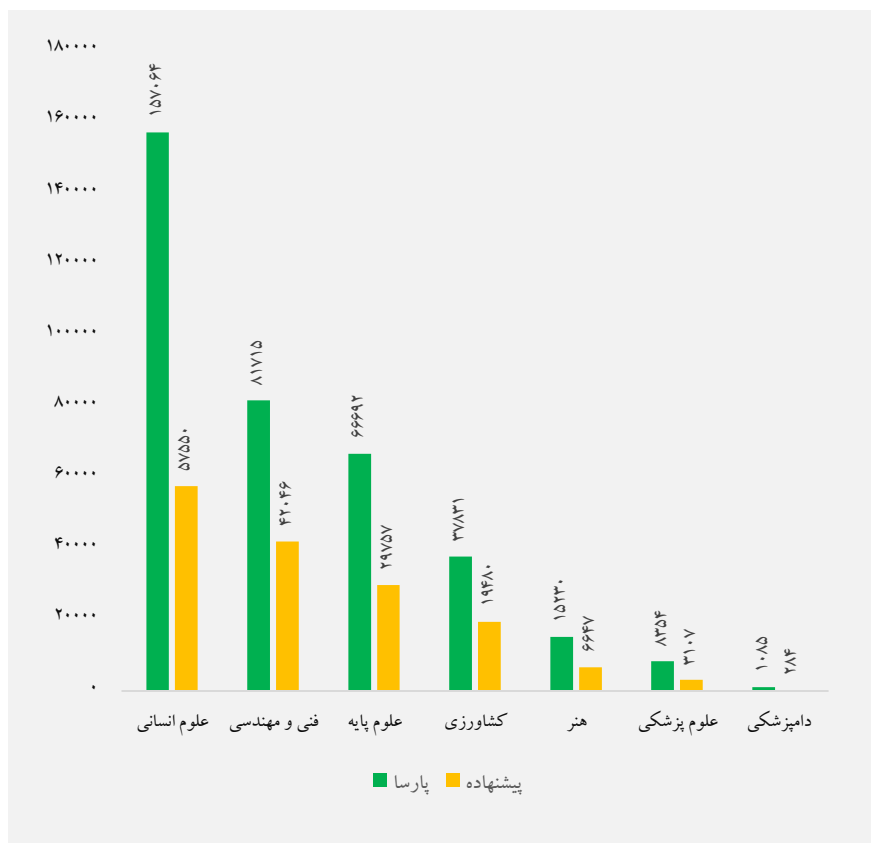
پیش از آغاز کار سامانه ثبت، گردآوری پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها دستی بود و شمار همه آنها به ۱۱۰ هزار می‌رسید که پس از آغاز به کار این سامانه، فایل‌های الکترونیکی پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها در سامانه بارگذاری شدند. گفتنی است از سال ۱۳۸۷ تا پایان سال ۱۳۹۸ بیش از ۲۶۰ هزار نسخه چاپی پارسا نیز به ایرنداک فرستاده شدند. تا پایان سال ۱۳۹۸ بیش از ۳۵۳ هزار نسخه چاپی پارسا در آرشیو ملی پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها نگهداری می‌شوند. افزون بر پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها، در آرشیو ایرنداک منابع ارزشمند و بی‌مانند دیگری نیز هستند. این آرشیو دربردارنده نزدیک به ۳۵۰ هزار پارسای دانشجویان مؤسسه‌های ایرانی، ۴۲ هزار پارسای دانشجویان ایرانی مؤسسه‌های خارجی، ۲۵ هزار گزارش دولتی، ۱۵ هزار جلد مقاله نشریه‌های فارسی، و سه هزار جلد مقاله همایش‌ها است. در نمودار ۲-۲ شمار مؤسسه‌های وابسته به نهادهای گوناگون و اندازه مشارکت آنها در ثبت پارسا و پیشنهاد تا پایان ۱۳۹۸ نشان داده شده است. ۱۱۲ مؤسسه وابسته به وزارت عتف بیشترین شمار پارسا و پیشنهاد را در سامانه ثبت داشتند.

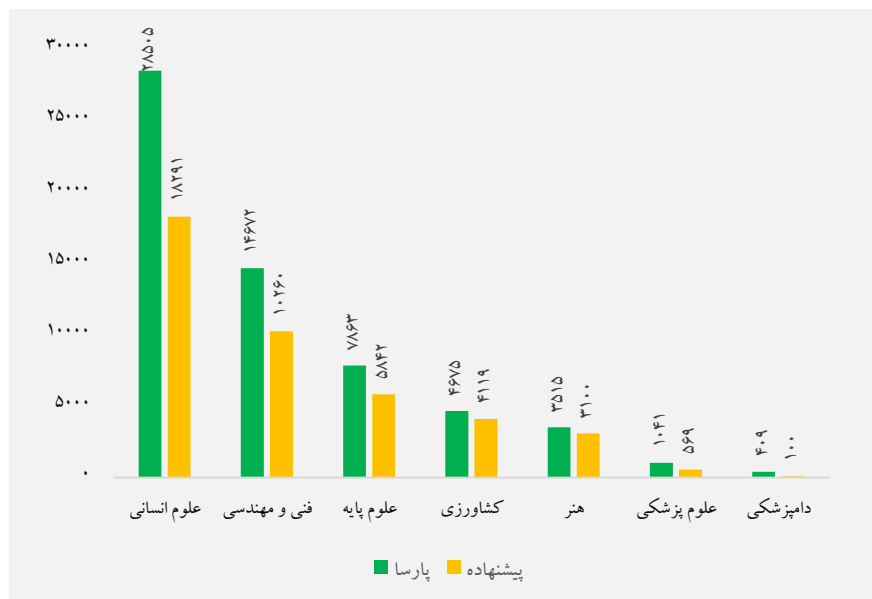
نمودار ۲-۲. اندازه مشارکت مؤسسه‌ها در سامانه ثبت ایرنداک

دوره کارشناسی ارشد با ۵۳۵۷۷ پارسا در سال ۱۳۹۸ بیشترین فراوانی را در سامانه ثبت دارد. دوره‌های دکتری تخصصی با ۶۲۴۳، دکتری حرفه‌ای با ۷۵۰، دستیاری تخصصی بالینی با ۶۶، دستیاری تخصصی غیربالینی با ۳۶، و دوره «ام. پی. اچ.» با پنج پارسا در جایگاه‌های بعدی هستند. از دیدگاه موضوعی نیز گروه علوم انسانی بیشترین فراوانی را در ثبت پارسا و پیشنهاد دارد. در نمودار ۲-۳ فراوانی ثبت پارسا در گروه‌های گوناگون موضوعی تا پایان ۱۳۹۸ و در نمودار ۲-۴ فراوانی ثبت پارسا در گروه‌های گوناگون موضوعی در ۱۳۹۸ آمده است.

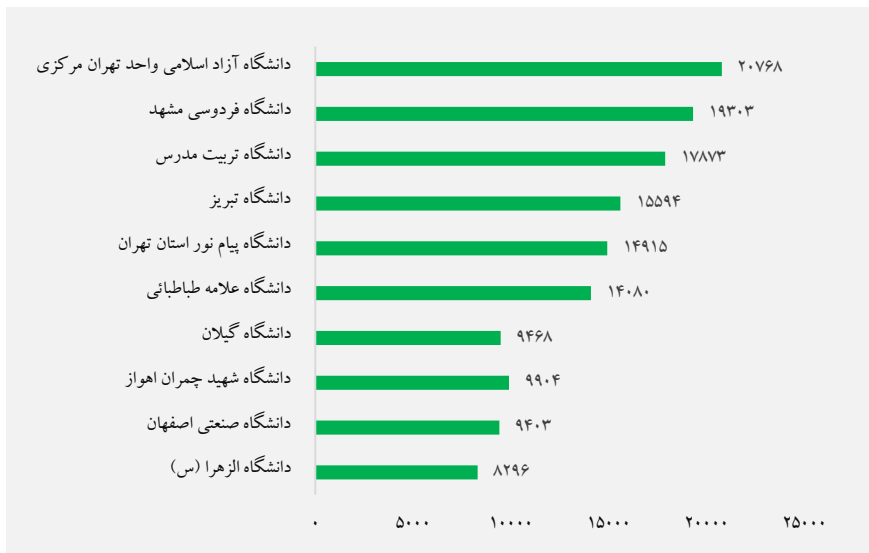

نمودار ۲-۳. فراوانی ثبت پارسای گروه‌های گوناگون موضوعی تا پایان ۱۳۹۸

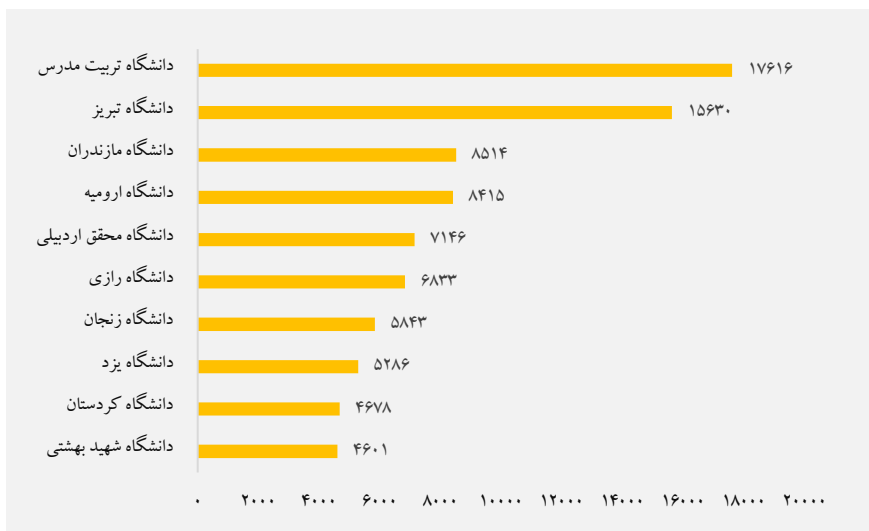

نمودار ۲-۴. فراوانی ثبت پارسی گروه‌های گوناگون موضوعی در سال ۱۳۹۸

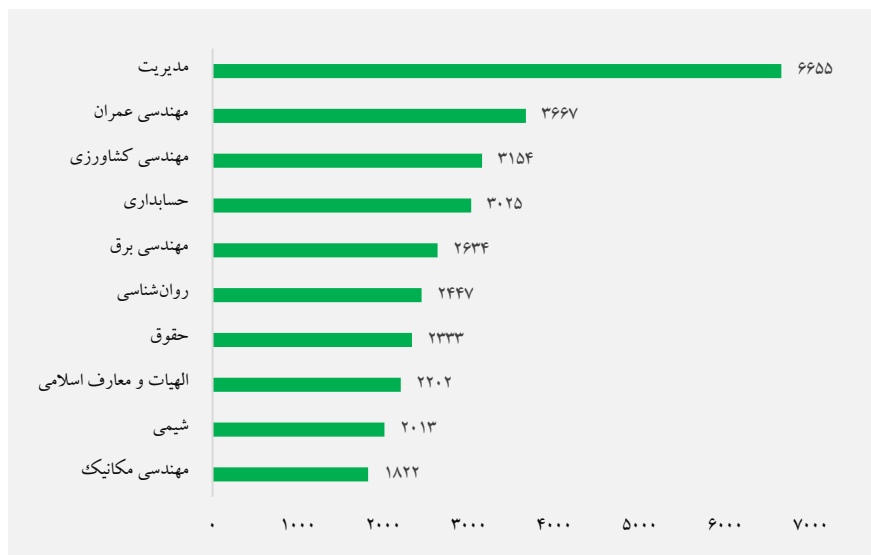
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی با ثبت ۲۰۷۶۸ پارسا از سال ۱۳۸۷ تا پایان ۱۳۹۸ بیشترین مشارکت را از دیدگاه شمار پارسی ثبت شده در سامانه ثبت داشته است. دانشگاه تربیت مدرس نیز با ۱۷۶۱۶ پیشنهاد در جایگاه نخست مشارکت در ثبت پیشنهاد در سامانه ثبت ایرنداک دارد. در نمودار ۲-۵، ۱۰ مؤسسه نخست از دیدگاه ثبت بیشترین پارسا در سامانه ثبت ایرنداک تا پایان ۱۳۹۸ و در نمودار ۲-۶، ۱۰ مؤسسه نخست از دیدگاه ثبت بیشترین پیشنهاد در سامانه ثبت ایرنداک تا پایان ۱۳۹۸ آمده‌اند. روی هم رفته، ۶۶۵۵ پارسا در رشته مدیریت در سال ۱۳۹۸ در سامانه ثبت ایرنداک ثبت شدند که نسبت به رشته‌های دیگر فراوانی بیشتری دارد. از دیدگاه ثبت پیشنهاد نیز رشته مدیریت با ۴۵۷۹ پیشنهاد بیشترین فراوانی را دارد. در نمودار ۲-۷، ۱۰ رشته نخست از دیدگاه ثبت بیشترین پارسا در سامانه ثبت ایرنداک در سال ۱۳۹۸ و در نمودار ۲-۸، ۱۰ رشته نخست از دیدگاه ثبت بیشترین پیشنهاد در سامانه ثبت ایرنداک در سال ۱۳۹۸ آمده‌اند.

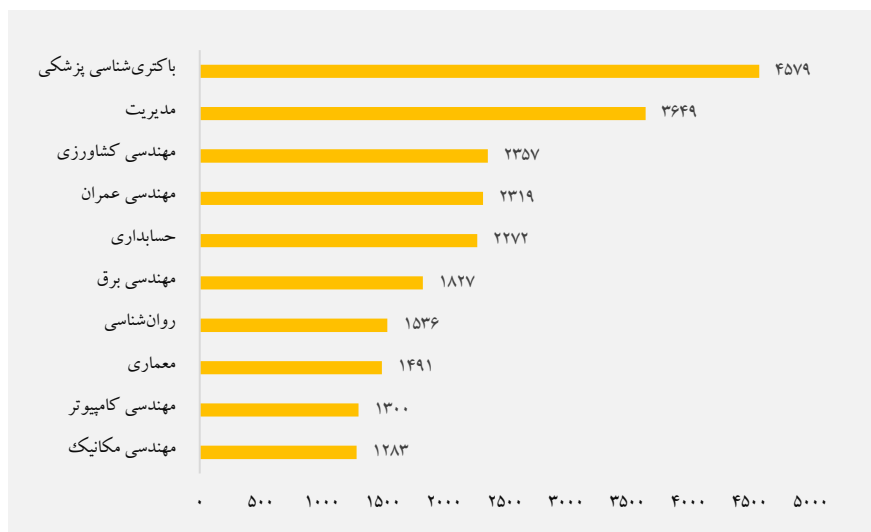
نمودار ۲-۱۰. مؤسسه نخست از دیدگاه ثبت بیشترین پارسا در سامانه ثبت ایرانداک

نمودار ۲-۱۰. مؤسسه نخست از دیدگاه ثبت بیشترین پیشنهاد در سامانه ثبت ایرانداک

نمودار ۲-۱۰ رشته نخست از دیدگاه ثبت بیشترین پارسا در سامانه ثبت ایرانداک

نمودار ۲-۸ رشته نخست از دیدگاه ثبت بیشترین پیشنهاد در سامانه ثبت ایرانداک

۲-۲. سازمان‌دهی اطلاعات

پس از ثبت اطلاعات پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها (پارساها)، کارشناسان به نمایه‌سازی و ویراستاری آنها می‌پردازند. نمایه‌سازی، تحلیل هوشمندانه نوشته پارساها برای شناسایی مفاهیم ارائه شده در آنها و تخصیص اصطلاحات نمایه‌ای در پیوند، با هدف امکان بازیابی اطلاعات است. پس از نمایه‌سازی، همه اطلاعات در بخش کنترل داده‌ها (ویراستاری)، کنترل و بازنگری می‌شوند. ایرانداک برای بهبود و شتاب نمایه‌سازی اطلاعات منابع گوناگون مانند پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها (پارساها)، سامانه ویرایش و سازمان‌دهی اطلاعات را در ویندوز طراحی و کار با نسخه نخست این سامانه را از تیر سال ۱۳۹۳ آغاز کرد. نسخه دوم این سامانه در اسفند سال ۱۳۹۴ با بهبود نسخه پیشین و افزودن امکانات و توانمندی‌های تازه بهره‌برداری شد. در سال ۱۳۹۸، ایرانداک ۳۰,۶۳۰ پایان‌نامه/ رساله را نمایه‌سازی و ویرایش کرد. سازمان‌دهی اطلاعات نیاز به منابع مرجع دارد که برخی از آنها پیش از سازمان‌دهی و برخی نیز در هنگام سازمان‌دهی درست می‌شوند و همگی آنها نیاز به روزآوری دارند. برخی از منابع مرجع؛ واژه‌نامه‌ها، واژگان‌ها، دانشنامه‌ها، اصطلاح‌نامه‌ها، و فهرست‌های مستند نام‌ها هستند.

۲-۲-۱. واژه‌نامه‌ها

واژه‌نامه‌ها در گسترش و همگانی‌سازی علم و استانداردسازی زبان آن نقش کلیدی دارند. ایرانداک در سازمان‌دهی اطلاعات، همواره با واژه‌های نوین علمی و فناوریانه روبرو بوده است و باید برای واژه‌های بیگانه، برابرنهادهای درست فارسی را بیابد یا برگزیند و هرگاه نیاز باشد، توصیف آنها را نیز همراه واژه‌ها بیاورد. از این رو، ساخت واژه‌نامه‌ها یکی از کارهای همیشگی ایرانداک است که نخستین آنها در سال ۱۳۵۹ با نام «فرهنگ اصطلاحات دکومانتاسیون» با ۵۳۷ واژه به چاپ رسید. در پایگاه وب واژه‌نامه‌ها به نشانی DIC.IRANDOC.AC.IR همراه با بازنشر واژه‌نامه‌های چاپی ایرانداک در محیط وب، واژه‌هایی که در کار روزانه سازمان‌دهی اطلاعات، کنترل و برگزیده می‌شوند، در اختیار همگان گذاشته شده است. افزون بر این، واژه‌نامه‌های فرهنگستان زبان و ادب فارسی نیز در این سامانه در دسترس کاربران هستند. این سامانه بیش از ده واژه‌نامه و بیش از ۱۰۰ هزار واژه را دربردارد. ایرانداک پذیرای دیدگاه‌های کاربران گرامی درباره هر واژه و برابرنهاد یا توصیف آن است و آمادگی دارد که واژه‌نامه‌های تخصصی نهادهای دیگر را نیز به این مجموعه ارزشمند بیفزاید. در نمودار ۲-۹ گزارشی درباره واژه‌نامه‌های ایرانداک و شمار واژه‌های آنها آمده است.

نمودار ۲-۹. واژه‌نامه‌های ایرنداک و شمار واژه‌های آنها

۲-۲-۲. توصیف گره‌های ایرنداک

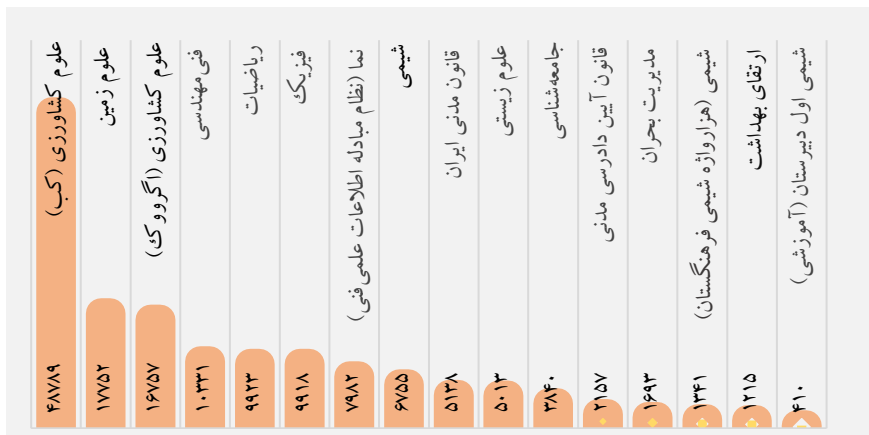
توصیف گره‌ها، کلیدواژه‌های استخراج شده از مدارک در سامانه ویرایش و سازمان‌دهی اطلاعات هستند. تاکنون بیش از ۱۲۰,۶۸۸ کلیدواژه، ۷۹,۰۰۰ کلیدواژه کنترل شده، و ۵۸,۹۶۳ کلیدواژه ویراسته نگاشته شده که در نشانی DIC.IRANDOC.AC.IR در دسترس همگان است. در سال ۱۳۹۸، ۹,۴۸۸ کلیدواژه به توصیف گره‌های ایرنداک افزوده شده است.

۲-۲-۳. اصطلاح‌نامه‌ها

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرنداک) برای انجام بهتر سازمان‌دهی و تحلیل اطلاعات علمی کشور، شانزده عنوان اصطلاح‌نامه را با بیش از ۱۴۹ هزار اصطلاح (مرجع و غیرمرجع) در موضوع‌های گوناگون تدوین کرده که در نشانی ESN.IRANDOC.AC.IR در دسترس همگان است. اصطلاح‌نامه‌های ایرنداک، دوزبانه و با همکاری متخصصان هر زمینه و گروه‌های تخصصی فرهنگستان زبان و ادب فارسی نگاشته شده‌اند. در این زمینه، ایرنداک با سازمان‌های جهانی «ترمنت» و «اینفوترم» نیز همکاری دارد. اصطلاح‌نامه «اگرووک» در علوم کشاورزی که «فائو» به چاپ رسانده نیز در ایرنداک

ترجمه، بومی سازی، و در پایگاه این سازمان ثبت شده است.

نمودار ۱-۲. اصطلاح‌نامه‌های ایرانداک و شمار واژه‌های آنها

۲-۴. فهرست‌های مستند نام‌های ایرانداک (نام‌ها)

مستندسازی نام‌ها با زمینه‌های موضوعی بسیار مانند نام مشاهیر و پدیدآوران، نام مکان‌ها، نام کتاب‌ها، و نام نمایشنامه‌ها یکی از کارهای ایرانداک است که می‌تواند مهار واژگان، آسانی جست‌وجو، هدایت کاوش‌گران به نام‌ها و اصطلاح‌های همانند، تغییر سریع شناسه‌ها، بازیابی سریع و آسان یک موضوع یا نام، مفاهیم مرتبط و گونه پیوند آنها با هم، و نمایان‌سازی و کنترل واژه‌ها و اصطلاحات دارای دو یا چند معنی را برای جلوگیری از اختلال معنایی در هنگام بازیابی در پی داشته باشد. پایگاه وب فهرست‌های مستند نام‌های ایرانداک به نشانی NAMHA.IRANDOC.AC.IR برای پاسخ‌گویی به بخشی از نیاز مدیریت دانش در قلمروی سازمان‌دهی اطلاعات راه‌اندازی شده است. این سامانه، فهرست مستند نام‌های نهادها، سازمان‌ها، و مؤسسه‌های دولتی، نام پژوهشگران، نام‌های جغرافیایی ایران، و نام کتاب‌ها (برگرفته از پارساهای موجود در ایرانداک) را دربردارد.

□ فهرست مستند نام پژوهشگران

تاکنون بیش از ۱,۱۰۵ هزار نام پژوهشگر در پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج) وارد شده که برخی از آنها ترکیبی هستند و نوشتارهای گوناگونی دارند و برابر نهاد انگلیسی برخی نیز دارای کاستی است. از

این رو، کار ساخت فهرست مستند نام پژوهشگران آغاز و تاکنون ۱۸۴,۰۰۰ نام درست شده است.

□ فهرست مستند نام نهادها، سازمان‌ها، و مؤسسه‌های دولتی ایران

از آنجا که سازمان‌های دولتی ایران پیوسته دستخوش تغییر، ادغام، انحلال، و جابه‌جایی بوده به فهرست مستندی از نام سازمان‌ها و مؤسسه‌های دولتی و غیردولتی نیاز است. ایرنداک تا سال ۱۳۸۲ سه ویرایش فهرست مستند نام نهادها، سازمان‌ها، و مؤسسه‌های دولتی را با نزدیک به ۱۱,۰۰۰ نام چاپ کرده است. از آن پس تاکنون نیز ۸,۰۰۰ نام به این فهرست افزوده شدند. در سال ۱۳۹۸ نام ۱,۶۶۱ دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی و نام ۲,۹۶۷ دانشکده یکسان‌سازی شد.

□ فهرست مستند نام‌های جغرافیایی

نام‌های خاص و به‌ویژه نام‌های جغرافیایی در گذر زمان تغییر می‌یابند و گاه یک نام به جای دیگری به کار می‌رود. از این رو، یک نام جغرافیایی در نوشتارهای کهن که همانندی کلی یا جزئی با یک نام جغرافیایی امروزی دارد، به معنای یکی بودن آنها نیست. همان نام خاص نیز در نوشتارهای کهن همواره به یک مکان گفته نمی‌شده است. برای تعیین جای درست یک نام جغرافیایی، باید به دوره تاریخی آن نیز نگاه کرد. چنین تغییرها و دستکاری‌ها که به‌ویژه در نام‌های جغرافیایی بیشتر هستند، آشفتگی‌های گسترده و درهم‌آمیختگی داده‌های تاریخی را در پی دارند. نگارش نام‌های جغرافیایی بر پایه زمان و ضبط املای تاریخی و همچنین خط‌مشی یکسان برای حرف‌نگاری آنها به زبان فارسی و انگلیسی از کارهایی است که در ایرنداک انجام می‌شود. در سال ۱۳۹۸ نام ۳۱ استان، ۱۲۴۲ شهر ایران، ۲۱۳ رودخانه، و ۱۰۰ حوضه آبریز و آبخیز (فارسی-انگلیسی) به نام‌های جغرافیایی افزوده شد.

□ فهرست مستند نام‌های مشاهیر و مؤلفان

این فهرست دربرگیرنده نام‌هایی است که به شیوه شناسه موضوعی در پارساها آمده و رجال، مشاهیر، نویسندگان، مترجمان، مؤلفان، و هنرمندان را دربرمی‌گیرد. در سال ۱۳۹۸، شمار ۲,۸۲۳ نام مشاهیر و مؤلفان در این سامانه آمده است.

فهرست مستند کتاب‌ها

این فهرست دربرگیرنده نام کتاب‌ها و رمان‌هایی است که به شیوه شناسه موضوعی در پارساها ثبت شده در پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرنداک) آمده است. در سال ۱۳۹۸، شمار ۱,۵۹۴ عنوان کتاب در این سامانه ثبت شده است.

پایگاه اطلاعات علمی ایران

نام	پایگاه اطلاعات علمی ایران
نام کوتاه	گنج
سال راه اندازی	۱۳۷۶
ناشر	ایرانداک
دسترسی	همگان / رایگان
نشانی	ganj.irandoc.ac.ir

صفحه اصلی از آدرس: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) © ۱۳۹۷

درباره

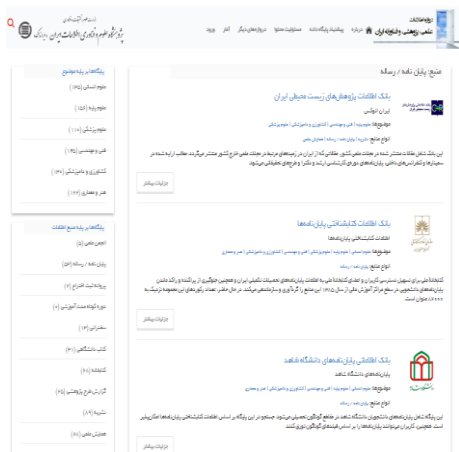
پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج) اکنون دربرگیرنده ۷۵۲۵۶۶ رکورد پیشنهاد و پاراست. نسخه پیشین این پایگاه نیز دربرگیرنده ۹۴۲۸۱۵ رکورد است که افزون بر پارسا و پیشنهاد، طرح پژوهشی، مقاله نشریه، گزارش های دولتی، و مقاله همایش را نیز پوشش می دهد. هر دو پایگاه در مجموع ۱۶۹۵۳۸۱ دارند. در سال ۱۳۹۸ مجموعاً در هر دو پایگاه ۲۷۴۳۵۹۷۸ جست و جو با میانگین روزانه ۷۵۱۶۷ جست و جو در این پایگاه ها روی داده است.

دروازه اطلاعات علمی، پژوهشی، و فناوریانه ایران

نام	دروازه اطلاعات علمی، پژوهشی، و فناوریانه ایران
نام کوتاه	در
سال راه‌اندازی	۱۳۹۵
ناشر	ایرنداک
دسترسی	همگان / رایگان
نشانی	dar.irandoc.ac.ir

درباره

دروازه اطلاعات علمی، پژوهشی، و فناوریانه ایران (در) نخستین دروازه اطلاعات علمی در ایران است که در مهر ۱۳۹۵ با بیش از ۲۰۰ پایگاه اطلاعات علمی، پژوهشی، و فناوریانه راه‌اندازی شد. این دروازه از یک سو دست‌یابی پژوهشگران را به پایگاه‌های داده آسان می‌کند و از سوی دیگر به سیاست‌گذاران علم و فناوری نمای فراگیر را از وضعیت این پایگاه‌ها نشان می‌دهد. دروازه اطلاعات علمی، پژوهشی، و فناوریانه پیوند به پایگاه‌های داده گوناگون را با مدارکی مانند پایان‌نامه‌ها، رساله‌ها، نشریه‌ها، گزارش طرح‌های پژوهشی، کتابخانه‌های دانشگاهی، همایش‌ها، کتاب‌های دانشگاهی، و انجمن‌ها در رشته‌های اصلی و فرعی فراهم می‌سازد. این دروازه، پایگاه‌های داده را در وب بر پایه نیاز کاربران چارچوب‌ها و موضوع‌های کاربردی با بهبود شیوه ارائه و کیفیت خدمات و همچنین با افزایش دسترس پذیری و کاربردپذیری در درگاهی ارزشمند برای استادان، دانشجویان، و پژوهشگران بازنمایی می‌کند.

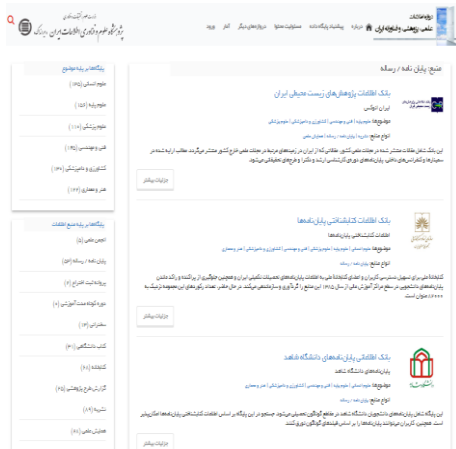

۴-۲. مدیریت عرضه و تقاضای پژوهش

۴-۲-۱. سامانه پیشینه پژوهش

سامانه پیشینه پژوهش

نام	سامانه پیشینه پژوهش
نام کوتاه	پیشینه
سال راه اندازی	۱۳۹۳
ناشر	ایرانداک
دسترسی	همگان / آبونمانی
نشانی	pishineh.irandoc.ac.ir

درباره

بسیاری از پژوهش‌های دانشگاهی در پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها انجام می‌شوند و بخشی از مقاله‌های علمی نیز دستاورد همین پژوهش‌ها هستند. آسانی دستیابی به این منابع کلیدی و کاربریست دستاوردهای آنها در فرایند پژوهش بسیار ارزشمند است. ایرانداک کار ثبت، سازمان‌دهی، و اشاعه اطلاعات علم و فناوری کشور را بر عهده دارد و از دیرباز مرکز دریافت نسخه‌ای از پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها و ارائه خدمات اطلاع‌رسانی آنها به جامعه علمی کشور بوده است. ایرانداک با این پشتوانه، سامانه پیشینه پژوهش را راه‌اندازی کرده است و به دانشجویان و پژوهشگران کمک می‌کند تا از پیشینه کار خود آگاهی یابند، از دوباره کاری پرهیز کنند، و با منابع موجود درباره پژوهش خود نیز آشنا شوند. کاربران می‌توانند پس از ثبت نام و تأیید آن، وارد سامانه شوند و درخواست خود را ثبت نمایند. نتیجه بررسی کارشناسان آموزش‌دیده ایرانداک برای کاربر و نیز همه کسانی که کاربر بخواهد، فرستاده می‌شود. ۷۹۷ هزار و ۳۸۹ درخواست تا پایان ۱۳۹۸ برای سامانه پیشینه فرستاده شده که کارشناسان ایرانداک به همه درخواست‌ها پاسخ داده‌اند.

۲-۴-۲. سامانه عرضه و تقاضای پژوهش (ساعت)

سامانه عرضه و تقاضای پژوهش

نام	سامانه عرضه و تقاضای پژوهش
نام کوتاه	ساعت
سال راهاندازی	۱۳۹۶
ناشر	ایرنداک
دسترسی	همگان/رایگان
نشانی	saat.irandoc.ac.ir

درباره

یکی از سیاست‌های کلی کشور، تقاضامحور ساختن پژوهش‌ها و کاربردی کردن دستاوردهای آنها و همچنین پیوند میان صنعت و دانشگاه است. برای انجام بهتر این سیاست، سامانه «ساعت» در ایرنداک طراحی و راه‌اندازی شد. این سامانه، پیوندگاهی است میان درخواست‌کنندگان و عرضه‌کنندگان پژوهش کشور که افزایش بهره‌وری ملی را با شبکه‌سازی میان نیازها و پژوهش‌ها به دنبال دارد. «ساعت» در گام نخست، پیوند میان پار ساها را با نیازهای پژوهشی سازمان‌ها برپا می‌کند. این پیوند با یک پایگاه روزآمد و جامع از تقاضای پژوهش (نیازها و حمایت‌ها) و عرضه پژوهش (توانمندی‌ها و نیاز به حمایت) پشتیبانی می‌شود. سازمان‌ها می‌توانند در این سامانه، درخواست‌ها و حمایت‌های خود را به آگاهی پژوهشگران برسانند که محور و موضوع پژوهش، تأمین منابع مالی، خدمات مشاوره، تأمین تجهیزات و سخت‌افزار، تأمین اطلاعات و مانند آنها را دربردارد. از سوی دیگر، دانشجویان نیز می‌توانند توانمندی‌ها و گرایش‌های پژوهشی خود را به همراه حمایت‌هایی که برای پیگیری آنها نیاز دارند، به آگاهی سازمان‌ها برسانند. اجرای آزمایشی «ساعت» از تیر ۱۳۹۵ آغاز شد و تا پایان سال، بیش از ۵۰۹۴ پژوهشگر و ۱۸۸ سازمان در آن نام‌نویسی کردند. سازمان‌های عضو نیز ۴۴۲۰ فراخوان و ۹۰۰ عنوان پژوهش را در «ساعت» بارگذاری نمودند.

- برگزاری ۱۲۵ دوره آموزشی برای ۱۲۰۷ تن، دربردارنده ۹۹۷ دانشجو، ۱۸۶ همکار ایرانداک، و ۲۴ عضو هیئت علمی، مدیر، و کارشناس سازمان‌ها؛
- پذیرش ۲۷ دانشجوی دکتری در رشته‌های مدیریت فناوری اطلاعات، مهندسی فناوری اطلاعات، و علم اطلاعات و دانش‌شناسی از سال ۱۳۹۰ تاکنون؛
- شرکت ۱۷۳ کارمند ایرانداک در ۳۶ دوره آموزشی ایرانداک.

۳. آموزش

آموزش در ایرانداک با طراحی، راه اندازی، بازاریابی، و برگزاری دوره های آموزشی کوتاه مدت، پذیرش و مدیریت دانشجویان دکتری و انجام کارهای در پیوند با آموزش و پژوهش آنها هستند. آموزش در ایرانداک به شکل دوره های تخصصی کوتاه مدت از سال ۱۳۶۲ آغاز شد، ولی پدید آمدن واحد مدیریت آموزش با مأموریت برنامه ریزی آموزش های علمی برای کارکنان پژوهشگاه و متقاضیان بیرون از پژوهشگاه، اجرای آموزش های برنامه ریزی شده، و انجام امور رفاهی و پشتیبانی های غیرآموزشی دانشجویان به سال ۱۳۸۴ باز می گردد. این واحد کار رسمی خود را از سال ۱۳۸۵ آغاز کرد و مسئولیت برگزاری دوره های آموزشی کوتاه مدت، تحصیلات تکمیلی، و کارکنان را بر عهده دارد.

۱-۳. دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت تخصصی

مدیریت آموزش از سال ۱۳۸۶ با دریافت مجوز آموزش کارکنان دولت از «معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی ریاست جمهوری» و «مرکز آموزش و پژوهش استانداری تهران»، امکان آموزش کارکنان سازمان‌های دولتی و غیردولتی را داراست و نیز از سال ۱۳۹۰ موفق به دریافت مجوز از دفتر آموزش‌های آزاد، غیرانتفاعی، و غیردولتی وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری برای برگزاری دوره‌ها گردیده است.

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرنداک) برای بالا بردن سطح علمی مخاطبان، با فراخوان مشارکت استادان توانمند اقدام به نیازسنجی، تدوین، طراحی، و اجرای دوره‌های آموزشی تخصصی کرده است و هم‌اکنون ۲۲۸ دوره آموزشی را در زمینه‌های سامان‌دهی و نشر اطلاعات، فناوری اطلاعات، فنی و مهندسی، مهارت‌های پژوهش و گسترش علم، مهارت‌های آموزشی، و مدیریت و برنامه‌ریزی برگزار می‌نماید و آمادگی دارد بر پایه نیاز مخاطبان (افراد یا سازمان‌ها) برای نیازسنجی، تدوین، طراحی، و اجرای دوره‌های آموزشی تخصصی برنامه‌ریزی کند. همچنین برای بهره‌مندی از دوره‌های تخصصی برای همه دانشجویان و اعضای هیئت علمی تسهیلاتی دیده شده است.

در سال ۱۳۹۸، ۱۷۳ نفر (۱۳۵۱ نفر ساعت) از کارکنان پژوهشگاه از ۳۶ دوره آموزشی در مدیریت آموزش ایرنداک بهره‌بردند که از این تعداد ۱۵۸ نفر (۱۱۳۵ نفر ساعت) کارکنان و کارشناسان و ۱۵ نفر (۲۱۶ نفر ساعت) از اعضای هیأت علمی ایرنداک بودند. گفتنی است همه کارکنان پژوهشگاه می‌توانند بر پایه تخصص خود رایگان در دوره‌های آموزشی در پیوند شرکت نمایند.

مدیریت آموزش از سال ۱۳۸۵ تا پایان سال ۱۳۹۸، روی هم‌رفته، ۱۱۱۷ دوره آموزشی با ۱۹۵ عنوان برگزار کرده است. شمار شرکت‌کنندگان در دوره‌های آموزشی در مجموع ۱۶۵۱۱ نفر (۱۴۲۳۱۴ نفر ساعت) و میانگین رضایت شرکت‌کنندگان از دوره‌های برگزار شده ۹۰/۵۷ از ۱۰۰ بوده است. در نمودار ۱-۳ دوره‌های برگزار شده ایرنداک با فراوانی بیش از ۱۰ از سال ۱۳۸۵ تا پایان سال ۱۳۹۸ نشان داده شده‌اند.

فراوانی	نام دوره
۱۶۰	نگارش مقاله علمی برای نشریه‌های نمایه شده در نمایه‌نامه‌های جهانی (وب‌آوساینس و اسکوپس)
۱۱۰	کار با داده‌های کمی: کاربرد نرم‌افزار «SPSS» (پایه و پیشرفته)
۴۹	مدیریت اطلاعات علمی با استفاده از نرم‌افزار اندنوت (End Note X7)
۴۸	نرم‌افزار تحلیل داده‌های کیفی مکس کیودا (MAXQDA)
۴۵	شیوه نگارش مقالات علمی پژوهشی و ترویجی برای نشریات فارسی زبان
۳۴	روش‌شناسی پژوهش: رویکرد کیفی
۳۳	راهبردهای جستجو و دستیابی به اطلاعات در محیط وب
۳۳	نرم‌افزار تحلیل داده‌های کیفی ان ویو (Nvivo)
۳۳	نگارش پایان‌نامه و رساله
۳۲	ویرایش ادبی و فنی نوشتارهای علمی (کتاب، مقاله، پایان‌نامه، و رساله)
۲۷	اینفوگرافیک و تکنیک‌های نوین دیداری‌سازی داده‌ها و اطلاعات (مقدماتی)
۲۷	مدل‌سازی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزارای‌موس AMOS
۲۵	روش پژوهش: اصول و مبانی
۲۳	استخراج مقاله علمی پژوهشی از پایان‌نامه، رساله و طرح پژوهشی
۲۳	مدل‌سازی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار Lisrel
۲۳	نرم‌افزار تحلیل داده‌های کیفی Atlas.Ti
۲۱	پروپوزال‌نویسی و پایان‌نامه‌نویسی
۲۰	کاربرد نرم‌افزار «Word» در پژوهش
۱۹	آشنایی با مفاهیم، ساختار و نحوه ایجاد کتابخانه‌های دیجیتال
۱۸	اصول سخنرانی، فن بیان و مهارت‌های ارتباطی
۱۴	مدل‌سازی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار PLS
۱۴	مهارت‌ها و فنون مدیریت کلاس درس در دانشگاه
۱۴	مهارت‌های پیش از تدریس
۱۳	آشنایی با شبکه‌های عصبی و استفاده از جعبه ابزار آن در محیط متلب (MATLAB)

فرآوانی	نام دوره
۱۳	جستجوی تخصصی در پایگاه‌های اطلاعات علمی
۱۳	روش پژوهش با تاکید بر پایان‌نامه‌نویسی
۱۳	ساخت اسلایدهای گویا و مؤثر برای سخنرانی: نرم‌افزار «prezi»
۱۲	آشنایی با آینده‌پژوهی و روش‌های آن
۱۱	سواد اطلاعاتی
۱۱	فراتحلیل (متا آنالیز): کاربرد نرم‌افزار «STATA»
۱۰	پروپوزال‌نویسی

نمودار ۳-۱. دوره‌های برگزار شده با فراوانی بیش از ۱۰ از سال ۱۳۸۵ تا پایان سال ۱۳۹۸ در ایرنداک

مدیریت آموزش در پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرنداک) در سال ۱۳۹۸، روی‌هم‌رفته، ۱۲۵ دوره آموزشی را برگزار کرده که نامشان در جدول ۱-۳ آمده است. گفتنی است ۱۱ مورد از این دوره‌ها برای نخستین بار در سال ۱۳۹۸ برگزار شده‌اند که در جدول ۱-۳ با نشان آبی‌رنگ ایرنداک آمده‌اند. افزون بر این، ۹ دوره آموزشی نیز بیرون از ایرنداک و به درخواست دیگر نهادها برگزار شده‌اند که در جدول ۱-۳ با نشان سرخ‌رنگ «خروج» آمده‌اند.

جدول ۱-۳. دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت تخصصی ایرنداک در سال ۱۳۹۸

ارزیابی نشریه‌های علمی نمایه شده در نمایه‌های جهانی (وب‌آوساینس و اسکوپوس) برای انتشار مقاله	🔍
ارزیابی نشریه‌های علمی نمایه شده در نمایه‌های جهانی (وب‌آوساینس و اسکوپوس) برای انتشار مقاله (ویژه کتابخانه مجلس)	🔍
استخراج مقاله علمی از پایان‌نامه، رساله، و طرح پژوهشی	🔍
امنیت کاربری فناوری اطلاعات (ویژه کارکنان پژوهشگاه)	🔍
آشنایی با علم‌سنجی و پروفایل‌های علمی	🔍
آشنایی با قوانین و مقررات ارتقاء سلامت اداری (ویژه کارکنان پژوهشگاه)	🔍
آینده‌پژوهی و روش‌های آن	🔍
تحلیل شبکه‌های اجتماعی و نرم‌افزارهای آن	🔍
تحلیل شبکه‌های اجتماعی و نرم‌افزارهای آن (پیشرفته)	🔍
تربیت آموزشگر دانشگاهی	🔍
حقوق مالکیت فکری (ویژه آزمایشگاه مغز دانشگاه تهران)	🔍

داده کاوی و کاربردهای آن	
روش پژوهش: پایان نامه نویسی	
روش پژوهش: تحلیل محتوای کیفی	
روش پژوهش: فرا تحلیل (متا آنالیز) (مرور سیستماتیک) ویزه مؤسسه عصر اطلاعات	
روش پژوهش: گراند تئوری (نظریه داده بنیاد)	
روش پژوهش: مرور سیستماتیک	
روش پژوهش: مرور سیستماتیک (مرور نظام مند)	
روش پژوهش: مصاحبه پژوهشی	
روش پژوهش: مصاحبه پژوهشی (عمیق)	
روش شناسی پژوهش: رویکرد کیفی	
روش شناسی پژوهش: رویکرد تطبیقی (ویزه مؤسسه عصر اطلاعات)	
ساخت اسلایدهای گویا و مؤثر برای سخنرانی: نرم افزار «perezi»	
سبک های سخنرانی تاثیر گذار، فن بیان و ارتباط مؤثر	
شناخت و راه های پرهیز از بدرفتاری و دستبرد علمی	
فرا تحلیل (متا آنالیز): کاربرد نرم افزار «STATA»	
کار با داده های کمی: کاربرد نرم افزار SPSS (پایه)	
کار با داده های کمی: کاربرد نرم افزار SPSS (پایه) (ویزه دانشگاه مطهری واحد خاوران)	
کار با داده های کمی: کاربرد نرم افزار SPSS (پیشرفته)	
کار با داده های کیفی: نرم افزار «Atlas.Ti»	
کار با داده های کیفی: نرم افزار «NVivo»	
کار با داده های کیفی: نرم افزار «MAXQDA»	
کار با داده های کیفی: نرم افزار «MAXQDA» (ویزه مؤسسه عصر اطلاعات)	
کاربرد اینفوگرافیک در بازنمایی داده ها و اطلاعات (پایه) (ویزه پژوهشکده مطالعات فرهنگی)	
کاربرد نرم افزار «WORD» در پژوهش	
کاربردهای فناوری اطلاعات (ویزه کارکنان پژوهشگاه)	
مدل سازی معادلات ساختاری: کاربرد نرم افزار «LISREL»	
مدل سازی معادلات ساختاری: کاربرد نرم افزار «PLS»	
مدیریت اطلاعات علمی: کاربرد نرم افزار اندنوت (Note End)	
مدیریت دانش	
مدیریت زمان: مفاهیم و ابزارها	
معرفت شناسی سطح «۱»	

معرفت شناسی سطح «۲»	
مفاهیم، ساختار و نحوه ایجاد کتابخانه‌های دیجیتال (ویژه کتابخانه شرکت ملی نفت ایران)	
مکالمه زبان انگلیسی برای بزرگسالان	
مهارت‌های سخنرانی و ارائه موثر در همایش‌های علمی و دفاع از پایان‌نامه	
مهارت‌های سندداری: اصول سندکاوی و مستندسازی اسناد	
نگارش پایان‌نامه و رساله	
نگارش کتاب دانشگاهی	
نگارش مقاله علمی برای نشریه‌های علمی فارسی زبان	
نگارش مقاله علمی برای نشریه‌های نمایه شده در نمایه‌نامه‌های جهانی (وب‌آوساینس و اسکوپوس)	
نمایه‌سازی موضوعی (ویژه کارکنان کتابخانه ایرانخودرو)	
وب معنایی: مفهوم‌سازی و کاربرد هستان‌شناسی (آنتولوژی)	
ویرایش ادبی و فنی نوشتارهای علمی (کتاب، مقاله، پایان‌نامه، و رساله)	

۲-۳. عملکرد دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت تخصصی

روی هم‌رفته، ۱۲۰۷ نفر (۹۲۸۳ نفر ساعت) دربردارنده ۹۹۷ ازدانشگاه‌ها (دانشجو)، ۱۸۶ نفر از پژوهشگاه‌ها، و ۲۴ نفر از اعضای هیئت علمی، مدیران، و کارشناسان سازمان‌های دولتی و غیردولتی در سال ۱۳۹۸ در دوره‌های آموزشی پژوهشگاه شرکت کردند. ایرانداک برای همه دانش‌پذیران این دوره‌ها گواهی پایان دوره می‌دهد. در جدول ۲-۳ نمایی از عملکرد دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت تخصصی ایرانداک آمده است.

جدول ۲-۳. عملکرد دوره‌های آموزشی کوتاه مدت تخصصی ایرانداک در سال ۱۳۹۸

شمار سازمان های شرکت کننده	میانگین اندازه رضایت شرکت کنندگان (از ۱۰۰)			تحصیلات شرکت کنندگان (شمار)			وضعیت تحصیلی			شمار شرکت کنندگان	مدت		ماه	
				کارشناسی و دانشجوی کارشناسی	کارشناسی ارشد و دانشجوی کارشناسی ارشد	دکترای و دانشجوی دکتری	دیگر	غیر دانشجوی	دانشجو		جمع	ساعت		روز
دیگر	پژوهشگاه ها	دانشگاه ها								شمار / نفر / ساعت شرکت کنندگان				
-	۲	۳۰	۹۶	-	۱۹	۱۳	-	۲	۳۰	۲۸۱	۳۲	۴۴	۵	فروردین
۳۰۰	-	۵۸	۹۰.۱۱	۶۰	۱۸۲	۱۱۶	۳۰۰	-	۵۸	۱۴۰۰	۳۵۸	۷۸	۱۱	اردیبهشت
-	۲	۶۲	۸۸.۵	۲	۳۴	۲۸	-	۲	۶۲	۴۸۲	۶۴	۶۰	۸	خرداد
-	۳۲	۱۶۳	۸۸.۸۵	۱۱	۱۰۰	۸۴	-	۳۲	۱۶۳	۱۳۶۰	۱۹۵	۹۹	۱۴	تیر
-	۱	۸۲	۹۲.۱۱	۱	۳۲	۵۰	-	۱	۸۲	۶۸۷	۸۳	۱۰۰	۱۲	مرداد
-	۲۳	۷۶	۸۸.۵۷	۸	۴۰	۵۱	-	۲۳	۷۶	۷۴۴	۹۹	۹۱	۱۲	شهریور
۳۰۰	۶۰	۴۷۱	۹۰.۶۹	۸۲	۴۰۷	۳۴۲	۳۰۰	۶۰	۴۷۱	۴۹۵۴	۸۳۱	۴۷۲	۶۲	شش ماهه اول
۱۶	۱۳	۱۲۵	۸۴.۶۶	۴	۷۹	۷۱	۱۶	۱۳	۱۲۵	۹۶۷	۱۵۴	۸۸	۱۲	مهر
-	۱۸	۱۱۳	۹۰.۶۶	۱۱	۴۸	۷۲	-	۱۸	۱۱۳	۹۸۴	۱۳۱	۱۴۲	۱۸	آبان
-	۱۲	۱۹۱	۹۰.۵۵	۷۸	۵۷	۶۸	-	۱۲	۱۹۱	۱۷۹۳	۲۰۲	۱۳۷	۱۷	آذر
-	۲	۱۱۸	۹۳	-	۶۳	۵۷	-	۲	۱۱۸	۹۹۸	۱۲۰	۱۳۱	۱۶	دی
-	۲	۱۱۰	۹۰.۱۲	۲	۵۲	۵۸	-	۲	۱۱۰	۹۱۶	۱۱۲	۱۲۳	۱۵	بهمن
-	۹	۱۰۴	۹۰.۹۳	۵	۶۵	۴۳	-	۹	۱۰۴	۸۲۴	۱۱۳	۱۰۵	۱۴	اسفند
۱۶	۵۶	۷۶۱	۸۹.۹۸	۱۰۰	۳۴۴	۳۶۹	۱۶	۵۶	۷۶۱	۶۴۸۲	۸۳۳	۷۲۶	۹۲	شش ماهه دوم
۳۱۶	۱۱۶	۱۲۳۲	۹۰.۳۳	۱۸۲	۷۷۱	۷۱۱	۳۱۶	۱۱۶	۱۲۳۲	۱۱۴۳۶	۱۶۶۴	۱۱۹۸	۱۵۴	سالانه

۳-۳. تحصیلات تکمیلی

رشد پرشتاب علم و فناوری، دگرگونی‌های بزرگ اجتماعی و اقتصادی، و هدف‌های بلند برنامه‌های توسعه و سند چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران شرایطی را پدید آورده‌اند که وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری برای دگرگونی راهبردی در علم و فناوری و داشتن نگاه پژوهش‌محوری، به تربیت نیروهای متعهد، متخصص، و ماهر با شیوه‌های گوناگون پذیرش دانشجو در دوره دکترا پرداخته است. دوره دکتری بالاترین دوره تحصیلی آموزش عالی است که به اعطای مدرک تحصیلی می‌انجامد و رسالت آن پرورش افرادی است که با نوآوری در زمینه‌های گوناگون علوم و فناوری برای از میان برداشتن نیازهای کشور و گسترش مرزهای دانش می‌کوشند. این دوره به دو شیوه «آموزشی پژوهشی» و «پژوهشی» برگزار می‌شود.

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) با دریافت مجوز از شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی از سال ۱۳۹۰، موفق به پذیرش ۲۷ دانشجوی دکتری پژوهش‌محور در سه رشته مدیریت فناوری اطلاعات (۹ دانشجو)، مهندسی فناوری اطلاعات (۷ دانشجو)، و علم اطلاعات و دانش‌شناسی (۱۱ دانشجو) شده است. در این میان سه نفر در رشته مدیریت فناوری اطلاعات در سال‌های ۱۳۹۴، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ و سه نفر در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی در سال‌های ۱۳۹۷، ۱۳۹۵ و دو نفر در رشته مهندسی فناوری اطلاعات در سال‌های ۱۳۹۷، ۱۳۹۵ و دو نفر در رشته علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی و یک نفر در رشته مهندسی کامپیوتر زمینه فناوری اطلاعات در سال ۱۳۹۸ دانش‌آموخته شدند. هم‌اکنون نیز ایرانداک ۹ دانشجوی دکتری دارد.

مسکری و سازمان

□ نام‌نویسی بیش از ۵۰۹۴ نفر و ۱۸۸ سازمان در سامانه ساعت؛

□ فعالیت ۲۸۶ کتابخانه و ۴۴۲۸ دانشجو در طرح غدیر و ۱۶۴ کتابخانه در طرح امین؛

□ طراحی و راه‌اندازی سامانه آمار کتابخانه‌ها (آک)؛

□ برگزاری پنجمین مجمع عمومی سالانه و ۱۱ نشست دبیرخانه شورای تأمین منابع علمی؛

□ عضویت ایران‌داک در مجمع جهانی سازمان‌های تحقیقات صنعتی و فناوری، ترمز، ایفلا، انجمن علمی مدیریت اطلاعات ایران، انجمن ایرانی مطالعات جامعه اطلاعاتی، و انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران؛

□ همکاری پژوهشگاه در کمیته‌ها و کارگروه‌های ملی.

۴. همکاری و هماهنگی

بخشی از مأموریت پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) به همکاری و هماهنگی با نهادهای دیگر باز می‌گردد و از سویی نیز گسترش کار ایرانداک تنها با پشتیبانی منابع و بازار در اختیار خود شدنی نیست. بنابراین ایرانداک می‌کوشد با همکاری و هماهنگی با دیگران به سطح بالاتری از کارایی و اثربخشی دست یابد. یکی از راهبردهای ایرانداک نیز «دسترسی به بازار و منابع؛ مشارکت و هماهنگی رویاروی» است. همکاری با سازمان‌های دیگر، فراخور چگونگی آن در گروه اشتراک منابع، گروه خدمات دانش‌بنیان، و گروه ارتباطات علمی انجام می‌شود.

۱-۴. همکاری و هماهنگی در اساس‌نامه ایرنداک
بر پایه اساس‌نامه، بخشی از کارها و اختیارهای ایرنداک در پیوند با همکاری و هماهنگی است. در نمودار ۱-۴ به چند مورد از این نقش‌ها و کارها اشاره شده است.

برنامه‌ریزی، اجرا، ارزیابی، و هماهنگی برنامه‌های جامع اشتراک منابع و همکاری میان کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی

هماهنگ‌کننده برنامه‌های اشتراک منابع و همکاری میان کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی کشور

مدیریت تأمین و دسترسی به مدارک و اطلاعات علم و فناوری بین‌المللی مورد نیاز پژوهشگران

نماینده وزارت عتف در مجامع ملی و بین‌المللی اطلاع‌رسانی و فناوری اطلاعات مطابق ضوابط و مقررات

نماینده مجامع بین‌المللی اطلاع‌رسانی و فناوری اطلاعات در کشور و کانون فعالیت‌های منطقه‌ای آنها مطابق ضوابط و مقررات

مشارکت در برنامه‌های همکاری ملی، منطقه‌ای، و بین‌المللی مطابق ضوابط و مقررات

سازمان‌دهی شبکه‌های متخصصان علوم و فناوری اطلاعات مطابق ضوابط و مقررات

نمودار ۱-۴. نقش‌ها و وظیفه‌های ایرنداک در پیوند با همکاری و هماهنگی در اساس‌نامه

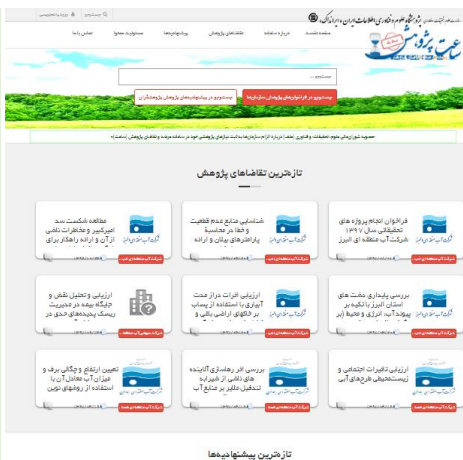

۲-۴. خدمات ایرانداک در زمینه همکاری و هماهنگی

سامانه عرضه و تقاضای پژوهش

نام	سامانه عرضه و تقاضای پژوهش
نام کوتاه	ساعت
سال راهاندازی	۱۳۹۶
ناشر	ایرانداک
دسترسی	همگان/ رایگان
نشانی	saat.irandoc.ac.ir

درباره

از سیاست‌های کلی کشور، تقاضامحور ساختن پژوهش‌ها و کاربردی کردن دستاوردهای آنها و همچنین پیوند میان صنعت و دانشگاه است. برای انجام بهتر این سیاست، سامانه عرضه و تقاضای پژوهش («ساعت») در ایرانداک طراحی و راهاندازی شد. این سامانه، پیوندگاهی است میان درخواست‌کنندگان و عرضه‌کنندگان پژوهش کشور که افزایش بهره‌وری ملی را با شبکه‌سازی میان نیازها و پژوهش‌ها دنبال می‌کند. «ساعت» در گام نخست، پیوند میان پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها را با نیازهای پژوهشی سازمان‌ها برپا می‌کند. این پیوند با یک پایگاه روزآمد و جامع از تقاضای پژوهش (نیازها و حمایت‌ها) و عرضه پژوهش (توانمندی‌ها و نیاز به حمایت) پشتیبانی می‌شود. سازمان‌ها می‌توانند در این سامانه، درخواست‌ها و حمایت‌های خود را به آگاهی پژوهشگران برسانند که محور و موضوع پژوهش، تأمین منابع مالی، خدمات مشاوره، تأمین تجهیزات و سخت‌افزار، تأمین اطلاعات و مانند آنها را دربردارد. از سوی دیگر، دانشجویان نیز می‌توانند توانمندی‌ها و گرایش‌های پژوهشی خود را به همراه حمایت‌هایی که برای پیگیری آنها نیاز دارند، به آگاهی سازمان‌ها برسانند. اجرای آزمایشی «ساعت» از تیر ۱۳۹۵ آغاز شد و تا پایان سال ۱۳۹۸، بیش از ۵۰۹۴ پژوهشگر و ۱۸۸ سازمان در آن نام‌نویسی کردند. سازمان‌های عضو نیز ۴۴۲۰ فراخوان و ۹۰۰ عنوان پژوهش را در «ساعت» بارگذاری نمودند.

طرح غدیر: عضویت فراگیر کتابخانه‌ها

نام	عضویت فراگیر کتابخانه‌ها
نام کوتاه	طرح غدیر
سال راه‌اندازی	۱۳۷۸
مجری	ایرنداک
دسترسی	محدود/آبومانی
نشانی	ghadir.irandoc.ac.ir

درباره

«طرح غدیر: عضویت فراگیر کتابخانه‌ها» راهکار تازه‌ای است که برای دسترسی مستقیم استفاده‌کنندگان منابع کتابخانه‌های دانشگاهی و بر پایه موفقیت و تجربه «طرح تعمیم خدمات کتابخانه‌های تخصصی به افراد غیر عضو» طراحی و اجرا شد. بر پایه این طرح، اعضای هیئت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری از جایی که به عنوان مبدأ برای آنها تعیین شده است، یک کارت عضویت در طرح و شماری کارت امانت دریافت می‌کنند و به عضویت طرح درمی‌آیند. اعضای طرح با کارت نخست می‌توانند به همه کتابخانه‌های زیرپوشش طرح که به نام «کتابخانه‌های مقصد» شناخته می‌شوند، مراجعه کنند و از همه خدمات آنها در آنجا بهره‌مند شوند و اگر می‌خواهند، با سپردن هر کارت امانت یک جلد کتاب را که امانت دانی باشد به امانت گیرند. دور نخست این طرح از سال ۱۳۷۸ تا پایان شهریور ۱۳۹۵ اجرا شد که ۲۴۰ کتابخانه وابسته به ۶۶ مؤسسه و ۷۷،۵۷۱ دانشجو و استاد عضو آن بودند و ۱۶۹،۲۱۷ جلد کتاب در این طرح امانت گرفته شدند. این طرح از سال ۱۳۹۵ در چارچوب دستور کار دور دوم با امضای وزیر عتف بازنگری شد و به اجرا درآمد. تا پایان سال ۱۳۹۸، ۲۸۶ کتابخانه وابسته به ۹۵ مؤسسه و ۴۴۲۸ دانشجو و استاد به عضویت طرح غدیر درآمدند.

طرح امین: امانت میان کتابخانه‌ها

نام	امانت میان کتابخانه‌ها
نام کوتاه	طرح امین
سال راه‌اندازی	۱۳۷۸
مجری	ایرانداک
دسترسی	محدود/آبونمانی
نشانی	irandoc.ac.ir/amin

درباره

طرح امین: امانت میان کتابخانه‌ها توافق رسمی میان شماری از کتابخانه‌هاست که بر پایه آن، هر کتابخانه می‌تواند مدارک نیاز کاربران خود را که هنگام درخواست در مجموعه‌اش نیستند، از مجموعه دیگر کتابخانه‌ها فراهم کند. طرح امین از ابتدای نیم‌سال دوم سال تحصیلی آغاز می‌شود و برای زمان سه سال تحصیلی ادامه می‌یابد. با عضویت در این طرح، کتابخانه‌ها می‌توانند از منابع دیگر کتابخانه‌ها به شیوه امانت یا دریافت تصویر آنها بهره‌مند شوند. کتابخانه‌ها در ازای دریافت این خدمات از دیگر کتابخانه‌ها هزینه پیش‌بینی شده را در قالب بهامهر پرداخت می‌کنند. برای جلوگیری از درگیر شدن همه کتابخانه‌ها در فرایندهای مالی و اداری طرح، کتابخانه‌ها به یکی از دو گونه رابط و وابسته به عضویت طرح درمی‌آیند. در دوره کنونی ۱۶۴ کتابخانه عضو طرح امین هستند.

سامانه ارزیابی کیفیت خدمات کتابخانه‌ها

نام	ارزیابی کیفیت خدمات کتابخانه‌ها
نام کوتاه	رَف
سال راه‌اندازی	۱۳۹۶
ناشر	ایرنداک
دسترسی	همگان / رایگان
نشانی	raf.irandoc.ac.ir

درباره

ارزیابی کیفیت یکی از رویکردهای کلیدی در بهبود خدمات سازمان‌هاست. کتابخانه‌ها نیز همچون سازمان‌هایی که دسترسی کاربران را به اطلاعات سازمان‌یافته فراهم می‌سازند، برای بهبود خدمات و پیشبرد مأموریت خود نیاز به ارزیابی همیشگی کیفیت خدمات خود با سنجش رضایت کاربران دارند. یکی از مدل‌هایی که در سراسر جهان برای ارزیابی کیفیت خدمات کتابخانه‌ها به کار می‌رود، «الایب‌کوآل» است. پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرنداک) سامانه «رَف» را بر پایه این مدل برای ارزیابی کیفیت خدمات کتابخانه‌ها طراحی کرد که کارکردی دو سویه دارد. از یک سو، این سامانه دیدگاه کاربران و روند آن را در سال‌های گوناگون به کتابخانه‌ها ارائه می‌کند تا بتوانند از خدمات کتابخانه‌های خود ارزیابی بهتری داشته باشند و آن را در زمینه‌های زیر به کار برند: کمال‌جویی در خدمات کتابخانه؛ درک بهتر انتظار کاربران از کیفیت خدمات کتابخانه؛ شناخت روندهای بازخورد کاربران از خدمات کتابخانه؛ مقایسه خدمات با کتابخانه‌های دیگر؛ شناسایی بهبودهای کلیدی در خدمات کتابخانه؛ و پیشبرد مهارت تحلیل در کارشناسان و مدیران کتابخانه برای کاربری یافته‌های ارزیابی. «رَف» از سوی دیگر، اطلاعات ارزشمندی را از وضعیت روز کتابخانه‌ها و روند آن در سال‌های گوناگون برای سیاست‌گذاران فراهم می‌سازد که بر پایه آن بتوانند در سیاست‌گذاری و تخصیص منابع تصمیم‌های بهتری گیرند.

سامانه آمار کتابخانه‌ها

نام	سامانه آمار کتابخانه‌ها
نام کوتاه	آک
سال راه‌اندازی	۱۳۹۶
ناشر	ایراندک
دسترسی	همگان / رایگان
نشانی	ak.irandoc.ac.ir

درباره

سامانه آک، آمار و اطلاعاتی را از کتابخانه‌ها به کاربران می‌دهد که بر پایه آن بتوانند از خدمات کتابخانه‌ها بهره‌برداری بهتری کنند. همچنین، کاربران می‌توانند با جست‌وجوی کتابخانه‌ها با فیلدهای گوناگون و همچنین فیلترهای چندگانه به اطلاعات آنها دست یابند و برای سرزدن به هر یک از آنها تصمیم گیرند. این سامانه از سوی دیگر، آمار و اطلاعات بیشتری را از وضعیت روز کتابخانه‌ها و روند آنها در سال‌های گوناگون در زمینه‌های نیروی انسانی، زیرساخت، مجموعه، اعتبارات، و خدمات برای سیاست‌گذاران فراهم می‌سازد. همچنین، سیاست‌گذاران می‌توانند از این اطلاعات برای تصمیم‌گیری درباره تخصیص منابع یا ارزیابی بهره‌برداری این سامانه نخستین سامانه ایراندک است که آمار را در چارچوب «سیاست‌ها و ضوابط اجرایی حاکم بر آمایش آموزش عالی در جمهوری اسلامی ایران و مناطق ده‌گانه آن» در دسترس کاربران می‌گذارد. گفتنی است پیش از این «گزارش‌هایی از آمار کتب و مجلات کتابخانه معارف» در سال ۱۳۰۷ یا «آمار کارمندان اداره کتابخانه ملی در سال ۱۳۲۴» که هم‌اکنون در آرشیو ملی ایران نگهداری می‌شوند، از نخستین کوشش‌ها در زمینه تولید آمار کتابخانه‌ها به‌شمار می‌روند. ولی «نظری اجمالی به آمار کتابخانه‌های کشور» در شش صفحه، شاید نخستین کار ساخت‌یافته در این زمینه باشد که در سال ۱۳۵۳ چاپ شد.

۳-۴. شورای تأمین منابع علمی وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری

برای همکاری، هماهنگی، هم‌راستایی، و هم‌افزایی در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی و همچنین، گزینش، تأمین، تحویل، و دسترسی به منابع علمی در راستای افزایش کارایی، اثربخشی، و بهره‌وری نظام علمی، پژوهشی، و فناوری وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری؛ شورای تأمین منابع مالی بر پایه آیین‌نامه شماره ۱۷۹۳۶۰/ و تاریخ ۱۳۹۳/۹/۲۹ پدید آمد. این شورا دارای سه مأموریت کلیدی است: نخست، همکاری، هماهنگی، و هم‌راستایی مؤسسه‌ها در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی و همچنین گزینش، تأمین، تحویل، و دسترسی به منابع علمی خارجی با رعایت صرفه و صلاح و برای افزایش کارایی، اثربخشی، و بهره‌وری نظام علمی، پژوهشی، و فناوری؛ دوم، گسترش همکاری و اشتراک منابع علمی و یکپارچه‌سازی خدمات منابع علمی در وزارت؛ و سوم، همکاری، هماهنگی، و هم‌راستایی در ارائه خدمات منابع علمی به سازمان‌های دیگر در چارچوب سیاست‌های اقتصاد مقاومتی. مجمع عمومی شورا از رئیس؛ نماینده معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری؛ و نمایندگان مؤسسه‌های عضو پدید می‌آید. مجمع عمومی، هر سه سال یک بار اعضای شورا را برمی‌گزیند. پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرنداک) دبیرخانه این شورا است.

ایجاد هماهنگی و وحدت رویه میان دانشگاه‌ها در زمینه گزینش، تأمین، و دسترسی به منابع علمی، افزایش سطح مشارکت دانشگاه‌ها در تصمیم‌گیری‌های کلان، تمهید راهکارهایی برای پشتیبانی تصمیم‌سازی‌های درست در گستره تأمین منابع علمی نیاز دانشگاه‌ها، نهادینه کردن فرهنگ اشتراک منابع علمی در دانشگاه‌ها و رعایت صرفه و صلاح در خرید اشتراک و بهره‌برداری از منابع اطلاعات علمی از راه گفت‌وگو و انعقاد قرارداد به نمایندگی دانشگاه‌ها با ناشران بین‌المللی از مأموریت‌های اصلی این شورا به‌شمار می‌رود.

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرنداک) از سال ۱۳۸۹ به عنوان دبیرخانه شورا، و ریاست پژوهشگاه رئیس این شورا است. نمایندگان دانشگاه‌های تابع وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری، هر دو سال یک‌بار و از میان خود، اعضای این شورا را برمی‌گزینند تا سیاست‌های لازم را بگیرند و بر اجرای درست آن برای صرفه و صلاح دانشگاه‌های ذی‌نفع نظارت کنند. کلیدی‌ترین کارهایی که این شورا انجام داده و می‌دهد به شکل زیر است:

□ برگزاری ۵۰ نشست شورای تأمین منابع علمی از سال ۱۳۹۴ تاکنون (برگزاری یازده نشست در سال ۱۳۹۸)؛

- ☐ برگزاری پنجمین مجمع عمومی سالانه و انتخابات اعضای تازه شورا در شهریور ماه سال ۱۳۹۸، و صدور احکام اعضای جدید از سوی معاون پژوهشی وزارت عتف و ابلاغ آنها توسط شورا؛
- ☐ برگزاری سه نوبت نشست‌های کارگروه تخصصی در سال ۱۳۹۸ با حضور اعضای منتخب کارگروه‌ها (اعضای شورای تأمین منابع علمی)؛
- ☐ گزارش‌های شورا به وزیر محترم برای مشکلات ارزی و بانک مرکزی؛
- ☐ گزارش‌های شورا به معاون پژوهشی وزیر برای مشکلات ارزی؛
- ☐ پیگیری بودجه شورا در سازمان برنامه و بودجه و تهیه گزارش برای کارشناسان این سازمان؛
- ☐ پیشنهاد تغییر در آئین نامه شورا به وزیر محترم جهت تسهیل انعقاد قراردادهای پیگیری‌های آن؛
- ☐ روزآمدسازی گزارش جامع مشکلات ارزی برای ارائه به مقامات (وزارت و ریاست جمهور گرامی)؛
- ☐ ارسال گزارش تازه ارزی و وضعیت هر دانشگاه و تعیین زمان نشست حضوری یا تلفنی برای پاسخ‌گویی به همه ابهامات و اختلاف حساب‌ها؛
- ☐ روزآمدسازی گزارش جامع بدهی‌ها (ارزی و ریالی) بر پایه دانشگاه‌ها و مؤسسه طلبکار؛
- ☐ عقد قرارداد با ناشر «الزویر» برای اشتراک در پایگاه Science Direct برای سال ۲۰۱۹ میلادی؛
- ☐ عقد قرارداد با ناشر «الزویر» برای اشتراک در پایگاه Scopus برای سال ۲۰۱۹ میلادی؛
- ☐ عقد قرارداد با ناشر «وایلی» برای اشتراک در پایگاه Wiley برای سال ۲۰۱۹ میلادی؛
- ☐ عقد قرارداد با انجمن ریاضی آمریکا برای اشتراک در پایگاه MathSciNet برای سال ۲۰۱۹ میلادی؛
- ☐ عقد قرارداد با موسسه ویلیام هینز برای اشتراک در پایگاه HeinOnline برای سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ میلادی؛
- ☐ عقد قرارداد با ناشر «اشپرنگر نیچر» برای اشتراک در پایگاه springer برای سال ۲۰۱۹ میلادی؛
- ☐ عقد قرارداد با ناشر «اشپرنگر نیچر» برای اشتراک در پایگاه Nature برای سال ۲۰۱۹ میلادی؛
- ☐ مذاکرات انعقاد قرارداد و باز شدن دسترسی به پایگاه Ebsco به مدت ده ماه برای تمام مؤسسات زیر نظر وزارت عتف؛
- ☐ حسابرسی بدهی‌های گذشته شورا (۱۳۹۱ برابر با ۲۰۱۲ میلادی) به‌دست همکاران شورا (دو حسابدار و یک کارشناس) و به روز رسانی حسابهای سال ۱۳۹۸ و آغاز به روز رسانی بدهی‌های گذشته از سال ۱۳۹۷ به قبل؛

- ☐ پیگیری پرداخت‌های دانشگاه‌ها به ناشران و باز نگهداشتن دسترسی‌ها.
- ☐ نشست‌های حضوری با نمایندگان ناشران از کشورهای گوناگون و رفع مشکلات:
- نشست حضوری با مدیر فروش بین‌المللی Springer؛
- نشست حضوری با مدیران شرکت Knowledge E درباره تغییر نمایندگی «ابسکو» و IEEE؛
- نشست با نمایندگان «الزور»، «وایلی - بلکول»، IEEE، و ProQuest در ایران؛
- نشست با شرکت‌های ایرانی که نمایندگی ناشران را در ایران دارند، درباره اشتراک، دسترسی، و برنامه‌ها و کارگاه‌های آموزشی؛
- ☐ آغاز مجموعه تازه‌ای از گفت‌وگوها برای سال ۲۰۲۰ دانشگاه‌ها با برخی ناشران؛
- ☐ جلسه با شرکت آوند دانش در دبیرخانه شورا؛
- ☐ جلسه با شرکت پیشگامان دانش گستر فرداد در دبیرخانه شورا؛
- ☐ جلسه با شرکت دانش‌ارزین جهان در دبیرخانه شورا؛
- ☐ جلسه با مدیر امور مالی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران درخصوص پرداخت ریالی حق اشتراک پایگاه‌ها؛
- ☐ بحث درباره چگونگی قراردادهای سال ۲۰۲۰ در نشست‌های رسمی شورا و نیز کمیته‌های فرعی برای ناشران و دانشگاه‌های گوناگون؛
- ☐ پیگیری دریافت کمک‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ از وزارت علوم بر پایه تعهدات معاونت محترم پژوهشی؛
- ☐ گرفتن مصوبات مالی از هیئت‌امنا برای پرداخت‌های گوناگون؛
- ☐ پیگیری بدهی‌های ۲۰۱۲ مؤسسه‌های بیرون از وزارت عتف که از راه شورا خرید می‌کرده‌اند، با دفتر حقوقی وزارت علوم و معاونت حقوقی و امور مجلس وزارت؛
- ☐ رسیدگی به شکایت‌ها و اعتراض‌های دانشگاه‌ها نسبت به صورت‌حساب دریافتی؛
- ☐ نشست‌های پرشمار با دانشگاه‌ها و نمایندگان ایشان برای رسیدگی به تقاضاهای تازه و نیز برای رفع اختلاف بدهی‌های گذشته؛
- ☐ نشست‌ها و پیگیری‌های پیاپی برای دریافت ارز با در بانک مرکزی؛
- ☐ جلسات متعدد با مدیران بانک مرکزی و نمایندگی صرافی‌ها جهت انتقال ارز به حساب ناشران
- ☐ انعقاد قراردادهای فرعی یا Sublicense با همه دانشگاه‌هایی که پایگاهی را سفارش داده و هزینه آن را

پذیرفته‌اند؛

- ☐ گزارش دبیرخانه در جلسه‌های معاونان پژوهشی دانشگاه‌های بزرگ کشور؛
- ☐ تدوین گزارش برای ارائه در شورا و ارسال به معاون پژوهشی در مورد استفاده غیرقانونی دانشگاه‌ها از منابع و اعلام رسمی در سایت‌های رسمی دانشگاه‌ها؛
- ☐ پیگیری شکایت اتحادیه بین‌المللی ناشران به دادگاه‌های امریکا علیه دانشگاه فردوسی و گزارش به معاون پژوهشی؛
- ☐ تهیه گزارش‌های کامل از دبیرخانه شورا برای معاون پژوهشی تازه وزارت و برگزاری جلسه‌های حضوری؛
- ☐ پیگیری کمک‌های مالی معاونت پژوهشی برای خریدهای سال ۲۰۲۰؛
- ☐ تدوین پیشنهاد درباره شیوه کمک به مؤسسه‌های عضو شورا از محل بودجه مصوب معاون پژوهشی نزد معاونت پژوهشی؛
- ☐ پیگیری شکایت نسیم ایمان و جلسات متعدد با وکلای محترم برای تهیه دفاعیه برای دادگاه.

۴-۴. عضویت‌ها

عضویت در انجمن‌ها و نهادهای علمی و حرفه‌ای از راهبردهای پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) برای پیشبرد هدف‌ها و برنامه‌هایش است. در این راستا، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران می‌کوشد تا چنین انجمن‌ها و نهادهایی را پیوسته پایش کند و به عضویت انجمن‌ها و نهادهای در پیوند با مأموریت‌ها و فعالیت‌هایش درآید. در نمودار ۴-۲ کلیدی‌ترین انجمن‌ها و نهادهایی که ایرانداک در آنها عضو است آمده‌اند.

WAITRO

مجمع جهانی سازمان‌های تحقیقات صنعتی و فناوری

گونه عضویت: جهانی

سال آغاز عضویت: ۱۳۹۸

انجمن علمی مدیریت اطلاعات ایران

گونه عضویت: ملی

سال آغاز عضویت: ۱۳۹۰

انجمن ایرانی مطالعات جامعه اطلاعاتی

گونه عضویت: ملی / وابسته

سال آغاز عضویت: ۱۳۸۵

انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران

گونه عضویت: ملی / وابسته

سال آغاز عضویت: ۱۳۸۶

ترمنت (شبکه بین‌المللی اصطلاح‌شناسی)

گونه عضویت: جهانی / پیوسته

سال آغاز عضویت: ۱۳۶۹

ایفلا (فدراسیون بین‌المللی انجمن‌ها و مؤسسه‌های کتابداری)

گونه عضویت: جهانی / پیوسته

سال آغاز عضویت: ۱۳۷۸

نمودار ۴-۲. انجمن‌ها و نهادهایی که ایرانداک عضویت آنها را دارد

افزون بر عضویت در انجمن‌ها و نهادهای علمی و حرفه‌ای، ایرانداک در کمیته‌ها، کارگروه‌ها، کمیسیون‌ها، و شوراهای گوناگونی نیز نقش دارد که نام برخی از کلیدی‌ترین آنها و نقشی که ایرانداک در آنها بازی می‌کند در ادامه آمده است:

☐ عضو شورای عالی سیاست گذاری کرسی ارتباطات علم و فناوری یونسکو؛

☐ عضو شورای عالی راهبری شبکه علمی کشور؛

☐ عضو کمیته ملی اطلاعات برای همه (کمیسیون ملی یونسکو)؛

☐ عضو کمیته تخصصی دولت الکترونیک و هوشمندسازی وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری.

۴-۵. تفاهم نامه ها

ایرانداک برای آغاز یا گسترش پیوند همکاری در زمینه های گوناگون علمی و پژوهشی، آموزشی، اجرایی با دیگر نهادها تفاهم نامه هایی دارد. دوره این تفاهم نامه ها بیشتر سه سال است و به افزایش کارایی و اثربخشی فعالیت های ایرانداک باری می رسانند. نام برخی از نهادها و موضوع تفاهم نامه آنها با ایرانداک در ادامه آمده است:

☐ تفاهم نامه همکاری علمی و پژوهشی در زمینه های پژوهشی، آموزشی، و پشتیبانی با انجمن علمی مدیریت اطلاعات ایران؛

☐ تفاهم نامه همکاری علمی و پژوهشی، انجام فعالیت های پژوهشی، مشاوره ای، آموزشی، و خدمات عملی و تخصصی روزآمد با مؤسسه تحقیقاتی صنایع دفاعی؛

☐ تفاهم نامه همکاری در طراحی و راه اندازی کانون درستی و اخلاق پژوهش (کیان) با انجمن علمی مدیریت اطلاعات ایران و مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور؛

☐ تفاهم نامه مدیریت محتوا در کشور با سازمان اسناد کتابخانه ملی؛

☐ تفاهم نامه همکاری علمی و پژوهشی متقابل علمی با انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران؛

☐ تفاهم نامه همکاری علمی و پژوهشی برگزاری کارگاه های آموزشی «حکمرانی داده ها در صنایع» به مناسبت پنجمین همایش مدیران فناوری اطلاعات ایران با حسینیۀ ارشاد؛

☐ تفاهم نامه علمی و پژوهشی با دانشگاه مفید؛

☐ تفاهم نامه ارائه خدمات پژوهشی، آموزشی، اطلاع رسانی، و تخصصی برای پیشبرد مأموریت و هدف های پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری با پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری؛

☐ تفاهم نامه همکاری در تهیه، تدوین، و استقرار کامل نظام رصد اجتماعی کشور با رئیس سازمان امور اجتماعی وزارت کشور؛

- ☐ تفاهم‌نامه همکاری با مرکز فرهنگ‌سازی و آموزش بانکداری الکترونیک شبکه بانکی کشور؛
- ☐ تفاهم‌نامه همکاری با شرکت امن‌پردازان کویر؛
- ☐ تفاهم‌نامه همکاری با شرکت پارس آوید؛
- ☐ تفاهم‌نامه همکاری با آزمایشگاه اطلاعات دانشگاه تهران؛
- ☐ تفاهم‌نامه همکاری با شرکت دانش بنیان خوشه (شتاب‌دهنده همتک).

پشتیبانی از سیاست‌گذاران (ای)اگر تصمیم‌گیران 6 و 7 علم و فناوری

- نگهداری و بروزرسانی «رصدخانه پژوهش و فناوری» با داشبوردهای پارسا، پارساگر، طرح‌های پژوهشی، و همانندجو؛
- نگهداری و بروزرسانی پایگاه وب منابع اطلاعات شاخص‌های پایش و ارزیابی علم، فناوری، و نوآوری (شاخص) با نزدیک به ۸۵۰ شاخص؛
- نگهداری و بروزرسانی پایگاه وب جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان (نما) با نزدیک به ۹۰ شاخص؛
- میزبانی دبیرخانه شورای تأمین منابع علمی وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری؛
- پشتیبانی دبیرخانه سامانه ملی مدیریت اطلاعات تحقیقاتی (سمات).

۵. پشتیبانی از سیاست گذاری علم و فناوری

سیاست اطلاعات علمی کشور از روزهای نخست در کانون پژوهش‌های ایرانداک بود و نخستین پیشنهاد در این زمینه در سال ۱۳۵۵ نوشته شد. ایرانداک به‌عنوان بنیان‌گذار نخستین رصدخانه پژوهش و فناوری، داشبوردهای گوناگونی را در اختیار سیاست‌گذاران این زمینه می‌گذاشت که برخی از آنها داشبورد طرح‌های پژوهشی، داشبورد پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها، و داشبورد همانندجو هستند. افزون بر اینها، سامانه‌های منابع اطلاعات شاخص‌های پایش و ارزیابی علم، فناوری، و نوآوری؛ جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان؛ و دانش ایران از سامانه‌های اطلاعاتی دیگر ایرانداک برای سیاست‌گذاران هستند. ایرانداک نماینده ایران در شبکه اطلاع‌رسانی آسیا و اقیانوسیه («آپین») نیز هست که از سوی برنامه اطلاعات برای همه «یونسکو» هدایت می‌شود.

۱-۵. خدمات ایرانداک برای پشتیبانی از سیاست گذاری علم و فناوری

رصدخانه پژوهش و فناوری

نام	رصدخانه پژوهش و فناوری
نام کوتاه	رصدخانه
سال راه اندازی	۱۳۹۶
ناشر	ایرانداک
دسترسی	محدود
نشانی	rasad.irandoc.ac.ir

درباره

رصدخانه پژوهش و فناوری، نخستین کانون برخط برای کمک به سیاست‌گذاران علم، پژوهش، و فناوری کشور با مقایسه، گزارش‌گیری، و پیگیری روند تغییرات اطلاعات علمی، پژوهشی، و فناوریانه است. رصدخانه پژوهش و فناوری از گنجینه اطلاعاتی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) بهره‌مندی برد که در نزدیک به نیم سده گردآوری، سازمان‌دهی، ذخیره، حفظ، بازیابی، تحلیل، و اشاعه اطلاعات علم و فناوری کشور به‌دست آورده است. رصدخانه پژوهش و فناوری دارای داشبوردهای گوناگونی است که هر یک، بخشی از این اطلاعات و کنش‌های پژوهشگران کشور را بازنمایی می‌کند. رصدخانه پژوهش و فناوری دارای این داشبوردها به‌عنوان ابزارهای مدیریتی و تصمیم‌یار است:

- ☐ داشبورد پارسا: اطلاعات پایان‌نامه‌ها، رساله‌ها، و پیشنهاد (دسترسی محدود)؛
- ☐ داشبورد طرح‌های پژوهشی (دسترسی محدود)؛
- ☐ داشبورد پارساگر: گزیده اطلاعات پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها بر پایه گروه‌های آموزشی؛
- ☐ داشبورد همانندجو: یافته‌های همانندجویی در نوشتارهای علمی (دسترسی محدود).

□ داشبوردها پارسا

داشبورد پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها (پارسا) مشاهده، بررسی، و ساخت گزارش‌های پویا را از وضعیت پایان‌نامه‌ها، رساله‌ها، و پیشنهادها ثبت شده در سامانه ثبت پایان‌نامه‌ها، رساله‌ها، و پیشنهادها برای سیاست‌گذاران علم و فناوری کشور فراهم می‌کند. این داشبورد افزون بر گزارش‌های مدیریتی کوتاه با نمودارهای پویا، روند تغییرات وضعیت پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها را نیز نشان می‌دهد و مقایسه وضعیت آنها را بر پایه شاخص‌هایی چون وضعیت ثبت، دانشگاه، دانشکده، گروه تحصیلی، و رشته به دست می‌دهد. یکی از گزارش‌های گیرای این داشبورد، نمودار وضعیت کلیدواژه‌های پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها است که روند پژوهش و کارهای علمی در کشور و همچنین موضوع‌های داغ را به تصویر می‌کشد.

□ داشبورد طرح‌های پژوهشی

«داشبورد مدیریتی طرح‌های پژوهشی» که در تاریخ ۱۳۹۵/۰۶/۰۱ رونمایی شد، با بهره‌گیری از فناوری هوش سازمانی امکان تحلیل، مقایسه، گزارش‌گیری، و پیگیری روند تغییرات اطلاعات طرح‌های پژوهشی کشور را فراهم می‌کند. این داشبورد از گنجینه اطلاعات سمات ملی بهره می‌برد و بخشی از رصدخانه پژوهش و فناوری ایرانداک و ابزاری مدیریتی و راهکاری تصمیم‌یار در زمینه علم، پژوهش، و فناوری کشور است. «داشبورد مدیریتی طرح‌های پژوهشی» را ایرانداک با پشتیبانی دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات، و فناوری و مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور طراحی و پیاده‌سازی کرده است. این داشبورد با ساده‌سازی و ساخت سریع دیداری، برجسته‌سازی نقاط کلیدی، و حذف جزئیات درباره وضعیت طرح‌های پژوهشی کشور، تصمیم‌گیری را در این زمینه برای سیاست‌گذاران آسان‌تر می‌کند. کاربرد این داشبورد در سطح ملی است، زیرا امکان بازیابی همه‌سویه و یک‌جای طرح‌های پژوهشی کشور را فراهم می‌سازد. این داشبورد با بهره‌گیری از فناوری هوش سازمانی؛ گزارش، نمایش، تحلیل، و مقایسه آماری طرح‌های پژوهشی را بر پایه معیارهایی چون دوره‌های زمانی اجرای طرح، شمار طرح‌های پژوهشی، اعتبار طرح‌ها، سازمان‌های ثبت‌کننده، و همچنین کمیسیون‌های تخصصی بررسی‌کننده طرح‌ها به دست می‌دهد. بیش از ۳۰ شاخص و شش برگ «یک نگاه»، «شمار طرح‌های پژوهشی»، «اعتبارات»، «نقشه»، «نگاه مقایسه‌ای»، و «جدول گزارش‌ساز» در این داشبورد پیاده‌سازی شده‌اند. در برگ «یک نگاه»، نگاهی کلی به گزارش‌های کلیدی درباره طرح‌های پژوهشی و اعتبار

پرداختی و مصوب در سال‌های گوناگون آمده است. در برگ دوم که «شمار طرح‌های پژوهشی» نام دارد، کاربر می‌تواند گزارش‌های گوناگون طرح‌های پژوهشی را در سال‌های گوناگون و با فیلترهایی چون وضعیت کد پیگیری، نام سازمان ثبت‌کننده، نام کمیسیون تخصصی، و نام استان بسازد. برگ سوم داشبورد، اعتبارات را در دو بخش پرداختی و مصوب دربردارد. برگ چهارم این داشبورد روی نقشه جغرافیایی کشور، شمار طرح‌های پژوهشی، اعتبار پرداختی، اعتبار مصوب، و نسبت اعتبار پرداختی به شمار طرح‌های پژوهشی را بر پایه استان‌ها نشان می‌دهد. برگ پنجم داشبورد، نگاه مقایسه‌ای نام دارد که مقایسه میان دو دسته از اطلاعات را با فیلترینگ در وضعیت کد پیگیری و سال فراهم می‌کند و در آن، شمار طرح‌های پژوهشی، اعتبار پرداختی، و اعتبار مصوب نمایش داده می‌شود. جدول گزارش‌ساز، صفحه پایانی داشبورد مدیریتی طرح‌های پژوهشی است. این برگ امکان تهیه گزارش‌های گوناگون را بر پایه همه فیلترها و در قالب یک جدول فراهم می‌کند. امکان دریافت برونداد اکسل از این جدول نیز برای کاربر فراهم است.

□ داشبورد پارساگر

داشبورد «پارساگر» برای رصد پایان‌نامه‌ها و رساله‌های (پارساهای) ثبت‌شده در پایگاه اطلاعات علمی ایران («گنج») درست شده است و شمار پارساها به تفکیک گروه‌های تحصیلی، شمار پارساها به تفکیک مقطع تحصیلی، روند سالانه ثبت پارساها، شمار پارساها به تفکیک مؤسسه‌ها، و شمار پارساها به تفکیک رشته‌های تحصیلی را بازنمایی می‌کند. این داشبورد گزارش‌های تحلیلی گوناگونی را برای هفت گروه آموزشی نمایش می‌دهد. در این داشبورد، مقایسه شمار پارساها میان گروه‌های آموزشی به تفکیک مقطع تحصیلی، مؤسسه‌ها، و رشته تحصیلی شدنی است و می‌توان اندازه ثبت پارساها را به تفکیک سال نیز برای هر یک از گروه‌های تحصیلی دید.

□ داشبورد همانندجو

داشبورد «همانندجو» برای رصد همانندجویی در نوشتارهای علمی درست شده است و شمار و نسبت پارساهای دارای همانندی با دیگران، روند سالانه پارساهای همانند با دیگران، نسبت پارساهای همانند با دیگران به تفکیک گروه آموزشی، نسبت پارساهای همانند با دیگران به تفکیک درصد همانندی، نسبت پارساهای همانند با دیگران به تفکیک مؤسسه را بازنمایی می‌کند.

پایگاه وب منابع اطلاعات شاخص‌های پایش و ارزیابی علم، فناوری، و نوآوری

نام	شاخص‌های پایش و ارزیابی علم، فناوری، و نوآوری
نام کوتاه	شاخص
سال راه‌اندازی	۱۳۹۵
ناشر	ایرنداک
دسترسی	همگان / رایگان
نشانی	shakhes.irandoc.ac.ir

درباره

تاکنون دربارهٔ ارزیابی جایگاه علمی، فناورانه، و نوآورانه کشور شاخص‌های بسیاری در اسناد گوناگون ارائه شده‌اند. در گزارش‌های سازمان‌های جهانی نیز شاخص‌های بسیاری برای این ارزیابی آمده‌اند. فراوانی و پراکندگی این شاخص‌ها در اسناد و گزارش‌های ملی و جهانی، دسترسی به آنها و گزینش و کاربریشان را برای سیاست‌گذاران و پژوهشگران دشوار ساخته است. بنابراین دسترسی به این شاخص‌ها از یک درگاه واحد با توان سازمان‌دهی و جست‌وجوی برخط در میان آنها می‌تواند کار کاربران را آسان سازد. بر این پایه، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرنداک)، سامانهٔ شاخص را برای ارائهٔ تصویری از سازمان‌های ملی و جهانی که در این زمینه کار می‌کنند، شاخص‌های ارزیابی و طبقه‌بندی موضوعی آنها، و معرفی منابع کلیدی اطلاعات در این زمینه به پژوهشگران و سیاست‌گذاران راه‌اندازی کرد. این سامانه منابع اطلاعات داخلی شاخص‌ها را نیز معرفی می‌کند. پایگاه دادهٔ این سامانه، جست‌وجوی ساده و پیشرفته را به دو زبان فارسی و انگلیسی فراهم می‌آورد. کاربران نیز می‌توانند با پیشنهاد شاخص‌ها یا منابع اطلاعات به بلوغ و روزآمدی «شاخص» کمک کنند. «شاخص» با افزایش مشاهده‌پذیری و دسترسی‌پذیری شاخص‌ها، سازمان‌ها، و منابع اطلاعات پایش و ارزیابی علم، فناوری، و نوآوری می‌تواند درگاهی ارزشمند برای سیاست‌گذاران و پژوهشگران این زمینه و تعامل آنها با یکدیگر باشد.

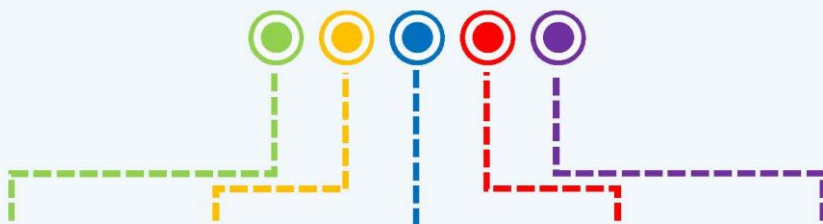
پایگاه وب جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان

نام	جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان
نام کوتاه	نما
سال راه اندازی	۱۳۹۵
ناشر	ایرنداک
دسترسی	همگان / رایگان
نشانی	nema.irandoc.ac.ir

درباره

در کانون رویکرد تصمیم گیری و سیاست گذاری مبتنی بر شواهد، مفهوم سنجش و ارزیابی نهفته است که ابزارهایی کلیدی را برای بررسی و بهبود کیفیت، کارایی، و اثربخشی برنامه‌ها در دست مدیران می‌گذارد. امروزه شمار فراوانی از این ابزارها، شاخص‌ها، و سنجش‌های ارزیابی در لایه‌های گوناگون در دست است که داده‌های ارزشمندی را برای هر کشور فراهم می‌کنند و کاربرد آنها می‌تواند کیفیت تصمیم‌ها را بهبود بخشد. افزون بر این، هر کشور می‌تواند خود را با دیگر کشورها در جهان بسنجد و برای بهبود جایگاه خویش بکوشد. با این همه، این شاخص‌ها و جایگاه کشور در آنها به‌خوبی و یک‌جا پایش و گزارش نمی‌شوند. از این رو نیز گاهی آگاهی یکپارچه از وضعیت کشور شدن نیست، گاه آمارهای گوناگونی از یک شاخص گزارش می‌شوند، و گاه برخی شاخص‌ها گزارش نمی‌شوند. این آشفتگی می‌تواند سیاست‌گذاران را از ماهیت و ارزش برخی از شاخص‌ها دور کند یا آنها را به برخی از شاخص‌های بی‌باور سازد و این دو، نقش داده‌ها و شواهد را در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری کاهش دهد و رشد و پیشرفت را در راستای برنامه‌ها و اسناد ملی ناپایدار سازد. برای پاسخ به این نیاز، ایرنداک «نما» را طراحی و راه‌اندازی کرد که کوششی برای شناسایی، توصیف، و گزارش درست و روزآمد جایگاه کشور در شاخص‌های کلیدی جهانی علم، فناوری، و نوآوری است.

تهران . خیابان انقلاب اسلامی . چهارراه فلسطین . شماره ۱۰۹۰

صندوق پستی: ۱۳۷۱-۱۳۱۸۵

کد پستی: ۱۳۱۵۷۷۳۳۱۴

دورنگار: ۶۶۴۶۳۲۵۴ (۰۲۱)

تلفن خانه: ۶۶۴۹۴۹۸۰ و ۶۶۹۵۱۴۳۰ (۰۲۱)

وبسایت: irandoc.ac.ir

رایانامه: info@irandoc.ac.ir

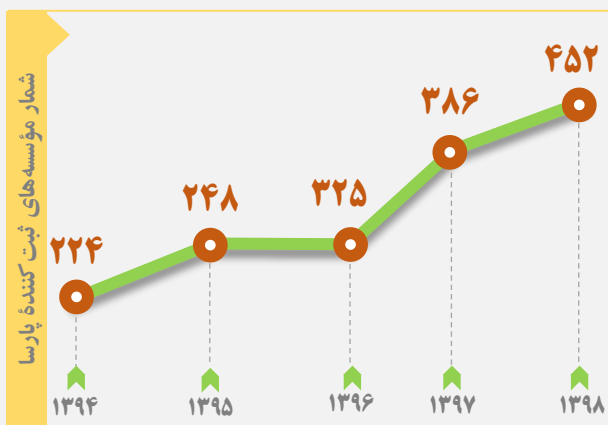

IRANDOC

Iranian Research Institute for Information Science and Technology

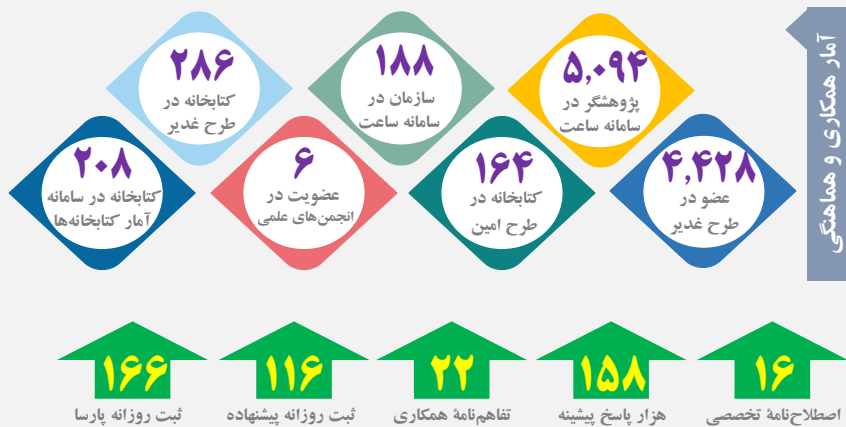
ایرانداک در یکم مهر ۱۳۴۷ پایه‌گذاری شد. شعار آن، «به از گنج دانش به گیتی کجاست» و نام نمادین آن، «گنج دانش» است. پژوهش، مدیریت اطلاعات علم و فناوری، آموزش، همکاری‌های پژوهشی و اطلاع‌رسانی، و پشتیبانی از سیاست‌گذاری علم و فناوری مأموریت‌های کلیدی آن هستند.

۱۰۰,۰۰۰ م.ر. بودجه	۸۷,۰۰۰ م.ر. درآمد	۵۸ کارشناس پژوهشی	۲۶ همکار پژوهشی	۳۲ هیئت علمی	۳ آزمایشگاه	۱ ش. دانش‌بنیان	۲ نهاد فناوری	۹ گروه پژوهشی	۳ پژوهشکده	۳ گروه هدف	۵ مأموریت کلیدی
-----------------------	----------------------	----------------------	--------------------	-----------------	----------------	--------------------	------------------	------------------	---------------	---------------	--------------------

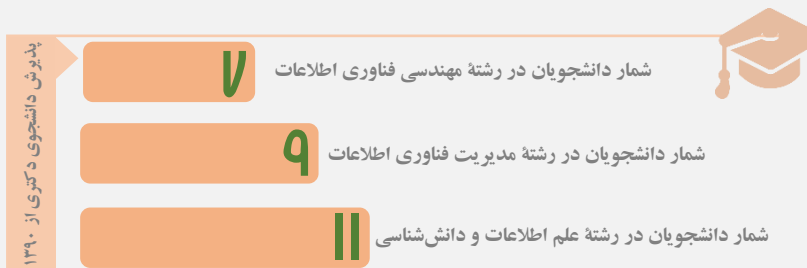

رویدادهای علمی
برگزاری هفتمین همایش ملی مدیران فناوری اطلاعات
۲۱ سخنرانی و نشست علمی

آمار پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج)

پشتیبانی از سیاست‌گذاری علم و فناوری

برگزاری دوره‌های آموزشی